Samsø Posten

Nr. 237 — Tirsdag den 10. marts 1998 — 92. årg.

VEJRET I DAG

Tørt, en del sol. Dag: 1 til 3 gr. varme og svag vind. Nat: klart, 1 til 5 graders frost.

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 21.38 • I morgen: 10.05 & 22.23

SOLEN

Ned i dag: 18.09 • Op i morgen: 6.46

Dagen er i alt tiltaget: 4 timer 29 min.

120 medlemmer i energi-kontoret

Med i Samvirkende Energi- og Miljøkontorer

Efter en solid opbakning på borgermødet 3. juni i Tranebjerg, hvor halvdelen af deltagerne skriftligt erklærede sig interesseret i at blive medlem af en lokal energiforening, er det skredet støt fremad både med hensyn til medlemsantal og aktivitetsmæssigt i foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, der i lørdags holdt generalforsamling med forbavsende få deltagere.

I beretningen fortalte formanden, Birgit Bjørnvig, om arbejdet med at etablere foreningen og kontoret, om ansættelsen af energivejleder Søren Hermansen fra 15. februar, og om deltagelsen i Samsø Energiselskab både i selskabets bestyrelse og i repræsentantskabet. I begge organer er Energi- og Miljøkontoret overrepræsenteret i forhold til de øvrige medlemsorganisationer for at lægge vægt på det folkelige islæt. Samsø Energi- og Miljøkontor repræsenterer først og fremmest de borgere, der ikke er repræsenteret gennem landboforening og erhvervsråd og som heller ikke føler sig repræsenteret gennem Samsø Kommune.

Valg

På valg til bestyrelsen var Anders Jespersen (indtrådt i december efter Niels Lundsager, der efter eget ønske var udtrådt) og Søren Nielsen. Begge blev genvalgt.

Som ny suppleant efter Anders Jespersen valgtes Jim Campbell, mens revisor Knud E. Bendtsen fra Viby genvalgtes efter kraftig anbefaling fra foreningens kasserer, Leif Prøhl Hansen, der blandt andet slog på at foreningens revisionsfirma var ekspert på området og derfor billigere.

Økonomi

I kroner og ører har aktiviteterne i 1997 ikke været imponerende. Indtægterne var på 14.779 kr hvoraf 7.800 kr. var kontingentindtægter fra 71 medlemmer. Et tilskud fra BG Bank var på 5.000 kr., og der er solgt varer (rapporter) for 1.965 kr. Endelig var der gaver for 14 kroner, som kassereren mente skyldtes manglende byttepenge i en handel.

På udgiftssiden tegnede information og PR sig for 1.385 kr, administrationen har kostet 321 kr, og der er brugt 2.000 kr. til revision og regnskabsassistance.

Tilsammen har foreningen i 1997 et overskud på 11.073 kr.

Men kassereren skyndte sig at fortælle, at dette tal faktisk er forkert. Efter afslutningen er der nemlig kommet regninger, som ikke var betalt. Det reelle overskud var dermed mindre end det fremgår af regnskabet.

BLANDT INDERE - Fra 1947 til 1959 boede Kirsten Lange i Indien med sin mand, Poul Lange, der er far til tidligere sognepræst i Nordby, Johannes Lange. Torsdag aften fortæller hun i præstegården om sit møde med hinduer, muslimer og kristne i Indien med udgangspunkt i en familie, Nordby menighed støtter.

Energivejleder Søren Hermansen:

Min opgave er at åbne dørene

- Vi borgere på Samsø har i høj grad brug for et sted, hvor vi frit kan diskutere det projekt, vi er blevet en del af. Som ansat på kontoret ser jeg gerne mig selv i rollen som den, der åbner døre og er med til at sætte form på nogle af de idéer, I går rundt med.

Sådan forklarede nyansatte energivejleder Søren Hermansen en del af sin rolle på Samsø Energi- og Miljøkontor.

Og hvad han ikke ved og kan svare på, finder han ud af:

- Kontoret er i kontakt med alle de øvrige energikontorer via et internetprogram, hvor man kan lægge spørgsmål ind om alle mulige ting, og det virker. Det betyder at vi kan trække på en masse erfaring, vi ellers skulle bruge en masse tid på at få, fortalte Søren Hermansen.

Det drejer sig blandt andet om nye tilskudsordninger for at få den danske befolkning til at spare på energien. En opgave for kontoret kan f. eks. være at undersøge isoleringstilstanden på Samsø og indlede en kampagne for efterisolering.

En anden rolle for kontoret kan være som stedet, hvor folk kan "kobles sammen" i interessegrupper omkring f. eks. flis eller vindmøller - både inden for energiområdet og inden for miljørigtige løsninger ved husbyggeri i øvrigt. Kontoret kan også bruges til mindre møde.

Søren Hermansen - vi gerne åbne døre til muligheder på energi- og miljøområdet.

AFLYSNING

Forårsmødet i Kolby Præstegård den 10. marts 1998 er aflyst.

Vores foredragsholder er blevet suppleret ind i Folketingets forsvarsudvalg og er i den anledning udsendt til det tidligere Jugoslavien.

Næste eftermiddagsmøde finder sted i juni:

Dr. theol. Helge Grell: "Fra karl i Kolby til Dr. i theologi".

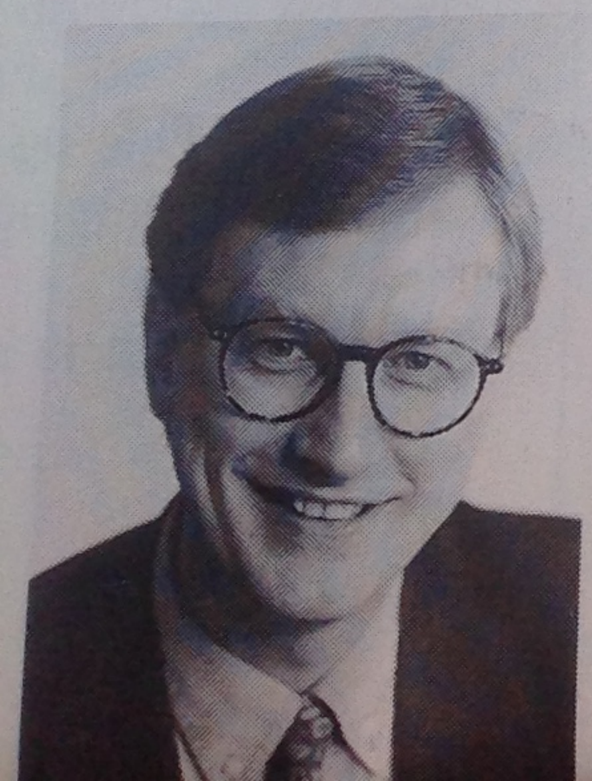

Folketingsvalget den 11. marts

Venstre i Skanderborgkredsen,
hvorunder Samsø hører
- har opstillet informationschef Kim Andersen

Kim Andersen på valgdagen!

Samsø Posten

Nr. 92 Lørdag den 15. august 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Lidt sol først på dagen, ellers skyet. Let til frisk vind fra syd og sydvest.
Dagt.: 20 • Natt.: 10 - 15

HØJVANDE v. LANGØR

- se nedenfor

SOLEN

Ned i dag: 20.52 • Op i morgen: 5.53
Dagen er i alt aftaget: 2 time 19 min.

150 ville høre mere om fjernvarmen

1. egentlige debatmøde om udbygningen en succes

Med op mod 150 deltagere - både salen og en del af langstuen på Brundbuy Hotel var fyldt - kan foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor notere sig en succes i forbindelse med det første af de fire borgermøder om udbygningen af fjernvarme på øen.

Og ikke kun antallet af deltagere var positivt. Det var også interessen for projekterne.

Flest spørgsmål handlede om, hvor meget tingene koster. Der blev talt mindre om, hvad samske borgere mere overordnet får for pengene. Også problematikken i ARKE's rolle som den for tiden eneste interesserede leverandør til området Brundby-Ballen-Permelille-Ørby blev kun småt berørt.

Og kun en enkelt markerede tydeligt, at han ikke ville være med.

Derimod ville 10-12 personer fra Ballen, Brundby og Ørby gerne deltage i en arbejdsgruppe omkring projektet. Og det var netop, hvad lederen af Energi- og Miljø Kontoret, Søren Hermansen, havde håbet at nå frem til.

Økonomien

Tilslutningen til de kommende fjernvarmesystemer på Samsø vil ske for kun 100 kroner pr. husstand, fastslog en repræsentant for ARKE på mødet. Det er muligt, fordi ARKE bagefter tager sig betalt for varmen med en pris, der ligger på eller lige under prisen for opvarmning med olie. Det er samme model som blev anvendt i Tranebjerg.

At det giver ARKE en stor fortjeneste på driften var ingen hemmelighed. Olieprisen er nemlig belagt med store afgifter. Og reelt kunne varmen sælges væsentlig billigere.

Men i stedet for betaler forsyningsselskabet den egentlige udgift til indføring af varmeforsyningen i de enkelte hjem (et arbejde der en del andre steder koster ca. 8.500 kr. som tilslutningsafgift samt typisk omkring 5.000 kr. til VVS-installatøren, red.), så forbrugeren "kun" skal betale for eventuelle installationer i huset. Altså for nye radiatorer, rørføringer osv, hvis de ikke er der i forvejen. Det skal man også alle andre steder.

Det betyder, at der i boliger med el-opvarmning - og dem findes der en hel del af på Samsø - skal installeres egentlig centralvarmeanlæg for ejerens regning. Et beløb der standardmæssigt sættes til ca. 6.000 kr. pr. radiator, men som naturligvis kan svinge alt efter hvad tilbud der hentes hjem fra håndværkeren.

For boliger opvarmet med oliefyring eller anden central, vandbaseret fyring, vil der ikke blive tale om ekstra udgifter til installationen når Tranebjerg-modellen bruges. Det vil altså være meget billigt at få sit hus tilsluttet fjernvarmeforsyningen.

Til gengæld vil forbrugeren heller ikke kunne høste besparelsen, når installationen er betalt hjem via besparelse på brændselsprisen. ARKE vil i princippet i al evighed kunne opkræve en varmepris svarende til "lige under olieprisen" uanset hvor mange gange værket og ledningsnettet er betalt.

Omvendt garanterer forsyningsselskabet, at varmeprisen aldrig vil blive højere end olieprisen. Og det er kun muligt fordi fjernvarmeværkerne ganske enkelt ikke bygges, hvis der ikke er tilstrækkelig mange forhåndstilmeldinger fra beboerne i området.

En tommelfingerregel siger, at 70% af husstandene skal være bindende tilmeldt, inden byggeriet sættes i gang.

Men i områder som Ballen-Brundby-Permelille-Ørby vil kravet formentlig blive større, så der skal være flere forhåndstilsagn.

I dette område står mange huse nemlig tomme om vinteren i kraft af kommunens liberale holdning til benyttelse af helårshuse, og der er ikke meget ved at sælge varme til dem, der kun bruger huset om sommeren - selv om indeværende sommer måske kunne have givet en smule i kassen.

Halm nok - endnu

Som situationen er for øjeblikket, er der halm nok til at dække store varmebehov på Samsø. Men situationen kan ændre sig - og den ændrer sig efter al sandsynlighed.

Landmændene får nemlig i stadig stigende grad behov for at bruge halm både i svinestalde og ved køer. Og desuden indeholder halmen næringsstoffer, som det ellers kan blive vanskeligt at få lov til at sprede på dyrkningsarealerne.

Det kan påvirke prisen på halm i opadgående retning, så udgiften til drift af fjernvarmeværker bliver højere.

Men selve spørgsmålet om at skaffe halm nok er derimod ikke særlig aktuelt. Halmen kan skaffes fra Fyn eller Jylland, hvis der ikke er nok på Samsø - uden at slå varmeprisen helt i stykker.

HØJVANDE ved LANGØR

I dag: 17.09
Søndag: 05.50 & 18.14
Mandag: 06.59 & 19.38
Tirsdag: 08.23 & 21.03

Hyggeligt hus til helårs/fritidsbrug

Sag nr. 691 Besser Hovedgade 43

Hyggeligt landsbyhus på lille grund midt i Besser by.

Ejendommen kan frit benyttes som helårs- eller fritidshus efter købers ønske.

I stueplan indeholder huset stue, soveværelse og kammer, køkken og spisekammer, badeværelse med kar samt bryggers med plads til vaskemaskine.

På førstesalen er der to værelser.

Kontantpris 220.000 • Udb. 30.000 • Brutto 1.656 • Netto 1.260

SAMSØ EJENDOMSKONTOR

Statsaut. ejendomsmægler
Henning B. Christensen

Statsaut. ejendomsmægler, cand. jur.
Peter J. Lund

Dansk Ejendoms mægler forening DE

Langgade 11, Tranebjerg · 8305 Samsø
Telefon 86 59 03 22 · Fax 86 59 31 70

Højskole om dagen

Vi begynder igen kursus d. 31.08-20.12.98 med bl.a.:
dansk, samfundsfag, computer, psykologi...
valgfag bl.a.: keramik, kor, fotografi, kunsthistorie...

Ring efter skoleplan og nærmere oplysning
tlf. 86 59 04 11.

Mulighed for finansiering via Arbejdsformidlingen og orlovsydelse.

HØJSKOLEN PÅ SAMSØ

Samsø Posten

Nr. 210

Fredag den 30. januar 1998

92. årg.

VEJRET I DAG

Først skyet med lidt regn eller slud. Jævn til hård vind omkring vest.
Dagt.: 1 - 5 • Natt: -2 - -7

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.48 • I morgen: 1.00 & 13.32

SOLEN

Ned i dag: 16.45 • Op i morgen: 8.16
Dagen er i alt tiltaget: 1 time 35 min.

Afgået kommunalpolitiker:

1997 gav Samsø et stort spring fremad

- Fra at Samsø Kommune for syv - otte år siden var en kommune, hvor man tænkte på, hvem der som den sidste skulle slukke og lukke når øen var fuldstændig affolket, er Samsø Kommune i dag en særdeles attraktiv kommune som ikke bare er placeret på Danmarkskortet, men som også er på vej til at blive placeret på Europakortet - især på grund af tv-serien "Strisser på Samsø" og gennem udpegelsen som energi-ø.

Henrik Sørensen, der gennem otte år har været Det konservative Folkepartis eneste medlem af kommunalbestyrelsen på Samsø, gav på vælgerforeningens generalforsamling onsdag aften sin sidste redegørelse for det forgangne års kommunalpolitiske situation.

- I de kommende år vil der blive rift om de nye arbejdspladser på Samsø, der vil sandsynligvis også blive stigende efterspørgsel efter helårs- og sommerboliger. Hvis det ikke er "in" at bo på Samsø, så er der ingen tvivl om, at det vil blive det i fremtiden, sagde Henrik Sørensen.

Ligesom formanden Hardy Thomsen fandt Henrik Sørensen også, at færgelicitationen var en af de mest spændende opgaver i 1997.

- Efter mange diskussioner blev det vedtaget at fortsætte med Kolby Kås som færgehavn. Den beslutning er rigtig, og blandt andre Det konservative Folkeparti har hele tiden peget på den løsning, sagde han og udtrykte glæde over, at kommunens ønsker om Samsø som hjemsted for ruten var blevet fulgt.

Også Tranebjerg Skoles udbygning blev nævnt i den kommunalpolitiske redegørelse.

- Vores forslag gik på, at der skulle afsættes en million kroner hvert af de næste fire år og at beløbet skulle administreres af skolens ledelse og skolebestyrelsen i fællesskab. Det er de personer, der sidder tættest på den daglige drift.

Det lykkedes at få beløbet afsat på kommunens budget, men et flertal ønskede at beløbet fremover skulle styres af kommunalbestyrelsen, hvilket var imod vores tankegang. Når man vælger en skolebestyrelse, så skal den vel også have et ansvar og nogle opgaver at arbejde med, sagde Henrik Sørensen.

Og så stod den på udvidelse af svineproduktionen:

- Jeg tror personligt på, at svineproduktionen på Samsø kommer meget tæt på de 100.000 svin pr. år, som er målet for at slagteriet på Samsø kan blive opretholdt. Vi må ikke glemme, at aftalen med Danish Crown udløber i 1999, sagde Henrik Sørensen.

Fra den personlige kalender kunne Henrik Sørensen fortælle, at han på 12 måneder havde haft 107 møder, som alle var afledt af hans kommunalpolitiske virke.

Henrik Sørensen: Havde 107 politisk betonede møder i kalenderen på 12 måneder.

- Jeg nævner ikke dette for at du Jørn (Jørn C. Nissen, red.) skal miste modet, men blot til almindelig orientering for at alle i foreningen kan forstå, at det er særdeles vigtigt, at der arbejdes hårdt på en så god repræsentation i kommunalbestyrelsen som overhovedet muligt, sagde Henrik Sørensen henvendt til sin efterfølger i kommunalbestyrelsen - og til vælgerforeningens medlemmer.

SØNDAGSÅBENT I DAGLI' BRUGSEN KOLBY

Fra 1. februar har Dagli' Brugsen Kolby åben

...sø
...en
...er 1998

93. årg.

VEJRET I DAG

Skyet og til tider regn. Hård vind til kuling fra syd og sydvest.
Dagt.: 12 - 15 • Natt.: 7 - 10

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 13.38 • Natt.: 02.00 & 14.14

SOLEN

Ned i dag: 17.55 • Op i morgen: 8.08
Dagen er i alt aftaget: 7 time 35 min.

23 har skrevet om deres syn på møller

100 sider forfattet af i alt 23 personer - men med tilsammen 26 indlæg, har givet deres mening om kombinationen vindmøller og Samsø til kende inden fristen for at komme med idéer udløb 15. oktober.

Og de meninger og idéer skal nu behandles politisk af kommunens udvalg for teknik og miljø på mødet mandag aften, inden der holdes et møde mellem Samsø Kommune og Århus Amt, som også har fået nogle få meningstilkendegivelser.

Sammenfattende kan det nævnes, at tilkendegivelserne viser en udbredt tilfredshed med kommunens ønsker til placeringer. Dog er der andre meninger om møller ved Besser Kirke, der af kommunegeniør Peter Ibsen og medlemmer af det politiske udvalg tidligere har været betegnet som et område, der måske kommer til at udgå af planen.

En del har ønsket mange møller samlet og til gengæld få mølleparker, men flere har ønsket flere områder hver med få møller.

Og så er der nogle, der udelukkende ønsker møllerne placeret til havs.

Foruden de fem kommunalt udpegede mulige placeringsmuligheder har kommunen peget på tre alternative områder - i tilfælde af at ét eller flere af de primære områder må udgå.

I følge planen skal der i vinteret 1998/99 være en egentlig offentlighedsfase med formel indsigelsesmulighed i otte uger. Inden da vil der være udarbejdet et detaljeret planforslag som også indeholder en visualisering af de mulige placeringer med møllerne indtegnet.

Og dermed kan borgerne bedre tage regulær stilling til, hvad de mener om kombinationen Samsø og vindmøller.

SAMSØ
ENERGI
MESSE '98

Vi skal hermed takke de 1600 messegæster,

Samsø Posten

Nr. 100 — Torsdag den 27. august 1998 — 93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol, men også byger. Jævn til hård vind fra nordvest.
Dagt.: 15 - 18 • Natt.: 5 - 10

HØJVANDE v. LANGØR

Idag: 15.00 • I morgen: 03.30 & 15.33

SOLEN

Ned i dag: 20.23 • Op i morgen: 6.16
Dagen er i alt aftaget: 3 time 09 min.

80 hørte om energi til Perlerækken

Der var omkring 80 deltagere til det andet af Samsø Energi- og Miljøkontors fire borgermøder for beboere i de områder, der skal forsynes med fjernvarme og kraftvarme, hvis det går som skitseret i energirapporten for Samsø - grundlaget for at øen blev udpeget til vedvarende energiø - Danmarks Vedvarende Energi-Ø.

Og efter en indføring i baggrund for planerne, begrundelser for dem og "hvor står vi nu" ved energikontorets leder, Søren Hermansen, og en lidt mere teknisk gennemgang ved energikoordinator Aage Johnsen, Samsø Energiselskab, blev der rent faktisk affyret en nyhed - i hvert fald for nogle.

To biologer fra Aage Johnsens tidligere arbejdsgiver, firmaet PlanEnergi, der også stod for udarbejdelsen af rapporten, skal sammen med Hedeselskabet og Samsø Landboforening i næste måned i gang med at foretage en nøjere beregning af de mængder biobrændsel, der er til rådighed på Samsø. Det drejer sig blandt andet om gas fra den gamle losseplads ved Pillemark, der er tænkt som en væsentlig energikilde for kraftvarmeværket, der er planlagt opført i Perlerækken.

Men i øvrigt gik den indledende diskussion i tiden op til pausen ikke mindst på forholdet mellem af kommunen har vedtaget varmeplanerne for de fire områder - hvorefter der ikke kan ydes tilskud til etablering af private solvarmeanlæg i de to af områderne, der skal have kraftvarme - sammenholdt med at der først nu skal foretages egentlige beregninger og måles interesse for borgernes deltagelse.

Svaret var - i stærkt forkortet udgave, at hvis sådanne kollektive varmeforsyninger skal have en større chance for at vinde interesse hos tilstrækkelig mange borgere, skal der i hvert fald ikke ydes tilskud til andre varmeformer, som kan virke konkurrerende med kraftvarmen.

Det vakte nogen undren, at en helt ren energiform - nemlig solvarme, ikke får lov til at konkurrere med det store projekt.

Dog er der intet til hindring for at man etablerer solfangere på eller ved sit hus. Man får bare ikke tilskud til det. For tilskudsmuligheden faldt væk i samme øjeblik, kommunalbestyrelsen havde vedtaget varmeplanerne.

- Men 11 huse har fået private solfangere for nylig, kunne Søren Hermansen fortælle. Desuden er der etableret et ukendt antal biofyr på øen.

Det private vedvarende energi-niveau er altså ikke så ringe endda. Selv om det måske ikke præcis harmonerer med de store overordnede tanker alle steder.

Et meget konkret spørgsmål gik på, om en husejer først og fremmest bør tænke samfundsmæssigt korrekt f. eks. i forbindelse med udskiftning af gamle hvidevarer - eller om tankerne nærmest skal sendes i retning af egen pengepung.

Et tilsvarende spørgsmål blev stillet af en beboer i Kolby Kås, som samtidig fortalte, at hans familie giver til velgørenhed. Men når det kommer til VE-Ø projekterne, vil han først og fremmest tænke i private interesser. Manden har netop brugt 10.000 kr. på reparation af en varmepumpe ligesom han har brændeovn. Perlerækken kunne han ligesom ikke vente på, når varmesystemet var i udu.

Varme eller ej i fritidshuse

En mindre diskussion om det betimelige i at slukke helt for varmen i fritidshuse om vinteren kunne hurtigt have nærmet sig det pinlige.

Efter at energikoordinator Aage Johnsen havde fortalt, at der nok skulle bruges varme også i fritidshuse om vinteren for at holde dem frostfri kunne en fritidssamsing fortælle ham, at det skulle der ikke. Det er alt for dyrt.

Jo, mente Aage Johnsen, det har huset bedst af.

Nej, konstaterede fritidssamsingen. Passer ikke.

Derimod er det ikke sikkert, antallet af fritidshuse i et varmeforsynignsområde i sig selv vil betyde, at der skal være procentvis flere tilslutninger end de obligatoriske 70% for at varmesystemet anlægges.

- Man kan blot søge mere hjem fra staten i tilskud, forklarede Aage Johnsen opmuntrende. En teori der i pausen blev underbygget som en reel mulighed af en tilhører med placering højt i ARKE's struktur.

Borgerne skal sige ja

Med hensyn til den kommunale vedtagelse af varmeplanerne for de fire områder kunne formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, medlem af kommunalbestyrelsen og af det kommunale udvalg for teknik og miljø, fortælle, at borgerne stadigvæk skal sige ja i tilstrækkeligt omfang, hvis systemerne skal etableres.

En tilhører ville vide, hvornår der sker en egentlig undersøgelse af interessen for at gå med. Og til det lød svaret, at der nu først skal laves et projekt.

Klaver

sælges for kunde. Instrumentet står på Samsø.

FLEMMING THISTED MUSIK
TERNEVEJ 110 . 8700 HORSENS

Tlf. 75 64 04 44

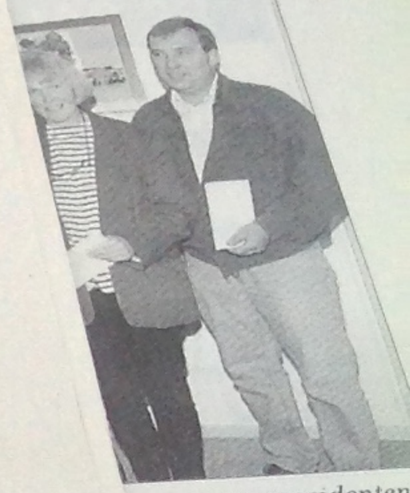

fra venstre præsidenten ekomitéen Hermann en fra Samsø Ridekl Lise Nielsen fra Sa Skytteforening.

fortsætter næs

Tilmelding eller nærmere oplysninger:
Ring til Arbejdsmarkedskontoret tlf. 86 59 24 28

Kurset er et led i Samsø ArbejdsMarkedsUddannelse - et uddannelsessamarbejde mellem LO-sektion Samsø, Samsø Erhvervsråd og Arbejdsformidlingen støttet af EU og det Regionale Arbejdsmarkedsråd.

TORSDAG, FREDAG & LØRDAG
Så slutter udsalget
De sidste rester er sat i helt i bund

T-shirt kr. 50,-
Toppe kr. 50,-
Kjoler kr. 98,-

Jakker, nederdele, skjorter, kjoler m.m.
fra Sandwich • 100,- • 150,- • 200,-

PATRICIA
Tranebjerg • 86 59 20 90

skolen og over udvidelsen af skolefritidsordningen.

Som økonomisk arbejdsgrundlag har udvalget for

AFVENTER MØLLEPLAN

- Sålænge der ikke er en samlet vindmølleplanlægning for Samsø, vil udvalget for teknik og miljø ikke behandle en ansøgning om udskiftning af en 22 meter høj vindmølle ved Sølyst 11 med en større mølle. Tre alternativer var foreslået i ansøgningen: 40 meter (750 kWh), 35 m (600 kWh) og 32,5 m (500 kWh). Udvalget afventer stadigvæk et møde med Århus Amt om møllelplanlægning, men desuden vil kommunalpolitikerne inddrage Skov & Naturstyrelsen samt Fredningsstyrelsen i det første møde - for at undgå yderligere to behandlinger af spørgsmålet.

Alle områder med i mølleforslaget

Borgerne skal høres inden planen fastlægges

Samsø Kommunes udvalg for teknik og miljø har på et ekstra møde besluttet, at både de oprindelige kommunalt udpegede, de alternative kommunalt udpegede og de amtskommunalt udpegede områder til vindmøller skal tages med i et debatoplæg, som nu udarbejdes.

Når det er sket på et ekstra møde, skyldes det, at amtet skal bruge oplægget nu, fortæller det kommunale udvalgs formand, Leif Nielsen (Borg.)

Et flertal i udvalget bestående af Poul Dufresne (rad.), Jørn C. Nissen (kons.) og Holger Christensen (V) ønskede vedtaget, at idéfasen og udarbejdelse af regionplantillæg og kommuneplantillæg skulle ske sideløbende. Det gik Leif Nielsen og formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, Birgit Bjørnvig (Borg.), imod.

- Det viste sig efterfølgende, at forvaltningens forslag om at lade de to faser følges ad slet ikke er lovlig. Det kan man kun, når der er tale om mindre ændringer. Og vindmølleplacering på Samsø er ikke en mindre ændring, oplyser Leif Nielsen efter mødet.

Når han og Birgit Bjørnvig gik imod det tidsmæssige sammenfald skyldes det i følge Leif Nielsen, at man ønsker at høre borgernes mening, før der indarbejdes ændringer i planerne.

Omvendt havde de tre øvrige medlemmer ønsket et tidsmæssigt sammenfald for at spare otte uger inden møllerne kan placeres.

Hjertelig tak

for opmærksomheden ved vort bryllup.

NALLE PÅ BRUNDBY - Rock Nalle er kendt af de fleste, og en del har hørt ham på Samsø Festival i Rokken i år. Nu bliver der chance for genhør på Brundby Rock Hotel torsdag og fredag aftener, hvor repertoiret er hentet fra de seneste 40 års hits plus et enkelt Fats Domino-nummer. Nalle er 55 år, og han har netop udsendt cd'en "Never 2 late". "Go'e gamle fru Olsen" er ikke med - men det er originalversionen "Good Golly Miss Molly". Rock Nalle er tilbage på den danske rockscene, og i Brundby er han det sammen med Kim Jørgensen på guitar, Ulrik

Brand i blomster

En blomsterkumme uden for Restaurant Dokken i Ballen var tirsdag morgen årsag til en større brandudrykning.

Der skete ingen skade u over at blomsterkummen gi op i flammer.

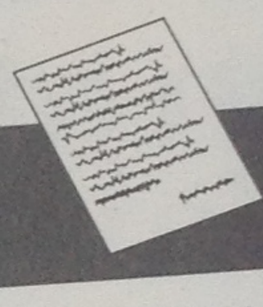

Br

Kirsten Christensen, Kåse har skrevet dette læserbre

Vi var på marked ved Q8 nebjerg.

Jeg tror det var h standsforeningen, der h rangeret den så flotte underholdning. Vi ble holdt af et svensk or mange dejlige dansep

Det var et flot indsl

Præmiesk

Resultater fra S enings præmies

Mester-rækk dersen, 38/43 hansen, 36/48 32/46.

A-rækken:

Alternative områder til vindmøller udpeget

En forhåndsmelding fra Århus Amt har ladet antyde, at der kan være problemer med nogle af de områder, Samsø Kommunes daværende udvalg for teknik og miljø i 1997 har udpeget til brug for vindmøllegrupper. Det drejer dig bl.a. om området ved Sannholm og ved Lundgærde.

- Vi har udpeget tre områder som alternativer til de allerede udpegede områder. Det er henholdsvis øst for Kolby Kås, syd for Kolby og nord for Brundby, fortæller formanden for udvalget for teknik og miljø, Leif Nielsen (Borg).

Samtidig har udvalget besluttet at fastholde beslutningen i den foregående kommunalbestyrelse om at vindmøller højst må have en navhøjde på 46 meter, hvis de skal stå på Samsø.

- Men vi venter i øvrigt på det møde, vi skal have med Århus Amt for at drøfte vindmølle-sagen på Samsø, fortæller formanden.

FORTSAT TILSYN - Det er i orden, at lossepladsen i Pillemark er blevet solgt til andet formål. Men det er stadigvæk kommunens pligt at holde øje med, hvad der sker under jorden. Derfor skal der fortsat foretages kontrolmålinger på stedet, har udvalget for teknik og miljø fastslået som reaktion på at Århus Amt har godkendt salget af arealet.

Postlister på kommunekontoret

Teknisk udvalg har nu besluttet at gå ind for at Samsø Kommune indfører åbne postlister. Hvis forslaget vinder genklang i økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen vil det sige, at offentligheden og herunder pressen kan få lister over ind- og udgående post på kommunekontoret og dermed få et indtryk af, hvilke sager der arbejdes med.

Mange kommuner har i forvejen åbne postlister, som især bruges flittigt af pressen - dels som indgang til sager, der ellers ikke fortælles så meget om, og dels som dokumentation for at der rent faktisk har fundet en korrespondance sted mellem borgere og offentlig myndighed i sager, som der arbejdes med.

Ny vindmølle i park flyttes

Ansøgeren til en vindmølle i vindmølleområdet vest for Tanderup har i forbindelse med fornyet behandling af sagen i udvalget for teknik og miljø meddelt, at han vil flytte møllen 50 meter i forhold til den oprindeligt ansøgte placering. Det betyder, at afstanden til den nærmeste mølle ejet af Samsø Vindenergi bliver ca. 150 meter.

- Det er stadigvæk mindre end de 225 meter, kommunen har indarbejdet i lokalplanen for området. Men vi giver en dispensation, fortæller formanden for udvalget, Leif Nielsen (Borg).

Flytningen til en afstand på 150 meter er i øvrigt sket på ansøgerens eget initiativ. Han havde tidligere fået udvalgets tilladelse til at opstille møllen med en afstand på 100 meter. Men sagen blev trukket tilbage fra kommunalbestyrelsen på mødet i januar, fordi der kort forinden var kommet nye oplysninger.

Brug fragtmanden

Fragtkørsel
Kranarbejde
Containerkørsel

Daglig forbindelse
SAMSØ - ÅRHUS
Indlevering af gods i Århus:
Århus Fragtmandscentral
Søren Frichsvej 51-53 • Tlf. 86 15 40 00

Samsø Godstransport ApS
Rubin Petersen
Østergade 25 - Pillemark
8305 Samsø

Tlf. 86 59 00 91 & 86 59 07 24 - Fax 86 59 30 91

ADVOKATERNE
O. Koefoed Nielsen
T. Kelstrup
Langgade 24, Tranebjerg
KONTORTID:
Tirsdag kl. 10.30-12.30.
Træffetid efter aftale,
tlf. 86 59 03 33.
Udenfor kontortid er der omstilling til Skanderborg-kontoret, tlf. 86 52 06 33.

Aktionærmøde 1998 i Odder

Unidanmark A/S indbyder til møde i Odder aktionærområde

tirsdag den 3. marts kl. 18.00
i Odder Hallen

med følgende dagsorden:

1. Beretning og årsregnskab
2. Valg til aktionærrådet
3. Eventuelt

Der skal vælges 3 medlemmer til aktionærrådet. Fra midt i februar kan De få en liste over de opstillede kandidater i vores filialer i aktionærområdet.

8320 Mårslet, 8330 Beder,
8340 Malling, 8350 Hundslund,
8355 Solbjerg og 8732 Hovedgård.

Alle aktionærer, som pr. 15. februar er tilknyttet aktionærområdet, har adgang til mødet.

Adgang sker mod forevisning af et personligt adgangskort, som kan bestilles i banken fra den 16. februar til og med fredag den 27. februar.

Efter selve dagsordenen er Unidanmark-gruppen vært ved et lettere traktement.

Det sker

I DAG:
Kl. 19.30 Samsø Idrætshals Cafeteria. Generalforsamling. B.B.U.I.
Kl. 19.30 Biografen. "Bjergenes Fange".
Kl. 19.30 Tranebjerg Skole, lokale 23. Generalforsamling. Sportsrideklubben Samsø.

TORSDAG:
Kl. 15.30-17.30 Flinchs Hotel. Kontortid. HK Kalundborg.
Kl. 19.30 Biografen. "Sekten vi venter på dig".
Kl. 19.30 Nordby Præstegård. Sogneaften - Marie Glenthøj: "Sangaften, bibelhistoriske sange"

sø
en
gust 1998

93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol og kun enkelte byger. Let til frisk vind fra vest og nordvest.
Dagt.: 17 - 20 • Natt.: 8 - 13

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 21.03 • I morgen: 09.36 & 22.09

SOLEN

Ned i dag: 20.45 • Op i morgen: 5.59
Dagen er i alt aftaget: 2 time 30 min.

Andre leverandører måske ind i varmen

ARKE er ikke sikret eneret på leverancerne

I princippet kan hvem som helst med de fornødne økonomiske muskler etablere et fjernvarmeværk og et ledningsnet også på Samsø. Det kræver blot, at tilstrækkeligt mange forbrugere beslutter sig for at bruge varmen - og naturligvis at alle godkendelser og formaliteter er i orden.

Men dels kræver det en stor ekspertise at opbygge et driftssikkert og økonomisk fjernvarmeværk med tilhørende ledningsnet, og dels koster det adskillige millioner kroner.

Så i praksis er kredsen af mulige leverandører ret begrænset, og i Ballen-Brundby-Permelille-Ørby området har der indtil videre ikke meldt sig andre end ARKE, der efter etableringen af selskabets første varmeværk i Tranebjerg nu har opbygget flere andre og i disse måneder har indviet og indvier mindst tre værker.

Økonomisk set har ARKE's værker vist sig tilfredsstillende både på Samsø og andre steder, og derfor er de efterhånden holdt op med at køre som selvstændige enheder.

Det betyder, at den lokale befolkning i et vist omfang mister kontrollen med værkernes økonomi. Til gengæld er f. eks. Samsø repræsenteret med tre personer i ARKE's repræsentantskab - tre ud af ca. 50.

LANDINSPEKTØR
L. VIINHOLT-NIELSEN
Miravej 4, 8240 Risskov
Tlf. 86 21 09 42

Træffes på Samsø
hver torsdag efter aftale!

/8 kl. 20.00 i Kolby Kirke

vets gang"
lmebogen og lidt til

skolens kursister synger for.

HVILKEN TYPE ER DU?

KRONIK

Kronik skrevet af Bent Schaloffsky, formand for Samsø Erhvervsråd

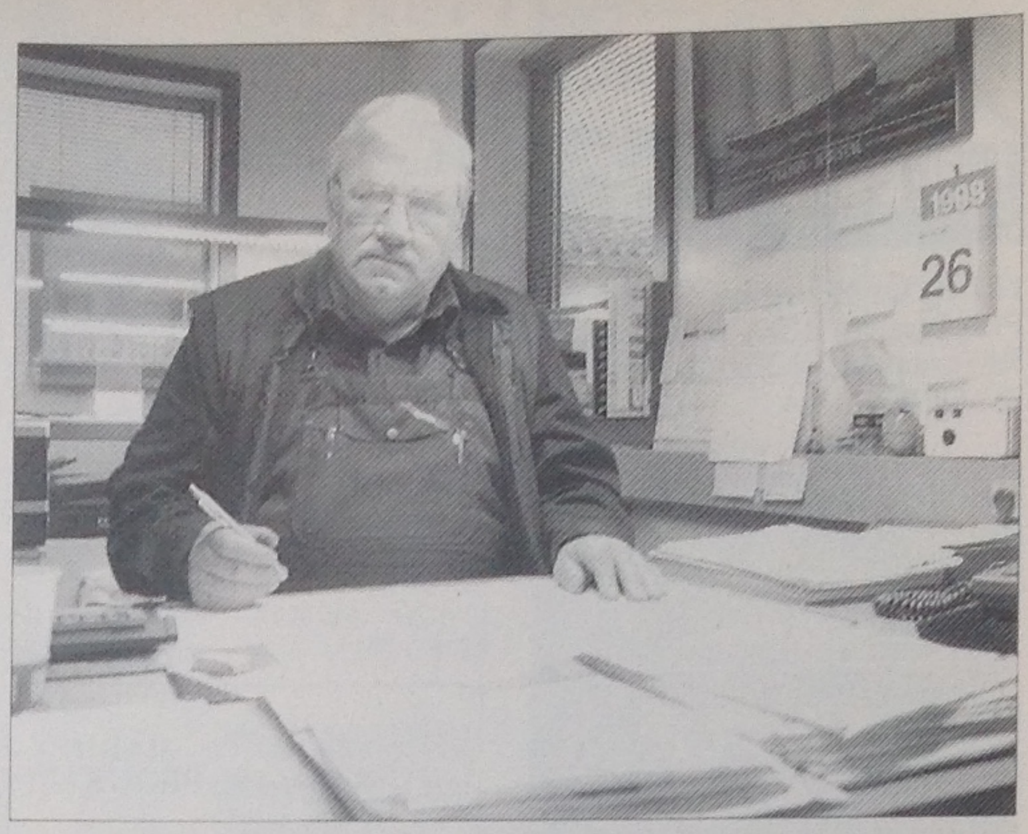

Jeg vil prøve at svare på Niels Lundsagers angreb på mig så godt jeg kan, og jeg vil også svare på nogle af de andre ting fra kronikken.

Lundsager begynder sin kronik med, at han ikke vil prøve at svare på, hvorfor Samsø blev udvalgt til vedvarende energi-ø samtidig med at han lidt senere "mistænker Svend Auken for i forvejen at have bestemt sig for Samsø og på den måde holdt de fire konkurrenter for nar". Og så er stilen lagt til en række personlige angreb og mistænkeliggørelse af mennesker på Samsø, der forsøger at arbejde for en god udvikling på øen.

Det er rigtigt, at jeg fra starten modtog en henvendelse fra PlanEnergi vedrørende om Samsø ville deltage i konkurrencen. Og det er rigtigt, at Erhvervsrådet sammen med Landboforeningen og kommunalbestyrelsen valgte at indgå i konkurrencen. Det blev aftalt, at PlanEnergi og Energiselskabet ARKE blev bedt om at udarbejde energiplanen.

På grund af den meget korte tidsfrist nåede vi ikke at inddrage andre parter, men i et repræsentativt demokrati må man nogle gange tage nogle beslutninger på vegne af dem, der har valgt/udpeget de respektive bestyrelser.

Så snart den første skitse til Energiplanen var udarbejdet, indkaldte vi til et orienterende offentligt møde om projektet. På det tidspunkt holdt vi "kortene lidt tæt til kroppen", som Lundsager udtrykker det. Men det var kun to tekniske energiløsninger, vi ikke ville røbe, og det var simpelthen for at en af de andre øer ikke skulle få samme gode idéer. Det er helt normalt i en konkurrencesituation. På dette første offentlige møde udtrykte alle deltagerne positiv interesse for, at Samsø deltog i konkurrencen. Mange gav yderligere udtryk for, at Samsø skulle arbejde videre med hele energiplanen, selv om vi skulle tabe konkurrencen. Ikke en eneste talte imod projektet. På mødet blev det også foreslået, at man på Samsø skulle danne en energiforening på samme måde som man har det på f. eks. Ærø.

Det er rigtigt, at Erhvervsrådet indbød til det stiftende møde til etablering af en energiforening i juli måned, og at der ikke deltog så mange mennesker som man kunne ønske. At holde møde i juli var måske heller ikke så gennemtænkt. Men vi gjorde det fordi så mange havde udtrykt interesse herfor og fordi vi overfor Energistyrelsen ville markere, at Samsø ville indgå i den landsdækkende organisation: Samvirkende Energi- og Miljøkontorer i Danmark. Lundsager skriver i sin kronik, at der kun deltog lige nok til at danne en bestyrelse på fem personer. Som jeg husker det, deltog en snes mennesker i mødet. Nogle af dem der sagde nej til at indgå i bestyrelsen var erhvervsdrivende. De kunne måske let mistænkes for at have skjulte motiver til at indgå i en bestyrelse, hvilket de ikke kan bebrejdes når man ser, hvordan Lundsager kører frem med sin kritikform.

Udgifterne til Energiplanen på 100.000 kr. blev betalt af Energistyrelsen på samme måde, som det var tilfældet for de fire andre øer. Der er ikke foretaget en opgørelse over de timer, som kommunen og vi andre involverede har anvendt. Men det er rigtigt mange timer, vi taler om. Og timetallet er øget betydeligt efter udnævnelsen, hvor der er afholdt mange møder (også med Energistyrelsen) for at finde frem til, hvorledes projektet skal startes og hvordan borgerne bliver informeret yderligere. Det skyldes, at Energistyrelsen er stærkt involveret i hvorledes projektet startes op. Styrelsen skal give tilskud til flere af initiativerne. Blandt andet skal der udsendes en husstandsomdelt beskrivelse af projektet til øens borgere. Fordi pjecen skal være grundig og samtidig forventes udleveret til øens gæster og andre med interesse for vedvarende energi. Det stiller også krav til pjecens udformning.

Det er bestemt, at Energistyrelsen vil give tilskud til Samsø Energi- og Miljøkontor som de giver tilskud til andre af landets energi- og miljøkontorer. Men det ved læsere af Samsø Posten allerede. Og så vil Samsø Energiselskab oprette et sekretariat med en person, der skal koordinere de forventede mange delprojekter. Det skyldes, at vi ønsker, at projekterne skal udføres blandt andet udfra de ønsker, vi har på Samsø. Koordinatoren skal altså arbejde for Samsø Energiselskab og bo på Samsø. Energistyrelsen bliver også involveret økonomisk med tilskud til sekretariatet. Det er rigtigt, at vi fører forhandlinger med en person fra PlanEnergi om dette, og jeg håber at det falder på plads snarest.

I øvrigt mener jeg, at både borgmesteren, kommunalbestyrelsen og Samsø Kommune i det hele taget har gjort et stort og godt arbejde i forbindelse med vedvarende energi-ø projektet.

Jeg har i øvrigt talt med PlanEnergi om Lundsagers ustandselige udfald mod hele projektet. Her forholder man sig meget uforstående. Plan Energi har ikke holdt nogle kort tæt på kroppen vedrørende projektet i forhold til Niels Lundsager. Tværtimod har man diskuteret projektet åbent med ham ved flere lejligheder. På PlanEnergi er man naturligvis forbavset over, at Lundsager anvender disse åbne diskussioner som det fremgår af hans kronik.

VISEAFTEN I MEDBORGERHUSET - På fredag er der mulighed for både at høre og synge viser i Medborgerhuset i Tranebjerg. Gunnar Madsen spiller harmonika og Bent Larsen giver den på klaveret, og Torben Simonsen, som er kendt fra mange ganges optræden på Samsø, synger både solo og som forsanger til fællessangene. Repertoiret bliver de kendte viser og bl. a. Evert Taube. Både frejdige sangere med høj og klar røst og de mere tilbageholdne brummere kan være med. Viseaftenen bliver den første af en række musikcaféer i huset i løbet af foråret.

medborger HUSET Smedegade 37, Tranebjerg · 86 59 31 03

SYNG-MED-VISEAFTEN

Fredag d. 30. januar kl. 20 i Medborgerhuset

Torben Simonsen giver nogle numre og synger for
Bent Larsen: Klaver
Gunnar Madsen: Harmonika

Alle er velkomne - Gratis adgang

Spændende og utraditionelt med vægt på kvalitet er kendetegn for **Danspin** Lagersalg

Stort udvalg i
DAME- OG BØRNETØJ – HÅNDSTRIK OG GARN.
ALLERSIDSTE NYHEDER I METERVARER,
F.EKS. BØRNEMØNSTRE MED DE KENDTE TEGNSERIEFIGURER.

Bemærk: Lukket første uge i februar (Uge 6)

ÅBNINGSTIDER:

for.
må så selv gætte,
r.
kan jeg dog forsikre
e Hejgaard som an-
iller sig skeptiske
projekt, at dette al-
vikle sig til en lar-
rehavsbakke" med
i millionklassen,
art er begrænset af
ister, der årligt be-
Hvis noget sådant
samtlige turister
e besøge parken

kke så endda msø

kun lige præcis
eligt mange for-
nings- og opstil-
angeret af skol-
ed Tranebjerg
kunne opstilles
deltagelsen på
d slet ikke så

landet har til-
et endnu dårli-
ld målt i pro-

Stiftstidende
på Århus-sko-
, og det er
ligere end på

øvrigt i dag,
bliver freds-
tyrelsen. Er
met flere li-
rste syv kan-
opstillet på
e som valgt
yv som sup-
kefølge, de

mindst 10 gange årligt. Enhver kan sige sig selv, at dette er utænkeligt.

Bestyrelse udpeges

Samsø Energiselskab skal på onsdag vælge bestyrelse.

Det sker på et møde i repræsentantskabet, der er udpeget af de respektive "medejere" af foreningen, Samsø Landboforening, Samsø Erhvervskontor, Samsø Energi- og Miljøkontor og Samsø Kommune.

I alt skal der udpeges fem medlemmer til bestyrelsen. Posterne ventes fordelt efter en nøgle svarende til den, der er brugt ved sammensætningen af repræsentantskabet. Her har foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor fire medlemmer, mens hver af de andre har tre.

Ansætter koordinator

Energiselskabet skal i øvrigt i løbet af kort tid ansætte både en koordinator, der skal stå for den overordnede ledelse af selskabets aktiviteter, og en informationsmedarbejder, der i samarbejde med koordinatoren og til dels energi- og miljøkontoret skal varetage en del af den udadvendte informationsvirksomhed omkring projekterne og omkring Samsø som vedvarende energi-ø i det hele taget.

Også Samsø Energi- og Miljøkontor er inde i en fase med ansættelse af en medarbejder, der skal være rådgiver for foreningens brugere.

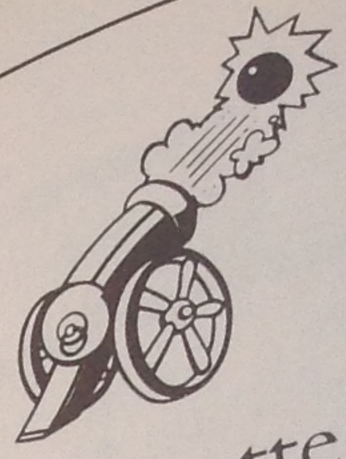

Slutspu
på udsalget
til og med der

Nedsatte varer yderliger

Ikke nedsatte varer

Butik Sann

Åvej 14 • Ballen • Tlf

Se altid efter mærk

DANSK D.S. SMEDEMESTERFORENING

Medlem a
VVS-bra
Garantio

Aut. V
Alt V

Maskinfabrik
Langgade
v. Ballen
Tlf. 86 59 01 30 • 8
Fax
Biltelefon 30 8

rsiden af den ny

amsø i
n gam

sø Museum
mølle, Kolb
Gamle Smed
er alle med

Grø

gsret. 4

oldselle
1/4 kg
600-70
tefilet
3/4 l
l tør
se, l
kket

å f
ræ
oi

Kommentar

Birgit Bjørnvig, formand for Samsø Energi- og Miljøkontor, har skrevet denne kommentar til spørgeskemaundersøgelsen om VE-Ø

Samsø har i august haft besøg af to studerende fra Københavns Universitet, der skulle øve sig i at udføre spørgeskemaundersøgelser. De valgte at lade deres øvelse gå på vedvarende energi ø, angivelsant for dem. Som vi altid gør det, anvendte vi en hel del tid på de studerende, men har ikke taget deres manglende viden og lidt skæve konklusioner alvorligt; det var trods alt blot en øvelse for de studerende.

Nu dukker der så nogle af konklusionerne fra øvelsen op i Samsø Posten. SP har valgt at fokusere på de samme skæve vinkler som de to studerende.

Det skal understreges, at undersøgelsen er foretaget umiddelbart før vi afholdt borgermøderne i Brundby, Onsbjerg, Besser og Nordby.

Det fremgår af undersøgelsen, at Samsø Posten er langt den vigtigste informationskilde. Det stiller en del krav til SP. Jeg synes f.eks, at man bør forholde sig kritisk og analyserende til sit stof. Det er ikke just det der præger SPs gengivelse af undersøgelsen.

Når interviewerne f.eks. spørger "om borgerne tror på at VEØ projektet kan gennemføres på 10 år" så refereres det i SP: "om borgerne overhovedet tror på hele projektet".

Der mener jeg, at tidshorisonten på de 10 år har spillet afgørende ind på borgernes besvarelser. 12 % tror at projektet kan gennemføres på 10 år, 42 % er i tvivl og 46 % mener at det er urealistisk at gennemføre projektet på 10 år.

Hvor undersøgelsen lidt negativt konkluderer at 47 % ikke vil gøre noget aktivt for at projektet kan gennemføres udviser SP den samme skeptiske holdning. SP kunne også have valgt at konkludere, at 53 % af de adspurgte svarede: "Ja de vil gøre noget aktivt for at projektet blev gennemført". Dette skal også ses i lyset af, at en væsentlig svaghed ved hele undersøgelsen er, at en del af undersøgelsen som allerede er vedvarende energiforsynet med halm fjernvarme. Som de to studerende selv konkluderer: "at mange af de adspurgte som bor i Tranebjerg allerede synes, at de har gjort noget for vedvarende energi på opvarmningssiden".

Endvidere vil jeg tilføje, at der siden august er gennemført 5 større borgermøder om det Vedvarende Energi Ø projekt; 4 om fjernvarme i landsbyerne og 1 om vindmøller på land. Ca. 500 samsinger har deltaget i disse møder. I landsbyområderne er der nedsat 4 arbejdsgrupper med deltagelse af i alt 35 borgere og vindmølleprojekterne er også imponerende godt organiseret (udtalelse fra Bo Fibiger der er formand for amtets Trafik- og Miljøudvalg).

Om vindmølleprojektet udtrykker Danmarks Vindmølleforening i øvrigt: "at de ikke erindrer nogensinde at have oplevet sådan en grad af lokal enighed og massiv opbakning til en kommunes planforslag og lodsejernes ønsker og forslag". Endelig skal jeg pege på, at der var ca. 1.600 gæster der besøgte Energimessen i oktober.

Brev

Jürgen Helm, Strandvejen 68, har skrevet dette læserbrev:

Politikere, der tør skift
mening, er en sjældenhe
Alle os, der står uden for de
politiske arena, kigger o
med forbavselse, nogle gan
endda med afsky, på det pol
ske skuespil. Vi efterly
politikere, der tør, hvor an
tier. Vi savner politikere,
står ved deres meninger -
er så modige at skifte me
når de er kommet til
konklusion, at en alter
idé er bedre end den, de
har satset på.

Rita Kristiansen har
korte tid, hun har
medlem af kommunalbe
sen, vist personligt
Hun gik ud af den s
mokratiske gruppe
åbent på grund af dyb
uenighed og så skift
i sidste sekund side,
munalbudgettet for
delig skulle vedtage
tikere kan ændre m
der behandling af e
budgetforslag er
det demokratisk
Hvorfor skal der
handles tre gange
delige afstemn
Kristiansen har
formeret sig g
mente til sidst, at

ÅRHUS AMT

Borgerforeninger opfordres til at gå ind i energi-arbejde

Varmeplanen skal ud i offentlig høring

Når kommunalbestyrelsen formentlig på det næste møde har vedtaget et udkast til varmeplan for de fire fjernvarmeområder, som skal etableres i forbindelse med VE-Ø projektet, skal foreslaget sendes ud i offentlig høring.

Og i den forbindelse har foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor opfordret øens borgerforeninger til at gå aktivt ind i projektet som lokalt bindeled til de enkelte områder.

Energivejleder Søren Hermansen opfordrer i et brev foreningerne til at finde personer, der ikke i forvejen er hårdt belastet med tillidshverv.

- Jeg forestiller mig, at det kan lade sig gøre at finde personer, der er interesseret blandt den resterende gruppe. Folk med saft og kraft og en god lokal forankring, der vil være med til at sætte dagsordenen for deres eget område. Man behøver ikke at have stor teknisk indsigt for at vide, hvad der rør sig i det lokale, siger Søren Hermansen i opfordringen til borgerforeningerne.

Samtidig tilbyder han selv og Samsø Energiselskabs koordinator, Aage Johnsen, så vidt muligt at være klar til at deltage i processen enten med at skaffe oplysninger eller gennem aktiv deltagelse i arbejdet.

Ugens film

BABY-BOOM - Selv om titlen kunne tyde på at et væld af babyer medvirker i ugens anden film i biografen i Tranebjerg, er der faktisk kun én lille fyr. Men til gengæld sætter han sine forældre på hårde prøver. Begge er genier på deres område, begge er inde i et karriereræs, og begge vil gerne have et gnidningsløst familieliv sammen med deres nyfødte. Hjælper udviklingen af en ny edb-kalender med at skabe flere timer i døgnet? Se det torsdag, fredag eller søndag.

Jon Gislaso i Mårup-Ga

Den østjyske maler og skil af mennesker, natur og ve omkring os i ekspressioni malersprog, Jon Gislaso stiller fra på lørdag 16. m og med 1. juni hos Kunstforening i Mårup riet.

Gislason bruger bred på lærredet uden ski han anvender ubland ver i deres egentlige Resultatet er glade, billeder med motiver rens nærmeste omgi gesom erotiske parfo

Ferieluk

Kontoret er torsdag og fred uge.

Henvendelse Århus-kontor 31 88 00.

I forbinde den 17/5 **udstillin**

Ulla Ene

Som op papirfre

Kan afhentes:

Sælges

Toyota Carina, årg. 86,

Samsø Posten

Nr. 130 Onsdag den 7. oktober 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Skyet, regn fra syd. Frisk vind til kuling fra øst. Nat måske regn, ellers mest tørt. Temp. hele døgnet 9-13 gr.

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.57 • I morgen: 1.24 & 13.3

SOLEN

Ned i dag: 18.37 • Op i morgen: 7.3
Dagen er i alt aftaget: 6 time 23 mi

Borgerne kan give møllerne med- eller modvind i vingerne

Sidste frist for at være med i debatten torsdag 15. oktober

Der har været diskuteret vindmøller på Samsø i nu et par år - alene i forbindelse med VE-Ø projektet.

I første omgang gik diskussionen på at finde placeringer, hvis Samsø skulle blive udpeget til VE-Ø.

Siden udpegelsen har diskussionen gået på, hvor de angiveligt 15 landbaserede vindmøller skal placeres på øen.

Lokalpolitiske og amtspolitiske overvejelser har nu givet tre alternative muligheder - som måske kan kombineres:

1) Lokalt foretrukne steder.

2) Lokalt udsete alternative steder, hvis de foretrukne ikke kan godkendes.

3) Amtsligt udpegede steder.

Disse forslag kan nu ses på kort udarbejdet af Samsø Kommunes tekniske forvaltning, og ud fra dem kan enhver borger selv vurdere, hvad hun eller han synes, er den bedste mulighed.

Dertil kommer spørgsmålet om, hvordan møllerne skal opstilles i forhold til hinanden. Skal de opstilles i større eller mindre grupper? eller skal vi meget hellere bare lave en møllepark et eller andet sted på øen?

Skriv din mening

Indtil 15. oktober kan alle beboere på Samsø give deres mening om mølleplaceringerne og andre mølleforhold til kende ved at skrive et indlæg i høringen og aflevere det til kommunens tekniske forvaltning.

Indlæggene vil indgå i vurderingen, og en aktiv samsk stillingtagen er væsentlig for at undgå, at der tages en beslutning som senere giver anledning til ærgrelser i befolkningen.

Men kun to har indtil nu gjort sig den ulejlighed at have en mening - og skrive den.

16. oktober er det for sent.

Mærkedage

BRYLLUP:

Lørdag 10. oktober vies i Hedensted Kirke Signe Østergaard Hansen, datter af Elna og Arne Østergaard Hansen, og Henrik Øster, søn af Frida og Lars Øster.

Det ske

I DAG:

Kl. 19 Biografen. "Tita
Kl. 19.30 Højskolen på
Foredrag v. Niels Ch
strup.

TORSDAG:

Kl. 14 Fra Det Gamle
Tranebjerg. Ældre Sa
vetur.
Kl. 19 Biografen. "Ti

DET KAN IKKE
- når De køber

VI ER FLYTTET I NYE LOKAL
VI HAR RODET, LARMET OG ST
-MEN NU ER VI KLAR.

Vi byder velkommen

ÅBENT H

fredag den 9. okto
fra kl. 13.00 - 16.

Hvor det vil glæde os at se al
ge kunder, friske leverandø
håndværkere og vore gode v
set.

Byggekram
Ballen

Energikontor indleder møder

Foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor indleder fra på mandag en række fyraftensmøder, hvor det bliver muligt at stille spørgsmål om forskellige emner inden for foreningens arbejdsområde.

- Vi er nu ved at føle os godt hjemme i Langgade 24, og der dagligt kommer mennesker ind for at spørge om alt muligt, de går og sysler med. Det er lige fra etablering af solvarmeanlæg til udskiftning af vinduer, eller om det kan betale sig at gøre noget ved fyret, når der alligevel kommer fjernvarme, fortæller energivejleder Søren Hermansen.

De mange åbne spørgsmål viser et stort behov for at få mere form på nogle af de idéer, der findes. Og det vil foreningen prøve at gøre noget ved gennem møderne.

På mandag eftermiddag er det flis, der står på programmet. Mandagen efter bliver det solvarme, og ca. 1. maj holdes der et foredrag om masseovne.

Kontoret er stadigvæk en mulighed som mødested for mindre interessegrupper.

- Og vi ser gerne, at denne mulighed bruges, siger Søren Hermansen.

I øvrigt kobler Samsø Energi- og Miljøkontor sig på den række af borgermøder om restaurationsplan, der holdes på øen med udvalget for teknik og miljø som arrangør.

På den måde bliver det en slags multimøde, hvor borgerne både får viden om og mulighed for at kommentere den kommunale restaurationspolitik og samtidig får en orientering omkring VE-Ø tankerne og de muligheder, der ligger i at være energi- og miljø bevidst.

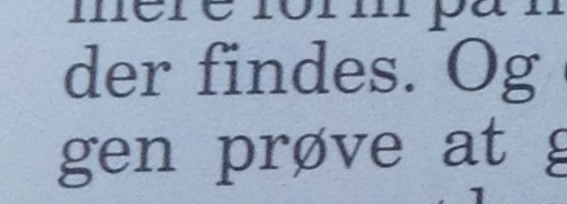

Ejendoms-handler

5 ah, Langemark by, Besser, Strandskoven 27, Carl Chr. J.

†

Vores kære

Jens Ejler Rasmussen

* 12. februar 1924
† 18. marts 1998

Familie og venner

Begravelsen finder sted

Lokale virksomheder / Organisationer

TØMRERE

Dalens Tømrer- og Snedkerforretning
Dalen 1, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 13 50 - Fax 86 59 13 10

Tømrermester Reinholt Jensen
Vestre Ringvej 17, Nordby, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 61 44 - Fax 86 59 64 42

Bagers Tømrer- og Snedkerforretning
Storegade 18, Pillemark, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 20 33 - Fax 86 59 38 11

Besser Tømrer- og Snedkerforretning
Besser Hovedgade 11, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 16 11 - Fax 86 59 31 58

Hårmark Tømrer- og Snedkerforretning
Byvejen 8, Hårmark, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 04 58

Tranebjerg Tømrer- og Snedkerforretning
Industrivej 1, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 00 67 - Fax 86 59 05 24

MURERE

Murermester Søren Sørensen
Plantagevej 30A, Selvig, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 17 53 - Fax 86 59 17 53

Murermester Svend Aage Rasmussen
Højemvej 21, Brundby, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 16 63 - Fax 86 59 16 96

EL-INSTALLATØRER

Hvidevare Centret
Langgade 17, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 14 11 - Fax 86 59 16 09

Samsø Elektro ApS
Viemosevej 2, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 01 87 - Fax 86 59 17 80

Poul Søndergaard El-installation
Smedestræde 7, Toftebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 04 42 - Fax 86 59 19 68

SMEDE

Bylykke Smede- og Maskinværksted
Issehoved 15, Nordby, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 64 12

Ballen Maskinfabrik ApS
Ballenvej 50, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 07 30 - Fax 86 59 01 40

Carl's Alternativ Energi
Skrænten 21, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 17 62

Arne Ditlevsen VVS - Smede- & Maskinværksted
Tranevej 11, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 15 22 - Fax 86 59 12 78

Nordby VVS Smed
Nordby Hovedgade 21, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 60 60 - Fax 86 59 65 64

Orman Varme- og Køleservice
Trollebergvej 11, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 04 28

Brdr. Stjerne K/S
Besser Smedegade 7, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 17 00 - Fax 86 59 19 67

Skorstensfejerens Pejse og Brændeovne
Storegade 33, Pillemark, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 04 84

BRÆNDSEL

DLG Samsø
Kåsen 57, Kolby Kås, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 15 99 - Fax 86 59 16 60

Samsø Flis - Brændelager
Højvangsvej 12, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 21 77 - Fax 86 59 10 59

PENGEINSTITUTTER

BG Bank
Langgade 43, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 87 92 15 00 - Fax 87 92 15 19

Jyske Bank
Langgade 20, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 17 77 - Fax 86 59 14 77

OPLYSNING / INFORMATION

Prøvestationen for Biobrændselskedler
DTI - Energi, Teknologiparken, 8000 Århus C
Tlf. 89 43 89 43 - Fax 89 43 87 10

Videncenter for Halm- og Flisfyring
DTI - Energi, Teknologiparken, 8000 Århus C
Tlf. 89 43 89 43 - Fax 89 43 85 43

SolenergiCenter Danmark
DTI, Teknologiparken, 8000 Århus C
Tlf. 89 43 85 13 &
DTI, Postboks 141, 2630 Taastrup
Tlf. 43 50 45 60

Varmepumpeordningen
DTI, Postboks 141, 2630 Taastrup
Tlf. 43 99 03 68 - Fax 43 71 57 72

SAM-Data
Åvej 14, Ballen, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 35 65 - Fax 86 59 35 20 - www.samso.com

Samsø Energi- og Miljøkontor
Langgade 24, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 23 22 - Fax 86 59 23 11

Samsø Energiselskab
Østerløkkevej 1, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 32 11 - Fax 86 59 19 80

Samsø Servicecenter
Østerløkkevej 1, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 22 11 - Fax 86 59 19 80

Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf. 33 92 67 00

Samsø Kommune
Langgade 1, Tranebjerg, 8305 Samsø
Tlf. 86 59 14 22 - Fax 86 59 10 10

Leverandører / Udstillere

BIOBRÆNDSELSANLÆG

H-S Kedler - Tarm A/S
Smedevej, 6880 Tarm
Tlf. 97 37 15 11 - Fax 97 37 24 34

Passat Energi A/S
Vestergade 36, Ørum Sønderlyng, 8830 Tjele
Tlf. 86 65 21 00 - Fax 86 65 30 28 - www.passat.dk

Pilevang A/S
Hammerbjergvej 37, 4100 Ringsted
Tlf. 57 61 19 56 - Fax 57 61 13 17

Twin Heat
Nørresangen 7, 9631 Gedsted
Tlf. 98 64 32 22 - Fax 98 64 52 44

BRÆNDEOVNE

ABC Pejseindustri A/S
Nedermose 51, 8362 Hørning
Tlf. 86 92 18 33 - Fax 86 92 22 18

Green Fire ApS
Grøndahlsvej 6, Sønder Vinge, 8860 Ulstrup
Tlf. 86 46 30 71 - Fax 86 46 45 20

EL-BESPARELSER

EnergiCentret
Thorsagervej 13A, Mesballe, 8550 Ryomgård
If. 87 74 11 22 - Fax 87 74 11 11 - www.arke.dk

EL-OMLÆGNING

Energiselskabet ARKE Amba
Grenåvej 55, 8200 Århus N
Tlf. 87 39 04 04 - Fax 87 39 04 05 - wwrke.dk
- Elvarmekonvertering
- Klimasol varmepumper
- El-biler

FJERNVARME

Star Pipe A/S Dansk Rørindustri
Nymarksvej 37, 7000 Fredericia
Tlf. 75 92 32 66 - Fax 75 93 48 48

ISOLERING

Glasuld a/s
Østermarksvej 4, 6580 Vamdrup
Tlf. 75 58 31 11 - Fax 75 58 22 58

ROCKWOOL A/S
Industrivej, 6580 Vamdrup
Tlf. 75 58 15 22 - Fax 75 58 30 51

SOLVARME

Aidt Miljø A/S
Kongensbrovej, 8881 Thorsø
Tlf. 86 96 67 00 - Fax 86 96 69 55 - www.aidt.dk

Arcon Solvarme A/S
Jyttevej 18, 8520 Skørping
Tlf. 98 39 14 77 - Fax 98 39 20 05 - www.arcon.dk

Batec Solvarme A/S
Danmarksvej 8, 4681 Herfølge
Tlf. 56 27 50 50 - Fax 56 27 67 87 - www.batec.dk

VARMEFORDELING

Danfoss A/S
Jegstrupvej 3, 8361 Hasselager
Tlf. 89 48 91 11

Kierulff A/S (RØRPANELER)
Nordre Løkkebyvej 3, 5853 Tranekær
Tlf. 62 50 11 50 - Fax 62 50 20 93

Aktieselsk. Ribe Jernindustri (RADIATORER)
Saltgade 11, 6760 Ribe
Tlf. 75 42 02 55 - Fax 75 88 22 86

Wirsbo A/S (GULVVARME)
Banemarksvej 2, 2600 Glostrup
Tlf. 43 45 37 97 - Fax 43 43 10

VARMTVANDSBEHOLDERE

Metro Therm A/S
Rundinsvej 55, 3200 Helsinge
Tlf. 48 79 62 11 - Fax 48 79 73 33 - E-mail: metrodk@ibm.net

imsø
ister
Fredag den 16. oktober 1998

ndboringer
t onsdag

ndvær- det.
Trane- En pesticidanalyse for 2
ket på pesticider, er der for et par pe
ntrati- sticidresters vedkommend
kevan- fundet ganske ringe overskr

Ballen Havn
allen Havn, da det lagde til kaj
er skulle have tømt siloerne for
llen Havn igen onsdag eftermid
ad.

es i gang hos
t værst tæn-
olebus foru-
alle byens
enne trage-
alle i det lil-
n ikke finde
ne kollekti-
dvokat bli-
ger en ret-
et. Filmen
ag og søn-

dage

anebjerg
. Ulla og
g til To-
gensen,
gensen,

nd, Ja-
n flot
e gode
traffe-
ndt. I
score-
lang-
e mål
bsen
ersen
nsen
msø-
ntli-
del i

har
i
har
res
er
ol-

Samsø Posten
Nr. 129
Tirsdag den 6. oktober 1998
93. årg.

VEJRET I DAG

Mest tørt, lidt sol, let østlig vind. Nat mest tørt m. jævn til hård vind fra øst. Temp. dag 10-13, nat o. 10 grader.

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.14 • I morgen: 0.42 & 12.57

SOLEN

Ned i dag: 18.39 • Op i morgen: 7.33
Dagen er i alt aftaget: 6 time 19 min.

Energi-messen er nu på plads

Øens håndværkere går sammen med rådgivere om at vise muligheder

Finansieringen er normalt en vigtig del af større omlægninger. Det gælder også når det drejer sig om omlægning til mere miljøvenlige energiformer.

Og øens to banker er da også blandt deltagerne i den energimesse, der holdes i Samsø-hallen lørdag 17. og søndag 18. oktober.

Men spørgsmålet om at vælge den rigtige omlægning er ikke meget mindre end kroner-øre vurderingen - og en del af det samme problem, så derfor er der ikke bare gode råd at hente ved håndværkerne, men også ved Statens Prøvestationer for solenergi, varmepumper og biobrændselskedler, der også kan give oplysninger om solceller og nabovarme.

Hovedaktørerne er imidlertid de lokale medvirkende, hovedsageligt øens håndværkere.

Tømrere og murere viser eksempler på energiglas og efterisolering. El-installatørerne samt el-leverandørens energicenter fortæller om elbesparelser blandt andet gennem overgang til lavenergi-hvidevarer. Smedene demonstrerer varmepumper, biobrændselskedler og brændeovne, som kan kombineres med solvarmeanlæg. Der vises også solvarmeanlæg og træpillefyr i drift. Leverandører af træpiller og flis er repræsenteret og der bliver en produktion af træflis i skolegården, hvor også el-biler står til rådighed for afprøvning.

Gratis energisyn

De to koordinerende parter, Samsø Energiselskab og foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, er naturligvis med på messen blandt andet med oplysninger om den vedvarende energiplan, om vindmøller, om de nye fjernvarmeområder og ikke mindst om mulighederne for gratis energi-syn i byerne Ballen, Brundby, Permelille og Ørby. Energisyn der i øvrigt er kommet statslige midler til at gennemføre.

Borgmesteren åbner

Hele herligheden af muligheder for at blive energi-rigtig og måske endda spare nogle penge er praktisk tilrettelagt i en hal, der vil være efterårspyntet til lejligheden. Også den del har et lokalt firma taget sig af. Til gengæld er det et hold grønne kursister, der står for den ernæringsmæssige mulighed under messen.

Borgmester John Sander Petersen skyder det hele igang når messen åbner lørdag formiddag.

Hvem har glemt at sigge på

Undskyld vi maler på din avis.

Samsø Posten

Nr. 220 — Fredag den 13. februar 1998 — 92. årg.

VEJRET I DAG

Skyet og diset med nogen regn. Jævn til hård vind omkring vest.
Temp. hele døgnet: 5 - 10

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.24 • I morgen: 0.33 & 13.02

SOLEN

Ned i dag: 17.16 • Op i morgen: 7.47
Dagen er i alt tiltaget: 2 time 35 min.

Bestyrelsen for Samsø Energiselskab sammen med den nyansatte koordinator. Fra venstre borgmester John Sander Petersen, der er 2. næstformand, Bent Schaloffsky, der er formand, Aage Johnsen er koordinator, og Birgit Bjørnvig er 1. næstformand.

Energiselskabet har udpeget bestyrelse

Og ansat koordinator fra 1. april

Samsø Energiselskab har nu formelt sammensat både et repræsentantskab og en bestyrelse på fem mand. Formanden er Bent Schaloffsky, der i forvejen er formand for Samsø Erhvervsråd, mens Birgit Bjørnvig, formand for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, er 1. næstformand, borgmester John Sander Petersen er 2. næstformand, Anders Kjeldmand fra energikontoret er sekretær, og formanden for Samsø Landboforening, Henning Madsen, er bestyrelsesmedlem.

Med sammensætningen af bestyrelsen er det formelle grundlag for at arbejde målrettet for opbygningen af Samsø som vedvarende energi-ø på plads. Og det samme er den koordinator-stilling, der skal bestride den daglige ledelse af processerne. Som koordinator er ansat ingeniør og planlægger Aage Johnsen, der som medarbejder hos PlanEnergi i Århus har medvirket ved en stor del af udarbejdelsen af den rapport, der banede vejen for at energi- og miljøministeren udpegede Samsø som VE-Ø.

Det er således en mand med den bedst mulige indsigt i muligheder og ønsker, der har fået jobbet. I øvrigt kan den formelle ansættelse først ske, når der kommer penge fra Energistyrelsen. Men det ventes at ske i marts, og derfor er det aftalt, at Aage Johnsen tiltræder 1. april.

Indtil videre får Samsø Energiselskab kontor hos Samsø Erhvervsråd på Østerløkkevej i Tranebjerg, og det bliver der, koordinatoren får sin arbejdsplads.

Også energivejleder ansat

Også foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor med snart 100 medlemmer har foretaget en ansættelse. Det er Søren Hermannsen, Kolby Kås, der er ansat som energivejleder i foreningens regi.

Ansættelsen er sket på deltid fra 15. februar, men først fra 28. februar kan han tage sit kontor i brug. Det bliver i Langgade 24, hvor advokaterne har kontor, som de kun bruger en enkelt dag om ugen.

- Vi spurgte om de ville dele kontor med os, og det ville de gerne, fortæller foreningens formand, Birgit Bjørnvig.

For energi- og miljøkontoret har det været et absolut krav, at kontoret skulle ligge i Langgade, hvor flest af øens beboere og de fleste turister kommer. Derfor er placeringen trukket længere ud end det først var tænkt.

Blandt de største nu kendte opgaver for Samsø Energiselskab bliver - bortset fra at gøre Samsø til VE-Ø - at være med i EU-konferencen på Samsø i år, at være vært for en international konference med formentlig 200 til 400 deltagere næste år, og at være med på verdensudstillingen EXPO 2000 i Hannover i år 2000.

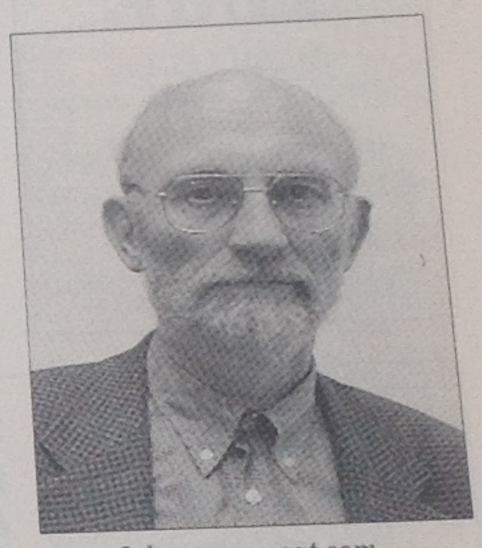

Aage Johnsen - ansat som koordinator for VE-Ø projektet fra 1. april under forudsætning af, at Energistyrelsen tildeler de penge, der ventes på.

Foredrag på Biblioteket

med Jacqueline Maria Longstaff, fredag den 27/2 kl. 19.30 (dansk tale). Pris: 50 kr.

Emne: *Hvad foregår der på Jorden, hvor er vi på vej hen og hvad siger profetierne?*

Efterfølgende **WORKSHOP** den 28/2-1/3 i Ørby Hovedgade 11. Pris: 700 kr. (600 kr. for arbejdsløse og pensionister).

Begge dage fra kl. 10-18.

Læs om kurset her i avisen.

Ring gerne til Nanna (86 59 18 88) og tilmeld dig workshoppen.

SAMSØ FILM KLUB

spiller
lørdag 14/2, søndag 15/2,
lørdag 21/2 og
søndag 22/2 kl. 14.00

Slut: 15.30

Censur: 7 år

Billetter: 20 kr.

Onsbjerg Borgerforening

afholder BANKOspil i Samsø-hallen søndag den 15. februar kl. 19.30, for foreningens medlemmer med pårørende.

DER SPILLES OM:
Gavekort • Stege • Kyllinger

Ændrede åbningstider i uge 8 & 9

Mandag d. 16/2 kl. 13.00-17.00
Torsdag d. 19/2 kl. 13.00-17.00
Fredag d. 20/2 kl. 13.00-17.30
Lørdag d. 21/2 kl. 10.00-12.00

Mandag d. 23/2 kl. 13.00-17.00
Torsdag d. 26/2 kl. 13.00-17.00
Fredag d. 27/2 kl. 13.00-17.30
Lørdag d. 28/2 kl. 10.00.12.00

METTE'S

ONSDAG:

Kl. 10-16 Medborgerhuset. Værksted hver onsdag.

Kl. 15-17.15 Samsø Hallen. Hyggeklub.

Kl. 19-22 Medborgerhuset. Værksted hver onsdag.

Kl. 20 Onsbjerg gl. skole. Generalforsamling. Samsø Folkedansere.

Møbler, glas, porcelæn, smykker, lysekroner samt alskens snurrepiberier købes.

Gode priser gives!

Tlf. 86 59 00 95

Arne Monberg

Besser Hovedgade 60

ENERGIVEJLEDER

Samsø Energi- og Miljøkontor

søger herved en energivejleder med tiltrædelse snarest muligt

Kendskab til og udpræget interesse for vedvarende energi er en forudsætning, såvel som evne og lyst til at følge med på området.

Kendskab til engelsk og tysk på samtaleniveau samt til EDB forventes.

Det vi lægger mest vægt på er dog lysten til at kaste sig ud i projekt *"Samsø - vedvarende energi-ø"* og lyst og evne til at tale med folk og til at samarbejde til alle sider.

Ansættelse og løn efter aftale. Ansøgningsfrist: 1. februar.

Henvendelse kan ske til *Birgit Bjørnvig (fmd), Issehoved 41, 8305 Samsø. Tlf. 86 59 62 59 - Fax 86 59 65 03.*

FRIMÆRKER MØNTER

Indleveringer til vore internationale auktioner søges. Priserne er gode netop nu, og det er fordelagtigt at sælge. Ring i dag og få en aftale om gratis vurdering.

Energi-ø på engelsk

Samsø som vedvarende energi-ø er ikke kun af samsk og dansk interesse. Også fra udlandet følges projektet bl.a. gennem tv-udsendelser i Tyskland og Sverige. Og nu bliver der fremstillet en reduceret udgave af energi-ø rapporten på engelsk. Ganske vist kun i 500 eksemplarer i første omgang.

Samtidig arbejdes der ihærdigt på at fremstille den 24 siders brochure, der skal husstandsomdeles på øen.

Det var et af svarene til Niels Lundsager, der til det seneste kommunalbestyrelsesmøde havde indsendt tre spørgsmål vedrørende energi-ø projektet.

Samtidig fastslog borgmester John Sander Petersen, at det ikke har været på tale at indføre tilslutningspligt til de fjernvarmeværker, der i følge planen skal bygges på øen.

Niels Lundsagers spørgsmål om tilslutningspligt var en følge af forskellige oplysninger fra PlanEnergi, oplyste han i spørgsmålet. Først havde PlanEnergi oplyst, at rapporten byggede på tilslutningspligt - og derefter at det gør den ikke alligevel.

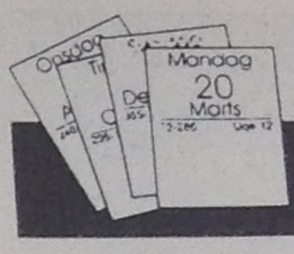

I DAG:
Kl. 19 Kolby
Generalforsa
fest. Kolby
Borgerforeni
Kl. 19.30 Bi
Roseanna".

LØRDAG:
Kl. 10-14
Marked. Ma
Kl. 13-16
ning. Sams

Kan

Je
- det e

Sct. Pauls mødet:

Energi-ø og Stride Strømme var årets varmeste emner

Spørgsmålene strakte sig fra nedlæggelse og etablering af stisystemer og tilskud til efterskoleelevers rejser i den lettere ende til vedvarende energi-ø og ikke mindst vindmøller samt Stride Strømme i den tungere ende, da Nordby Borgerforening torsdag aften holdt det årlige Sct. Pauls møde på Nordby Kro.

Om energi-ø projektet fortalte ikke mindst formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, Birgit Bjørnvig, at en af de væsentlige årsager til at der ikke er sket en masse udfarende virksomhed er - pengemangel.

Ikke sådan, at pengene mangler i den forstand. De er nemlig lovet fra Energistyrelsen - både til etablering og bemanding af foreningens kontor og til etablering af et sekretariat hos Samsø Energiselskab. Men kronerne kommer ikke helt så hurtigt, som formanden kunne ønske sig.

- Men nu er Samsø Energiselskab ved at være på plads, og vi får masser af ansøgninger til stillingen som energivejleder i Samsø Energi- og Miljøkontor, fortalte Birgit Bjørnvig.

Kontoret etableres som tidligere nævnt i avisen i samme kontor som advokaterne bruger en gang om ugen i Langgade tæt på Q8. Et godt og synligt sted.

Birgit Bjørnvig imødegik i øvrigt kritikken af, at der overhovedet ikke er informeret.

- Jeg sidder med en samling udklip, og hvis I har læst Samsø Posten, så har I fået oplysninger, kunne hun understrege.

Foreningen vil i løbet af kortere tid sætte sig i forbindelse med øens borgerforeninger med henblik på - hvis foreningerne ønsker det - at holde borgermøder, hvor der kan informeres mere dybtgående om de enkelte områder.

På Sct. Pauls mødet var det meget naturligt muligheden for fjernvarmeforsyning i Mårup-Nordby, der havde størst interesse på varmefronten.

Anlægget etableres dog næppe lige med det samme.

- Der er større chance for en god start i Ballen-Brundby området, og det er bedst at komme i gang på en god måde, sagde Birgit Bjørnvig, som spåede at østkysten bliver det første sted, der får en ny kollektiv varmeforsyning.

Samtidig kunne hun og formanden for teknisk udvalg, Leif Nielsen, tilskynde en spørger der er ved at udvikle sit eget biomassefyr til at fortsætte arbejdet. Dels er der ingen risiko for tilslutningspligt - i hvert fald ikke så længe der ikke er konkrete forberedelser til et varmeværk på nordøen, og dels vil anlægget meget tænkeligt kunne sælges til andre, der har enkelt beliggende ejendomme.

I øvrigt er det hensigten, at etableringen af værkerne skal ske efter samme model som i Tranebjerg. Der betaler brugerne 100 kroner for tilslutningen mens resten af udgiften finansieres over driften.

Systemet og ARKE's evne til at holde aftaler var i øvrigt også genstand for en kort og heftig debat.

Ditte Weis-Fogh fortalte, at der var lavet så mange fejl under etableringen af fjernvarme hos hende, at det havde kostet hende 15.000 kr., og så havde hun ikke fået den type apparatur, hun var blevet lovet. Leif Nielsen havde derimod gode erfaringer, og han havde ikke bare fået det lovede udstyr, han havde også fået det monteret på loftet, så han ikke behøver at se på det.

Møller - ikke her

Forespørgslen til kommunens tekniske udvalg om udskiftning af en mølle på Sølyst førte til en del debat om udskiftning og nyetablering af vindmøller.

Der ligger 58 ansøgninger om byggeri af møller, fortalte Leif Nielsen. En del af dem er dog alternativer, så det reelle antal er knap så stort.

Et af spørgsmålene gik på, hvordan man bare kan montere en 46 meter høj radiomast i Mårup, når man ikke må stille en mølle op.

Med hensyn til møllerne gjorde Poul Dufresne, der både er ansøger om mølle, nuværende mølleejer, særdeles vidende inden for vindenergi og medlem af teknisk udvalg, helt klart at der er kommet nye regler med hensyn til udskiftning. Inden for en afstand af ca. 50 meter fra den gamle mølle er det ok, hvis det ikke lige er i et sårbart område - som det er på nordøen. Der må ønskerne arbejdes ind i mølleplanlægningen.

Og så kunne Poul Dufresne naturligvis ikke lade være med at komme med et lille hip til amtet:

Jeg har søgt om udskiftning af en mølle, amtet har fundet området det bedst egnede, og så har de afvist ansøgningen, sagde han.

Der var i øvrigt rimelig enighed om, at Nord-Samsø ikke er de store møllers område. Men til gengæld kunne Jørn C. Nissen, medlem af teknisk udvalg, ikke trods opfordring til tilhørerne få en klar melding om, hvorvidt der skal spredes mange små møller eller opstilles færre store møller i grupper på f. eks. tre.

Daghøjskole på Samsø i foråret

Hvis der kommer 12 tilmeldinger og kurset i øvrigt bliver godkendt, vil der fra 2. marts til 5. juni - i alt 14 uger - blive holdt daghøjskole på Højskolen på Samsø. Og det er første gang, der bliver daghøjskole på Samsø, fortæller forstander Ole Kæmpe, der blandt andet præsenterede kurset på uddannelsesmessen på Flinchs Hotel i tirsdags.

Daghøjskolen er for personer over 30 år, og det er under visse forudsætninger muligt at få udgiften betalt via offentlige kasser - f. eks. AF eller kommunen.

Forløbet er inddelt i fem perioder. Først er der tre ugers introduktion, dernæst en uges ekskursion, seks uger med temaet "nye udfordringer", tre uger med selvformulerede opgaver og den sidste uge går med afslutning.

I seks ugers-forløbet er der en ugentlig dag med computer, 1½ dag med valgfag og 2½ dag med natur og kunst - arbejde i og med naturen med praktiske øvelser som f. eks. fremstilling af knive, tegning/skitser som ekstra sprog og redskab, oliemaling m.m.

Der er ingen krav om forkundskaber for at deltage.

S.U.I. HÅNDBOLD

Søndag den 1/2-98 spiller Samsø følgende kampe i Idrætshallen

Kl. 10.30 **Pigepuslinge 1** mod Hasle KFUM
Kl. 11.05 **Pigepuslinge 2** mod HIK 81, Hårby
Kl. 11.40 **Piger** mod Hasle KFUM
PAUSE
Kl. 14.30 **Serie 2 herrer** mod Solbjerg IF

medborger HUSET
Værkstedet er åbent onsdage kl. 10-16 & 19-22
Smedegade 37, Tranebjerg · 86 59 31 03

UDDANNELSESVALGET 1998

Samsø Posten

Nr. 206 Lørdag den 24. januar 1998 92. årg.

VEJRET I DAG

Klart vejr med sol. Temp. dag omkring frysepunktet og nat ned til 7 graders frost. Svag til frisk vind fra nordøst.

HØJVANDE v. LANGØR

Se nedenfor

SOLEN

Ned i dag: 16.32 • Op i morgen: 8.26
Dagen er i alt tiltaget: 1 time 12 min.

HØJVANDE ved LANGØR

I dag: 20.08
Søndag: 08.41 & 21.09
Mandag: 09.39 & 22.02
Tirsdag: 10.30 & 22.48

Erhvervslivet lægger op til energi-arbejde

Hele eller en stor del af arbejdet i forbindelse med VE-Ø projektet kan klares med den eksisterende arbejdskraft på Samsø. Det springende punkt bliver evnen og viljen til at samarbejde virksomhederne imellem.

Det var i hvert fald et af de kraftigste argumenter i diskussionen under Arbejdsmarkedskontorets møde for indbudte virksomheder på Samsø Grønt torsdag aften, hvor der var repræsentanter for Arbejdsmarkedskontoret, Samsø Erhvervsråd, Arbejdsformidlingen, og foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor til at fortælle om muligheder for efteruddannelse af firmaernes medarbejdere og indehavere, så de kan være rustet til opgaverne i forbindelse med energi-ø projektet.

Meningerne var delte. Nogle mestre mente, at der vil blive brug for at få yderligere arbejdskraft til øen. Andre mente, at arbejdet vil blive taget af udenøs virksomheder.

Lederen af Arbejdsmarkedskontoret, Karin Ladeby, gav et oplæg til mødet, og derefter lyttede hun til diskussionen og stillede spørgsmål om, hvilke forventninger virksomhederne har til uddannelse af medarbejdere i forbindelse med projektet.

- Jeg ved godt, at jeg ikke kan gå hjem med en plan, understregede hun dog.

Det kunne hun heller ikke, og det samme gælder Alice Larsen, AF, der også var inde på mulighederne for at sende medarbejdere på kursus - og på at der i hendes kartotek er knap 300 ledige, hvoraf en del vil kunne oplæres.

Det blev dog langt hen ad vejen afvist af formanden for erhvervsrådet, Bent Schaloffsky, der fandt det mindre relevant at uddanne mennesker, som man bagefter ikke vil ansætte.

- Der er ikke meget ved at fylde hold op med personer, der ikke får brug for uddannelsen, sagde han.

Hvortil svaret lød, at så kunne man ikke lave kurser på Samsø, for det er aldrig muligt at samle 12 personer til et kursus, hvilket er kravet for at oprette kurset.

Fra enkelte mestre lød det, at spørgsmålet nok også er at der skal bruges hænder uden at personen nødvendigvis skal være faguddannet.

Det blev dog imødegået af repræsentanter for bl.a. tømrerfaget, der anser det for nødvendigt at medarbejderne er faguddannede for at kunne udføre jobbene fagligt korrekt.

I øvrigt ventes det, at en stor del af opgaverne i hele perioden vil dreje sig om efterisoleringer. Ingen kan tvinges til at isolere yderligere, men der kan fortælles om fordelene ved det.

Om kort tid indledes der en række energisyn i ejendomme i Ballen og Brundby, og ud fra erfaringerne skal der arbejdes videre med hvordan energiforbruget opfyldes. Der skal laves fjernvarmeværk i området.

ARKE er i øvrigt ved at arbejde med en brochure om mulighederne i forbindelse med VE-Ø. Den skal husstandsomdeles når den er færdig.

SID · SAMSØ · AFDELING

VUC Samsø Voksenuddannelsescenter

27. JANUAR 1998
KL. 11.00-13.00
afholder Arbejdsformidlingen p
UDDANNELSESD
PÅ FLINCHS HO

Arbejdsmarkedskontoret

Kom og hør om kurser og ud
ser, der gennemføres på Sam
ste halvår af 1998.

Der vil endvidere blive mul
at komme med forslag til u
sesplanen for vinteren 199

De enkelte uddannelsesin
vil være til stede. Der bli
mulighed for at få en sn
med den uddannelse
der har din interesse

Klip ud og kopiér

Hver stemme tæller!

"Stride Strømme"

ARKEs repræsentant ved receptionen kom standsmæssigt kørende i elbilen, der altid vækker (berettiget) opsigt på Samsø.

Fasthold energien og dynamikken lokalt

Konkurrenten indviede energi- og miljøkontoret

Det har formentlig krævet både overvejelse og selvovertalelse for Lars Davidsen, tidligere forstander på Ærø Folkehøjskole, at sige ja til at være hovedtaler ved indvielsen af foreningen Samsø Energi- og Miljøkontors nye kontorlokaler i Langgade i Tranebjerg. Lars Davidsen er nemlig hovedmanden bag Ærøs langt mere fremskredne udbygning med vedvarende energiformer - og manden bag øens forsøg på at vinde konkurrencen om at blive Danmarks "vedvarende energi-ø".

Men Lars Davidsen kom, og selv om han erkendte at han var ked af at Samsø og ikke Ærø vandt, var han ikke nærig med at øse af god vilje, gode råd og personlige erfaringer til gavn og glæde for Samsø og for folkene bag den lokale forening og det kommende VE-Ø arbejde.

Og et af hovedrådene var ganske klart: Selv om ARKE har en stor del af æren for at Samsø blev valgt og måske endnu mere har en del af de finansieringsmuligheder, som der skal til for at gøre planer til virkelighed, skal samsingerne sørge for at holde initiativerne og dynamikken i egne hænder.

- Det vil sige i jeres energiselskab, hos Aage Johnsen (nyansat koordinator i Samsø Energiselskab, red.), i øens egne foreninger og erhvervsmæssige og politiske råd, i samspil med det folkelige engagement, som det er dette kontors fornemste opgave at være samlingspunkt for, sagde Lars Davidsen blandt meget andet og fastslog, at VE (vedvarende energi, red.) i sit væsen er decentral.

At ARKE har forstået budskabet fremgik dog også i talen, nemlig i et citat fra Samsø-temanummeret af bladet Vedvarende Energi, hvori Per Svendsen fra ARKE erkender det lokale engagement.

Også Bent Schaloffsky, formand for Samsø Energiselskab, som Energi- og Miljøkontoret er repræsenteret i, havde pæne ord på dagen. Han roste lokalerne, intentionerne, mulighederne og kontorets beliggenhed og udtrykte forventning til den dag, energiselskabet og energi- og miljøkontoret kan få lokalefællesskab.

Formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, Birgit Bjørnvig, sammen med energivejleder Søren Hermansen, der nu har arbejdsplads i det nyåbnede kontor.

50 til indvielse

Kontorets indvielse i lørdags blev noget af et tilløbsstykke. Ikke færre end et halvt hundrede personer kiggede indenfor i løbet af det par timer, der var reception. Både for at ønske til lykke og for at hilse på Søren Hermansen, foreningens nyansatte energivejleder.

Klar til rådgivning

Kontoret er i øvrigt allerede klar til at rådgive. Blandt andet er det nu udrustet med måleudstyr som kan lånes til kontrol af egne apparaters energiforbrug og der er en samling lavenergipærer til demonstrationsbrug.

Og foreningen har god vind i sejlene. Medlem nummer 100 blev nået aftenen før åbningen af kontoret. Det blev Torben Utzen fra Nordby, der som erkendtlighed fik to flasker økologisk rødvin.

Brug fragtmanden

Fragtkørsel
Kranarbejde
Containerkørsel

Daglig forbindelse
SAMSØ - ÅRHUS
Indlevering af gods i Århus:
Århus Fragtmandscentral
Søren Frichsvej 51-53 • Tlf. 86 15 40 00

Samsø Godstransport ApS
Rubin Petersen
Østergade 25 - Pillemark
8305 Samsø
Tlf. 86 59 00 91 & 86 59 07 24 - Fax 86 59 30 91

LEJ HVIDVARER
MED FORKØBSRET

VASKEMASKINER FRA KR./MD. 159.-
OPVASKEMASK. FRA KR./MD. 159.-
KØLESKABE FRA KR./MD. 109.-
FRYSERE FRA KR./MD. 99.-
KOMFURER FRA KR./MD. 149.-
TØRRETUMBLERE FRA KR./MD. 99.-
MIKRO-OVNE FRA KR./MD. 89.-
FRI SERVICE I HELE LEJEPERIODEN

ELKØB
v. Frank Bissø
Tlf. 86 59 14 11

Annoncer, tryk og abonnement:
Samsø Postens Bogtrykkeri
Tranevej 6 • 8305 Samsø
Tlf. 86 59 13 45 • Fax 86 59 03 41

Redaktion:
Preben Christensen (ansv.)

Journalist, redaktør:
Carsten Pedersen - *cp*
Tlf. 86 59 33 15 • Fax 86 59 33 11
Biltlf.: 40 15 84 76
E-mail: pcw@image.dk

Sportsmedarbejder:
Jørgen Holm Jakobsen - *lx*
Tlf. 86 59 18 82

Erhvervsmæssig affotografering af tekst og annoncer i Samsø Posten er ikke tilladt.

Samsø Posten

Nr. 150 Onsdag den 4. november 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Mest skyet med mulighed for byger. et til frisk vind fra øst og nord.
Dagt.: 3 - 6 • Natt.: 0 - 3

HØJVANDE v. LANGØ

I dag: 23.18 • I morgen: 11.

SOLEN

Ned i dag: 16.30 • Op i morgen
Dagen er i alt aftaget: 8 time 27

Fastholder plan for vindmøller

Oprindelige og alternative forslag går videre

Efter at have set hvad 23 borgere på i alt 100 sider mener om kommende vindmøller på Samsø har udvalget for teknik og miljø nu besluttet at holde fast i de oprindelige planer for møllernes placering plus de planer, som kommunen har udarbejdet som alternativer.

Blandt forslagene er der langt flest, der går ind for kommunens plan. Men der er også alternativer.

Ni personer har erklæret sig tilhængere af den kommunale plan.

En person vil have en udbygning af vindmølleparken ved Tanderup.

Seks personer vil have en eller to store vindmølle-parker.

Fem personer vil sende alle møllerne til havs.

En henvendelse drejer sig udelukkende om møllerne ved Besser Kirke, som indsenderen er modstander af.

Der er som tidligere omtalt i Samsø Posten tale om, at kommunen har ønsket at kende borgernes holdning til møllernes placering. En egentlig offentlig høring i planlovens forstand var der ikke tale om. Den kommer senere både med hensyn på udarbejdelse af tillæg til kommuneplanen og tillæg til amtets regionplan. Begge steder skal der afsættes plads til møllerne.

I øvrigt arbejdes der nu med overvejelser omkring mulighederne for havbaserede møller. Som tidligere nævnt skal der laves en "visualisering" af møllerne, så det bliver muligt at få et indtryk af dem inden de måske rejses på vandet.

NYE REGLER - Socialudvalget i Samsø Kommune har på det seneste møde besluttet, at der skal udarbejdes nye regler for visitation til ældreboliger. Ændringerne er et ønske fra visitationsudvalget og hjemmeplejen, der har bedt om en præcisering af behov og krav, der skal være opfyldt for at ansøgere kan komme i betragtning. Politikerne fandt frem til, at ansøgere skal have mulighed for at deltage, når ansøgningen behandles og at visitationen skal ske ud fra en helhedsvurdering indeholdende både plejemæssige og sociale forhold.

GEBYR FOR HØRING - Nabohøringer er efterhånden ved at blive en mærkbar del af arbejdet med at behandle ansøgninger om byggetilladelser. Derfor finder forvaltning og politikere i kommunens udvalg for teknik og miljø tiden inde til at lade brugerne betale også for den del af servicearbejdet. Pri udvalget fastsat til moms - altså for priv 50'er - pr. høring.

DISPENSATION TIL EL - Samsø Kommunes udvalg for teknik og miljø går ind for, at der gives en dispensation af fem års varighed til brug af el-varme i en udvidelse af ejendommen Nordre Møllevej 3. Huset er et sommerhus.

Mærkedage

Signe og Verner Christensen, Vestermarksvej 31, kan fredag 6. november fejre guldbryllup.

CLINTON I N

Sex-skandaler ukendte i de kredse i USA. det hele ikke s andre steder mere synligt kastet sig ufred. I ugen i Tranebjerg didaten", spi en guvernør herre i Det loyal opbak også en u som gør li dende for ter. Film torsdag, f ner.

Dagli'Brugser søger

Dygtig medarbejder pr. 2/1-99
timer pr. uge.

Du skal:
- være fleksibel
- have ordenssa
- kunne samarb
- have nemt til e

Dine opgaver bliver:
- disponering

KONCERT

lørdag den 14/11 kl. 13.30

DET JYSKE ENSEMBLE

vedvarende energi på Samsø. Borgmesteren fortalte kort om formålet med den danske Energi 21-plan, om udpegelsen af Samsø som VE-Ø, og naturligvis om, hvor storslået Samsø er og de krav der af samme grund stilles til tekniske anlæg i forbindelse med realiseringen af VE-Ø projektet. Seminaret skulle have været holdt under storkonflikten, men det blev afløst af transportmæssige årsager.

Fem foreninger har reageret på VE-forslag

Fem ud af øens otte borgerforeninger i områder med kommende vedvarende energi-forsyning har nu reageret på den henvendelse, som energivejleder Søren Hermansen, foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, sendte ud til foreningerne for at styrke det lokale engagement i udviklingen.

Formålet med henvendelserne var at få borgerne i de berørte områder til at gå sammen for at præge udviklingen - og for at tage stilling for eller imod f. eks. de fjernvarmeværker, der indgår i energirapporten og dermed i energiø-projektet.

- Hvis der ikke kommer et lokalt engagement, risikerer vi at projekterne bliver trukket ned over hovedet på os, har Søren Hermansen tidligere sagt.

Der skal nu holdes møde mellem Energi- og Miljøkontoret og repræsentanter for de foreninger, der reagerer på henvendelsen. Og det ventes at blive alle, idet Søren Hermansen regner med at de sidste tre foreningers svar kommer i løbet af kort tid.

Derefter skal der gerne udpeges lokale repræsentanter, der tilbydes at komme på et kursus, hvor der blandt andet skal arbejdes med at finde ud af, hvor meget områderne "kan bære".

- Men nu skal vi altså aller først undersøge interessen for at deltage, siger Søren Hermansen, der i øvrigt i går og i dag deltog på det EU-seminar, der holdes på Samsø med omkring 80 repræsentanter for forskellige europæiske lande. Et seminar som VE-Sekretariatet hos Dansk Teknologisk Institut står for.

har delt scene med mang
mere kendte navne som Ti
Turner og Joan Armatradi
og han har masser af udgiv
ser bag sig ligesom han
kendt for at levere en natu
og imødekommende opt
den.

Hjælp o

Vi er et ungt p
søger en 2 vær.
snarest muligt.
max. 2.500,-. P.g
ikke fugtig lejlig
Tlf. 8
(morge

Hjertelig tak

for opmærksomheden ved min fødselsdag.

Venlig hilsen
Herman Vadstrup

SAMSØ KOMMUNE
TØMNINGSORDNINGEN

Ejendommene i Langemark, Østerby og Torup med omegne vil i juli måned få besøg af

Samsø Posten

Nr. 24 — Torsdag den 7. maj 1998 — 93. årg.

VEJRET I DAG

Skyet m/regn af og til, sidst på dagen opklaring. - Jævn til hård vind omkring sydvest.
Dagt.: 10 - 15 • Natt.: 8 - 10

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 21.36 • I morgen: 10.09 & 22.26

SOLEN

Ned i dag: 21.05 • Op i morgen: 5.23
Dagen er i alt tiltaget: 8 timer 44 min.

Håndværkerformand:

For lidt gang i VE-Ø planerne

Håndværkere må lære at samarbejde

To hovedemner prægede den i øvrigt usædvanligt tamme beretning aflagt af formanden for Samsø Håndværkerforening, Hartvig Pedersen, på foreningens generalforsamling på Ballen Badehotel. Der mangler skub i VE-Ø planerne, og samske håndværkere må udbygge det samarbejde, de har vist at kunne præstere.

Og de to ting kædede Hartvig Pedersen sammen, idet han finder det nødvendigt med samarbejde håndværksmestrene imellem - også inden for samme fagområder, hvis der kommer mere skred i arbejdet omkring vedvarende energi.

- Og det har vist sig at kunne fungere, understregede han og fortsatte:

- Jeg tror der snart skal mere skred i de ting (VE-Ø, red.) for at fastholde befolkningen på Samsø, så de ikke mister gejsten. Jeg mener, at både energiselskabet og Samsø Kommune skal være så frembrusende med hvad der sker og ikke først komme når tingene er sket eller i 11. time før de sker. Der skal efter min mening være noget om VE-Ø i Samsø Posten flere gange om ugen og folk skal gøre sig mere synlige, så alle løfter i flok. Jeg snakker med mange mennesker om disse ting, og min fornemmelse er, at folk er bange for at tingene lige pludselig bliver trukket ned over hovedet på dem, sagde Hartvig Pedersen.

- Det er der ingen, der ønsker. Jeg mener også, at Samsø Energikontor ikke skulle være gået i gang så tidligt som de er. Mange mennesker føler, at de er gået forgæves. Jeg kan godt se, at det også er svært for dem, som sidder og gerne vil rådgive. Men det er som om de ikke ved det helt store om mange sager og at der skal så store og tunge ansøgninger til, når der skal bevilges penge.

Det skulle være sådan, at hvis man vil skifte fra oliefyr til vedvarende energi, så ligger der en tabel som siger, at så meget giver staten og så meget giver VE-Ø projektet. For det er vel meningen med det hele, spurgte formanden.

VE-Ø redegørelse

Formanden for Samsø Energiselskab, Bent Schaloffsky, gjorde under generalforsamlingen rede for udviklingen i VE-Ø projektet.

Han erkendte, at det kan være svært at have paratviden om alle forhold på energikontoret men fandt i øvrigt, at medarbejderen på kontoret bruger megen energi på at sætte sig ind i tingene og at han klart er den rigtige til jobbet.

Det samme sagde Bent Schaloffsky om koordinatoren på energiselskabets kontor.

- Vi har sparet to år ved at ansætte ham, sagde Bent Schaloffsky.

Om udviklingen i øvrigt fortalte han, at han ved festligholdelsen i Energistyrelsen i forbindelse med udpegelsen havde foreslået energi- og miljøminister Svend Auken at sende de lovede 78 mio. kr. med til Samsø, så energiselskabet selv kunne forvalte pengene.

Men sådan var det ikke gået, og det har vist sig langt mere tidskrævende end først antaget overhovedet at få de penge, som staten har lovet at binde i planerne.

- Men vi har 10 år til at gennemføre planerne, og nu er der udarbejdet en varmeplan, som er nødvendig før vi kan komme videre, sagde Bent Schaloffsky.

Mærkedage

Fhv. gdr. og sadelmager, Karl Gadkjær, Lillebæk, Spjald, fylder fredag 8. maj 70 år.

DROPPER PLANEN - U
valget for teknik og miljø h
efter tre borgermøder omkri
restaurationsplanlægning
konstateret, at det åbenb
ikke er sådan noget, borge
vil have. I hvert fald gav
derne så lidt konkret resu
at udvalget har, beslutt
henlægge sagen.

DAGPLEJEDAG - På
er det igen dagpleje
Samsø, og traditionen
mange af mere eller
udklædte børn i optog
keringspladsen melle
og BG Bank gennem
naturligvis med et
kring Samsø Plejeh
tema er "mariehøns
drene må meget ger
få deres barn til at l
riehøne på dagen.

Café
Sophie Amalie

Fredag & lørdag kl. 18-21

MEDARBEJDER SØG

Medarbejder, gerne med håndværk
baggrund søges til vort trælastlager.

Stort kørekort samt truckcertifikat.

Personlig henvendelse til J. Krogh.

Samsø Korn- og Foderst
A. Heegaard Hansen A/S

Samsø Posten

Nr. 108 Tirsdag den 8. september 1998 93. årg.

VEJRET I
Først tørt og nogen
senere mulighed fo
Let til frisk vind fr
Dagt.: 17 - 22 • Na

HØJVAND
I dag: 13.20 • I
S
Ned i dag: 19.
Dagen er i alt

Forsyningssikkerhed stadig et spørgsmål

Mente i hvert fald spørger på energi-mødet

Hvis nu Samsø bliver økologisk i løbet af de 10 år, VE-Ø projektet løber, får landmændene brug for meget mere af det, der er tænkt som brændsel i de fire måske kommende fjernvarmeværker på øen.

Og hvad vil man så gøre - og så med priserne, for udbud og pris plejer at hænge ret nøje sammen, ville en spørger vide på energimødet på Nordby Kro.

Samme spørger ville også vide, om det ikke er en smule letsindigt at satse på at skulle bruge 100% af disse materialer. Der skal ikke meget til at vælte varmen i de små huse, hvis landmændene selv vil bruge materialerne f. eks. til jordforbedring.

- Vi har taget udgangspunkt i det kendte. Vi havde ikke tid til andet, erkendte Aage Johnsen i sit svar.

Aage Johnsen har selv udarbejdet den rapport, der førte til at Samsø blev udpeget til VE-Ø og kender derfor nøje forudsætningerne bag dens tilblivelse.

Og hvis landmændene nu gemmer halmen til det bliver koldt, fortsatte spørgeren.

Søren Hermansen lavede derefter en lyn-undersøgelse af, hvor mange af de tilstedeværende landmænd, der regner med at lægge om til økologisk landbrug i løbet af 10 år.

Ingen rakte fingeren op.

Der blev bare ikke spurgt om, hvor mange landmænd, der var til stede i salen.

Ingen giver varer væk, hvis man kan få penge for dem, fastslog spørgeren.

Aage Johnsen mente, at brændstoffet til varmeanlæggene kunne skaffes gennem import til øen, hvis landbruget på Samsø opbygger en monopolstilling som er uhensigtsmæssig.

Og så har Samsø Grønt netop tilplantet en stor del af Syd-Samsø med porer. Toppene fra dem kan bruges til biobrændsel, fremgik det.

En repræsentant for ARKE kunne op til pausen supplere med, at der i Tranebjerg er indgået femårige kontrakter med landmændene om leverancer af halm.

- Det giver dog en vis tid at løbe på, sagde han.

"Kyholm" 10 d forsinket efte

"Vesborg" sejler på Sjælland

"Vesborg" bliver premiere-skib på Samsø Liniens rute mellem Samsø og Sjælland, når rederiet overtager besejlingen fra 1. december. Nybygningen "Kyholm" bliver nemlig så meget forsinket på grund af storkonflikten i april/maj, at færgen først kan sættes i drift 10. december.

1. december indledes ombygningen af færgelejet i Kolby Kås for at blive tilpasset "Kyholm". Denne ombygning skal i følge planen være færdig 31 januar, hvorefter der sejles ef ter den permanente plan fo ruten.

Mens ombygningen i Kolb Kås finder sted, vil først "Ve

DET KAN IKKE GÅ GA
- når De køber lokalt!

Samsø Håndarbejdscenter
LANGGADE 24 • TLF. 20 74 14 86

SEPTEMBER TILBUD:

Helulden 2-lags d
140 x 205 cm
Normalpris:
Introduktionsrabat:
Pris i september: k

FERIELUKKET
Vi holder ferielukket
fra og med 12/9 til og med 30/9

r til Ken. Og en dag skul- give en gave til en pige, sengen. Det blev til en ning af Snehvides kjo- af garnrester fra strik- . Den blev så god, at e blev til dragter til ney-figurer, og til er til en pæn sam- ev udstillet på Sla- ek. Men Samsøs æster kan skam af Maja Schang gheder. I tiden

frem til 9. oktober udstiller hun nemlig en del af sine værker i en montre i Medborgerhuset. Udstillingen omfatter bl.a. Ken, Barbie ,Askepots store balkjole, Skønheden og Udyret og Pocahontas forrevne dragt samt Den lille Havfrue.

Gode erfaringer med gård-biogasanlæg

Måske en dobbelt fordel på Samsø

"Det løber rundt for Helge Rasmussens nye biogasanlæg til over fire millioner kroner. Og det er slet ikke så ringe endda, for anlægget får ikke tilført anden masse end de godt 40 kubikmeter svinegylle, som kommer fra den store produktion af slagtesvin. I tilgift er der sket en markant forbedring af miljøet, og det er ikke uvæsentligt i en tid, hvor mange er skeptisk overfor de store svinebrug".

Ordene er hentet fra augustnummeret af bladet Dansk BioEnergi, der udgives af forlaget BioPress i Risskov ved Århus, og de er indledningen til en artikel, som bladets redaktør, Torben Skøtt, har skrevet efter et besøg på en svinefarm med 900 søer og en årsproduktion på 16.000 slagtesvin.

En af de ting, Torben Skøtt først lægger mærke til, da han svinger ind på gårdspladsen hos landmand Helge Rasmussen mellem Herning og Ringkøbing, er lugten. - Eller rettere, at der ingen lugt er.

Forklaringen på at stedet ikke lugter som andre store svinebrug er - biogasanlægget. I stedet for at generere omgivelserne bruges gyllen nemlig til udvinding af 350.000 kubikmeter gas, der bruges til at producere el og varme.

Vi har klippet uddraget med tilladelse fra redaktør Torben Skøtt med tanke på debatten om store svinefarme og vedvarende energiformer på Samsø.

Bladet indeholder i øvrigt også et piskesnert til danske politikere og interesse-organisationer, der efterhånden har overtaget for meget styring af VE-interesser.

Om det skriver Preben Maegaard, forstander for Nordvestjysk Folkecenter for Vedvarende Energi.

Maegaard sammenligner bl.a. med opførelsen af 22 biogasanlæg i tre byer syd for Hamburg, hvor det hele lykkes en del mere elegant end vi indtil nu har set i Danmark. Fordi der ikke er samme bøvlede formalitets-gang og politiske indblanding i etableringen af sådanne anlæg i Tyskland.

KØBES

ter

ES!

E

3

F

FODBOLDKAMP

Serie V

Tranebjerg Sportsplads

søndag 13/9 kl. 14.00:

Old Stars-BMI

Trøjevask:

SAMSØ VASK

Kampbolden skænket af:

Ballen Super

Alt i gamle møbler købes!

ks.: spisestuer, soveværelsesmøbler, skabe, chatoller, kretærer", skriveborde, lysekroner, lamper, diverse små g m.v. + dødsboer.

Abe... på Samsø Musi...

Stadig plads til yngre og ældre

Samsø Musikskole havde måske ikke netop et overvældende rend-ind, da der torsdag eftermiddag var åbent hus med mulighed for at se skolens instrumenter og udstyr i den gule bygning på Tranebjerg Skoles lille legeplads.

Men der kom alligevel en del besøgende, og de fik en grundig indføring i mulighederne af skolens lærere og formand, der stod parat til at betjene gæsterne.

Musikskolen på Samsø er i modsætning til mange andre musikskoler landet over en forening i privat regi, men med et kommunalt tilskud i begrænset størrelse. Det betyder, at musikskolens bestyrelse og sko- lens hvor Og d ønsk skel sika for øve me su gu d n

Ugens film

BLUES BROTHERS - Bio grafen i Tranebjerg spille mandag, tirsdag og onsdag a tener filmen "Blues Brothe 2000", hvori Elwood bliver lu ket ud fra gitterly efter 18 Han venter spændt på at bl samlet op af sin bror Jake. N ventetiden bliver temm lang. Ingen har nemlig for Elwood, at Jake er død.

Til salg

Box-seng, kr. 3.000,-

Tlf. 86 59

Hjertelig t...

for opmærksom... ved vort bryllup.

Sanne og T... Kris...

ALKOHOL... RÅDGIVN...

Hvem kan he...

Personer me... samt deres p...

Hver er vi?

2 psykolog... rådgivning... 8660 Skan...

OBS:

Tilbuddet...

Er du inte... Ring på... ligere in...

Ugens TV-program

FREDAG

DR 1

17.40 Venner (49)
18.05 Pensacolas piloter (7)
18.54 Vejret
19.00 Nyhederne

22.40 (TTV) Rekyl
23.30 Alibi for mord (8)
00.15 60 Minutes
1.00 Dark Skies (6)

DR

Grenaa tøvede ikke med at gå

Erik Grenaa tøvede ikke med at forlade kommunalbestyrelsens møde under behandlingen af vindmølleplanen for Samsø på kommunalbestyrelsens møde tirsdag aften.

Sådan kunne det fremstå efter ordlyden i den artikel om sagen, Samsø Posten havde på forsiden af torsdagsavisen, hvor habilitetsspørgsmålet også var omtalt.

Vi beklager at artiklen kunne forstås på den måde.

Erik Grenaa har under hele forløbet i behandlingen af vindmølleområderne erklæret sig inhabil idet han selv er ansøger til en mølle-tilladelse. Som konsekvens deraf har han systematisk undladt at deltage i møderne under behandlingen af punktet i såvel teknisk udvalg som økonomiudvalget og i kommunalbestyrelsen.

Derimod deltog Erik Grenaa i behandlingen af selve habilitetsspørgsmålet, hvilket han skal idet denne behandling sker i den samlede kommunalbestyrelse.

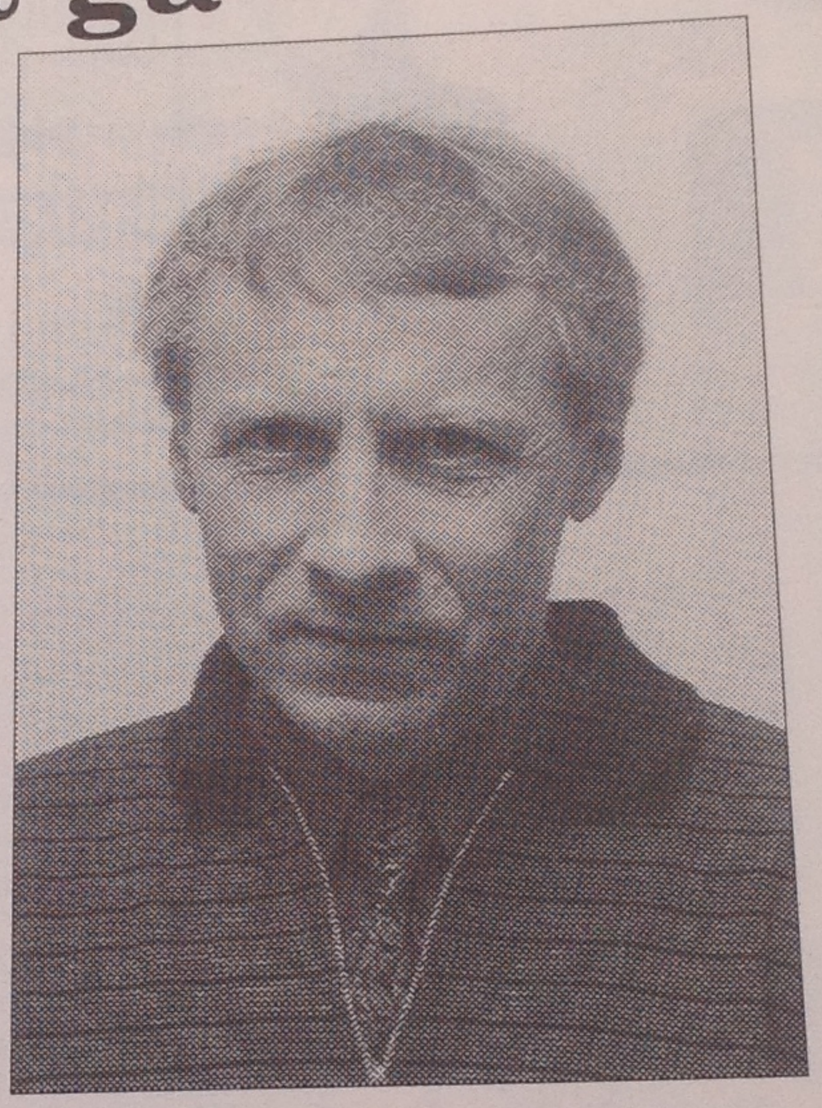

Erik Grenaa (V) - tøvede ikke med at forlade kb-lokalet under møllesagen.

Misforståelsen opstod som følge af, at radikale Poul Dufresne - da punktet blev forelagt - koblede sin egen habilitet sammen med Erik Grenaa's.

Begge forlod mødet under behandlingen af punktet.

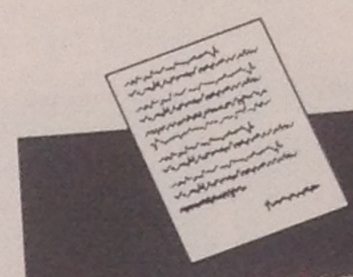

Bre

Ann Stahnke, Åbrinken 175 Virum, har skrevet dette læs brev:

Forslaget om ekstra affal sække som J. Dræbye k med 18. februar forekom mig at være en god idé. T gere modtog jeg både forå efterår ekstra affaldssæ men af en eller anden g holdt det op. Kommunen der mig i allerhøjeste gr

---

Borgmester John Sand tersen har skrevet dette brev til Arne K. Jonsson

Arne K. Jonsson fremk i Samsø Posten med ning, at kommunalbes skulle have foretaget stiske beregninger v bejdelse af udsk grundlaget for 1998.

Budgetforudsætnin gennemgået nøje af valtningen og af Ko nes Landsforening

---

En fordel selv at aflæse urene

Der har vist sig fordele - også for forbrugerne - ved at bestyrelsen for Nordby Vandværk selv har aflæst vandurene i 1997. Dels grundlag for at koble de tre vandforsyninger sammen. Men pumpen ved prøven var så kraftig, at der skete indtrængning af saltvand. Nu arbejder Nordby Vandværk med at finde et nyt sted at pumpe, og der er lo-

Hanne Rasmussen, har skrevet dette læs svar til Hans Lars

Som en af kommu mehjælpere kan je

Huse med el-varme tæller ikke med

Den generelle regel om at 70% af husene i et varmeforsyningsområde skal tilsluttes et fjernvarme- eller kraftvarmeværk før værket kan bygges med CO2-tilskud fra staten skal tages med et vist forbehold, fremgik det af borgermødet om fjernvarme på Nord-Samsø.

For i beregningerne tæller huse forsynet med elvarme nemlig ikke med.

Denne nyhed er interessant netop på Nord-Samsø, hvor der i følge en tilhører formentlig er 75% elopvarmede huse i Nordby-området.

En opgørelse er dog ikke foretaget.

70% af husene vil i så fald betyde, at der kan etableres et fjernvarmeværk for Nordby og Mårup, hvis blot 55 huse tilsluttes.

Regnestykket står for Samsø Postens risiko. Men der er 314 huse i området, fremgik det på energi-mødet. Tre fjerdedele af dem er 78,5 huse, og 70% af dem er 55. Så den del af sagen skulle være rigtig nok.

70%-reglen er dog ikke i sig selv nok til, at ARKE eller andre går ind med etablering af et fjernvarmeværk, er det tidligere fastslået på møderne. Der skal være en sikker økonomi i at etablere et værk.

Den kan så skaffes på to måder: Enten ved at værket i sig selv er et rentabelt projekt med det antal brugere, der er indgået aftale med - eller ved at staten eller andre med penge nok går ind med et tilskud til etableringen.

Det sidste er en af de muligheder, der tidligere har været fremme i forbindelse med VE-Ø planerne på Samsø.

Hvis Svend Auken og regeringen vil noget med Danmarks Vedvarende Energiø, så må de også være parate til at betale for at få dette udstillingsvindue hvor opgaverne ikke kan løbe rundt i sig selv, har den helt klare markering været adskillige gange.

LEGESTUE I KOLBY

for alle børn i førskolealderen - og deres voksne.

Vi begynder igen torsdag den 10. september kl. 9-11 i Kolby Forsamlingshus.

Har du spørgsmål så ring til Kolby Præstegård, tlf. 86 59 03 72.

PÅRØRENDE-MØDE:

indbydes til en uforpligtende pårørende-snak i kalpsykiatrisk Støttecenter på Sygehusvej 7

RSDAG DEN 10. SEPTEMBER KL. 19.30

l drøfte hvilke tilbud, der fremover skal være ende til mennesker med psykiske problemer her på Samsø.

interesserede pårørende er velkomne.

Arr.: **Lokalpsykiatrisk Støttecenter**

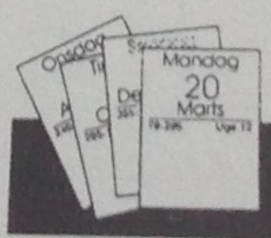

Det sker

I DAG:
Kl. 14-17 Havnevej 9, Ballen. Reception. Skipperly.
Kl. 18-21 Teglværket. Skydning. Samsø Skytteforening.
Kl. 20 Biografen. "Boogie Nights".

ONSDAG:

Samsø Posten

Nr. 239 Torsdag den 12. marts 1998 92. årg.

VEJRET I DAG

Temp. omkring 0. Let til frisk øst-sydøst. Aftagende til svag. Nat mest tørt, 2 til 8 graders frost, lokalt koldere.

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 23.00 • I morgen: 11.26 & 23.36

SOLEN

Ned i dag: 18.13 • Op i morgen: 6.41
Dagen er i alt tiltaget: 4 timer 38 min.

SiD-formand:

Hvem skal have de nye VE-Ø arbejdspladser

Kræver mod og vilje at sikre dem for Samsø

VE-Ø er et spændende projekt, der i følge VE-Ø rapporten vil give nye arbejdspladser både under etableringen og i den senere drift. Og dertil vil VE-Ø skabe en del nye arbejdspladser i service- og turisterhvervene, for der kan ventes mange tilrejsende fra ind- og udland for at følge projektet, sagde Hans Schmidt, formand for SiD, i sin beretning på afdelingens generalforsamling på Nordgården i Onsbjerg tirsdag aften.

Men formanden var mere usikker på, om arbejdspladserne ville komme Samsø til gavn.

- Spørgsmålet er, om det bliver lokale arbejdspladser, eller om vi skal se en lang række udenøs håndværkere og entreprenører køre i land hver mandag morgen, sagde han.

- Har de lokale håndværkere og entreprenører modet og viljen til at samarbejde?

Og har de modet og viljen til at udvide deres virksomheder og ansætte de nødvendige medarbejdere, så de kan magte de ventede anlægsopgaver, spurgte Hans Schmidt.

Formanden så her det største problem for VE-Ø, og fra SiD på Samsø lovede han at yde erhvervslivet al tænkelig hjælp til omskoling og efteruddannelse af medlemmerne for at hjælpe til at bevare hele energi-arbejdet på øen.

Ikke alle i strejke

Med tanke på valget dagen efter generalforsamlingen fortalte Hans Schmidt, at det ikke er alle medlemmer, der i givet fald går i generalstrejke onsdag 18. marts om morgenen.

- Medlemmer der arbejder under en tiltrædelsesoverenskomst eller en lokal overenskomst er ikke omfattet af en eventuel konflikt, understregede han.

Afdelingen har i 1997 behandlet flere afskedigelsessager, der ikke kunne løses lokalt. I de tilfælde har forbundet fået sagerne overdraget.

To sager er endt med udbetalinger fra Lønmodtagernes Garantifond, idet virksomhederne er gået i henholdsvis konkurs og betalingsstandsning.

Medlemsmæssigt havde SiD en stigning på 10 i gennemsnit året igennem, så antallet kom op på 364. Andre afdelinger i Århus Amt har haft en svag tendens til frafald.

Bedre beskæftigelse

Beskæftigelsen har også været bedre end året før. Forskellen er ikke stor, men samtidig med at der er kommet flere medlemmer er udbetalingerne af dagpenge faldet til trods for at dagpengesatserne er steget i 1996. I perioden 1994-1997 er udbetalingerne faldet med én million kroner samtidig med at medlemstallet er steget 10%.

Flere spørger

Hans Schmidt fortalte i beretningen, at flere landmænd ringer til fagforeningen for at høre om løn, ferielovgivning og andre ting. Det er medarbejderne i afdelingen glade for. Det sparer nemlig tid og besvær senere.

Højere krav til medarbejdere

Fremtidens arbejdsmarked stiller større krav til den enkeltes viden og faglige kvalifikationer, og derfor prioriterer afdelingen kurser og uddannelse meget højt.

Afdelingen kan se, at arbejdsgiverne vælger de medarbejdere, der har de bedste kvalifikationer, så ingen kommer uden om kurser og uddannelse, fastslog formanden.

Men samtidig måtte han konstatere, at en del uddannelser koster penge for medlemmerne selv. Det er ikke alle arbejdsgivere, der vil betale for at medarbejderne kan gøre sig dygtigere, når de først er ansat.

- Derfor vil det også fremover være vigtigt at forhandle uddannelsesaftaler med arbejdsgiverne og gøre dem forståeligt, at uddannelse af medarbejderne i høj grad også er deres ansvar som en del af personalepolitikken og virksomhedens udvikling, sagde Hans Schmidt.

Det sker

I DAG:

Kl. 19.30 Onsbjerg Pension. Foredrag. Familie og Samfund Samsø.

Kl. 19.30 Biografen. "L. A. Confidential".

Kl. 19.30 Nordby Præstegård. Sogneaften - Kirsten Lange: "Indtryk fra Indien".

FREDAG:

Kl. 8 Afrimning af box A. Pillemark Fryseboks.

Kl. 14 Medborgerhuset. Årsmøde. Ældre Sagen.

Kl. 19.30 Besser Præstegård. Generalforsamling. Frit Oplysningsforbund.

Kl. 19.30 Biografen. "L. A. Confidential".

ANNONCER • TLF. 86 59 13 45

RECEPTION

Så er der halløj på badehotell

I anledning af vores overtagelse af
Ballen Badehotel, Ballen Steakhouse og Café Ofe
holder vi reception

lørdag d. 14. marts kl. 16.00 - 20.00

for kunder, venner, bekendte samt forretningsforbin

STEAK HOUSE
SAMSØ 86591799
MUSIK CAFÉ OFELIA
BALLEN BADEHOTEL

Kl. 22 spiller Charlie Dee and the Twisters p
Entré kr. 40,-

Skal du døbes, konfirmeres, giftes, hold
eller bare feste, giver vi gerne et tilbu

På gensyn
Ina & Svend

Tuborg...gør noget ved

Kommentar

Hvorfor så dyrt og bøvlet, når det er så billigt og nemt

Hvis der er andet end blålys, egoisme og flotte ord bag dels Svend Aukens tale om at Samsø skal være Danmarks VE-vindue mod verden og dels bag lokale drivkræfters ord om at VE-Ø planerne skal være til gavn for hele Samsø - både erhvervsmæssigt og for den enkelte borger - så må vi formode, at alle parter er indstillet på at tage imod gode idéer - selv om idéerne måske ikke harmonerer med allerede tænkte tanker og godkendte politiske holdninger. Ja selv om de i ny og næ kan kollidere med egne interesser.

Vi tænker her på ordene om elvarme i nordlandet.

Alle ved, at elopvarmning af huse er særdeles udbredt på Samsø. Elvarme er billigt at installere, det er renligt, det er nemt og nemt at styre med f. eks. natsænkning eller weekend-varme, og det lugter ikke hverken inde i husene eller udenfor.

Elvarme synes således at være den idéelle opvarmningsform.

Hvis det ikke lige var fordi el fremstilles ved hjælp af kul og olie og til dels naturgas. I hvert fald olie og kul forurener.

Derfor er el en dårlig opvarmningsform, siger den siddende regerings folk med indsigt i den slags. Og det kan de have ret i.

Men på Samsø skal vi malke elektriciteten ud af vinden og måske om en længere årrække ud af solen. Og det sviner ikke. Ikke engang så meget som det halmbaserede varmeværk i Tranebjerg, der med mellemrum forpester tilværelsen for folk med lyst til at se solen og lyst til at gå ude (og inde) uden lugtgener.

Hvis vi igen tager hr. minister Auken på ordet, så må den kendsgerning at han har tildelt Samsø en VE-Ø status også betyde, at han bakker op omkring fornuftige muligheder.

Derfor må elopvarmning på Samsø kunne fritages for de afgifter, der ellers er lagt på elektricitet. Afgifterne er jo til dels (i hvert fald på papiret) begrundet med, at der slippes CO_2 ud ved el-fremstilling. Systemet er nemt nok. Separat måler eller bi-måler på varmesystemet.

Ingen afgift her, vi bruger vindmøller. Ingen forurening = ingen strafafgift.

Der må også kunne gives tilskud til konvertering af oliefyr og måske biomassefyr til elvarme ligesom der bør gives tilskud til etablering af solfangere, så der spares (afgiftsbelagt) el/olie/kul/biomasse til opvarmning af brugsvand.

Møllerne kan evt. være havbaserede - eller man kan vente på udviklingen af den 3,5 gigawat (3.500 kW) mølle, der er på forsøgsstadiet. Den skal nok komme snart, og den er kun 45 meter høj.

Der er nok at tænke over, hr. Auken. Og der er god grund til at gøre det.

Værre bliver det måske at få lokale kræfter til at tænke i sådanne baner for slet ikke at tale om at få dem til at bakke op omkring tanken - i andet end gode ord til dem, der beder om opbakningen.

Der er nemlig lagt op til store erhvervsmæssige interesser i hele VE-Ø projektet. Og indtil videre har vi ikke hørt mange gode ord talt til fordel for vore el-installatører i det her projekt.

Men de er altså også erhvervsdrivende, og de betaler også skat til stat, amt og kommune, er formentlig medlem af erhvervsrådet osv. osv.

Det er altid svært at skulle vride sig fra noget, der tegner godt. Også selv om nogen kommer og fortæller, at andet kan tegne endnu bedre - for nogle andre.

Men vi vælger nu at tro, at når der ikke inden energi-rapporten om Samsø blev underskrevet søgt antallet af elopvarmede huse f. eks. i Nordby-Mårup området, så var det en kikser.

Det kunne ikke vare lang tid at tælle op i BBR-registret, hvilke huse der er helt eller delvist elopvarmede. Andre kommuner har i hvert fald styr på den slags.

Et kiks på grund af tidspres må det derfor være. Eller måske var tanken bare for fjern. Ingen kunne på daværende tidspunkt - og heller ikke endnu - forlange et så indgående kendskab til lokale forhold af PlanEnergis medarbejder, at han selv skulle have formodning om at elopvarmning er en væsentlig faktor, der bør overvejes i kombination med utraditionel tankevirksomhed.

Men nu er han sat på sporet - i sit nye job som energikoordinator hos Samsø Energiselskab. Og da vi også tager Samsø Energiselskab på ordet og går ud fra, at selskabet arbejder i alle samske borgeres interesser, skal vi hermed opfordre til kraftig opbakning til en uvildig og grundig undersøgelse af mulighederne for at benytte elvarme med vindmølle-el som en af hovedopvarmningskilderne på øen.

Det samme skal vi opfordre politikerne til. Alle politikerne både i kommunalbestyrelse og i amtsråd.

Og skulle det utrolige ske, at denne opbakning kommer til at mangle, så sætter vi 100% vor lid til foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, der med en stærk formand og en stærk energivejleder er talerør for den menige borgers ønsker.

Carsten Pedersen
redaktør

Alt i gamle møbler købes!

Eks.: spisestuer, soveværelsesmøbler, skabe, chatoller, "sekretærer", skriveborde, lysekroner, lamper, diverse små ting m.v. + dødsboer.

Altid kontant afregning.

Henvendelse: NORDENS ANTIK v. Bjarne Larsen
Tlf. 74 55 12 93 el. 22 19 25 00
Jeg er på Samsø fra den 14/9-21/9.

TORNVIG CHRISTENSEN
MASKINER
HERNING/SKJERN

e pallevogne fra .....KR. 1.999,-
pallevogne med quickløft .....KR. 2.895,-
akseløftevogne manuel og el til favørpris
bler manuel/el til favørpris
nuel stablere, brugte .....KR. 5.500,-
bler med lader, brugt fra ...KR. 20.500,-
ned ladere, brugte fra ....KR. 10.900,-
brugte forskellige str. fra .KR. 19.900,-
rugt .....KR. 34.900,-
Alle priser er excl. moms
g også for andre tilbud
88 . 97 35 11 15 . Mobil 20 16 55 34
NG, LEASING, SERVICE og RESERVEDELE
r. Truck, entreprenør, bygge/anlæg m.m.

Klinisk tandtekniker
Susanne H. Stærmose
Rådhusgade 12, st. th., 8300 Odder
Tlf. 86 56 01 30

Konsultation på Samsø torsdage efter aftale, fra april til september.

Konsultation i Odder daglig efter aftale

GLASVÆRKSTEDET

TERMORUDER / ENKELTLAG
RENOVERING AF GL. VINDUER
FORSATSRUDER
INDRAMNING AF:
MALERIER
FOTOGRAFIER
PLAKATER
SPEJLE MV.
FARVET GLAS
OVNFORMET GLAS
SPECIALOPGAVER UDFØRES

86 59 34 15 / 21 47 26 86
BRUNDBY HOVEDGADE 97
BUTIKKEN ÅBEN
MAN - LØR 13-17
TELEFON HVERDAGE
8-17

Mærkedage

Jane Lykkesgaard, Søtofte 21, Tranebjerg, fylder torsdag 10. september 85 år.

Biografen Samsø

spiller tors., fre. og søn.
kl. 19.30
Slut kl. 21.10

Samsø Posten

Nr. 153 Lørdag den 7. november 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Først på dagen skyet med regn- og sludbyger. I løbet af eftermiddagen opklaring. Svag til jævn vind fra øst og nord.
Dagt.: 5 • Natt.: 0 - -5

HØJVANDE v. LANGØR

- se side 2

SOLEN

Ned i dag: 16.24 • Op i morgen: 7.40
Dagen er i alt aftaget: 8 time 50 min.

I går et år siden VE-Ø udnævnelse

Markeret på servicecentret

Fredag 6. november 1997 blev Samsø udnævnt til VE-Ø af miljø- og energiminister Svend Auken, og dagen før årsdagen - altså i forgårs torsdag 5. november, blev der bevilget 1,85 mio. kr. til Samsø og tre andre VE-Ø'er til brug for formidling af vedvarende energi-systemer i ø-områderne. Samsø er projektkoordinator, og her på øen skal der specielt arbejdes for solvarmeanlæg i det åbne land, fjernvarmesystemer, træpille- og flisproduktion, vindenergi og elkøretøjer.

November er en god måned for Samsø og for VE-Ø tankerne.

Men efter en lidt søgende, nogle siger træg, start er der også sket en del andet på VE-området på Samsø.

28. februar åbnede foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor i Langgade, hvorfra kontoret specielt varetager forbrugernes interesser. Foreningen har fået stor tilslutning blandt øens borgere. Den er tilsluttet det landsdækkende netværk af energi- og miljøkontorer, og den støttes økonomisk af Energistyrelsen. Fastmedarbejder er Søren Hermansen mens Birgit Bjørnvig er formand.

30. marts åbnede Samsø Energiselskab kontor hos Samsø Servicecenter, hvor selskabet stadigvæk har til huse med Aage Johnsen Nielsen som energikoordinator og leder. Selskabet er en sammenslutning af Samsø Landboforening, Samsø Erhvervsråd, Samsø Kommune og foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, og formålet er af mere teknisk og økonomisk betonet art. Den brede deltagelse hænger sammen med, at både erhvervsmæssige, offentlige og private interesser skal repræsenteres.

Pjecen om Samsø som VE-Ø blev sendt ud til borgerne i foråret. Det havde energiselskabet ikke meget med at gøre, men til gengæld har der været søgt flittigt fra udenøs kasser, og det har givet kroner, at Aage Johnsen Nielsen i sin første periode efter ansættelsen brugte tiden på at skrive ansøgninger om økonomisk støtte og projektansøgninger.

Økonomien er nu på plads både for i år og for næste år i form af støtte fra Miljøministeriets Grønne Jobpulje, Energistyrelsen med tilskud til projektaflønninger samt noget for Samsø ganske velkendt: EU-midler via Leader- og Altener-ordningerne.

En stribe møder med borgere i de fire områder, der er planlagt forsynet fra nye fjernvarmeværker, resulterede i at en række borgere gik ind i energigrupper, som der netop for tiden igen holdes møder med.

En væsentlig del af energiforsyningen skal komme fra vindkraft, og om det blev der holdt offentligt møde med Samsø Kommune og Århus Amt som arrangør. Mødet fik blandt andet det resultat, at kommende private mølleejere vil afsætte én procent af møllernes nettoindtægt til en almennyttig fond på Samsø. Mange har allerede forhåndstegnet sig for mølleandele hos foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor.

Planlægningen for mølleområderne er nu inde i en officiel planfase, hvor der senere bliver offentlig høring både omkring den kommunale plan og omkring amtets tillæg til regionplanen.

En større registrering af mængden af biomasseressourcer på Samsø er også i gang i samarbejde mellem Samsø Landboforening og det private firma PlanEnergi. Igen en undersøgelse, der støttes økonomisk af Energistyrelsen.

Energisyn - endda gratis for en del ejendommes vedkommende - er gennemført i området Ballen, Brundby, Ørby og Permelille, og rapporterne skal danne grundlag for det fjernvarmesystem, der ventes at blive etableret i området.

Og så var der energimesse i efterårsferien, hvor lokale og udenøs virksomheder kunne vise deres tilbud på området vedvarende energi. Omkring 1.600 borgere så udstillingen og fik oplysninger eller vejledning.

Et af de kommende stor-projekter er at finde ud af, hvor 15 vindmøller kan placeres i havet syd eller vest for Samsø. Det arbejde er der også bevilget offentlige midler til, og inden længe skal der ligge rapporter fra en række virksomheder, der på hver sit felt kan foreslå muligheder og ikke mindst fortælle noget om omkostningerne. Og omkostninger er ikke bare kroner, når der er tale om vindmøller. Det er også påvirkningen af naturen. Derfor er et vigtigt led at få udarbejdet såkaldte visualiseringer af møllerne - altså billeder hvor møllerne er arbejdet ind, så det i forvejen kan vurderes, hvordan de vil tage sig ud.

HØJERE HUSLEJE - Udgifterne til pasning af arealerne ved Midtjysk Boligselskabs afdelinger på Samsø er steget en del, og det medfører nu at huslejen stiger med 0,43% i 1999. Stigningen er godkendt af det kommunale økonomiudvalg.

Støt Biografen
- køb medlemskort
til Filmklubben
Tlf. 86 59 10 42

SAMSØ FILM KLUB

ONSBJERG BAGERI
"Samsøs bedste brød"

3 stk. Mandagssnegle 15,-
Pr. stk. 6,- • Mandag 3 stk. KUN

Omega rugbrød 12,-

Jul i Skipperly

*Karry-/tomatsherrysild * Gratinerede skaldyr*
Lune laksefrikadeller m. garniture
*Grønlangkål m. kålpølser * Andebryst m. tilbehør*
*Vildtpostj m. surt + sødt * Diverse oste*
Ria á la mande

Alt hjemmegjort og hjemmebagt
Kr. **149,-**

RESTAURANT "SKIPPERLY" BALLENHAVN
HAVNEVEJ 9 · BALLEN · SAMSØ
86591018

Husk bordbestilling på tlf. **86 59 10 18**

Hver søndag i november serverer vi fra kl. 12.00

Skippers gule ærter på sprængt and 78,-

Ikke stor opbakning til VEØ

En undersøgelse foretaget af to studerende ved Københavns Universitet, viser at det er en meget lille del af samsingerne der tror på, at VEØ projektet kan gennemføres.

Kun 12 % er positive, mens 42 % er i tvivl og hele 46 % mener at VEØ projektet er urealistisk.

Undersøgelsen viser også at det er primært tilflyttere og den yngste aldersgruppe, der tror, at det kan lade sig gøre, mens ikke en eneste over 65 år, tror på projektet. Desuden er der flest akademikere og faglærte, nogle færre ufaglærte og ingen pensionister tror på ideen.

Undersøgelsen viser også at samsingerne ikke har planer om sel at gøre noget aktivt for at få mere information om VEØ. 47 % meddelte, at de ikke havde planer om at foretage sig noget.

I undersøgelsen blev der også spurgt om deres personlige holdning til VEØ på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er det dårligste og 5 er der bedste. Den gennemsnitlige holdningsrate blev 3,6. Mændene er lidt mere positive end kvinder og faglærte og akademikere er mere positivt indstillede end faglærte og pensionister. Indfødte samsinger synes at være mere negativt indstillede end tilflytterne. Dog syntes forskellene at være minimale.

Folkene bag undersøgelsen mener, at man fra projektets side, ikke har fået den folkelige deltagelse som forventet.

Dog skal undersøgelsen tages med forbehold, da undersøgelsens stikprøve er lille og der siden undersøgelsen blev foretaget i august, bl.a. har været afholdt energimesse, hvor samsingerne har kunnet hente information m. m.

Totalopgørelse	Svarkategori	Resultat
Hørt om VE	Ja Nej	54 3
Hvilke former	Inkl. kreative forslag	vind, vand, biobrændsel, sol, fjernvarme, naturgas, hav, atomkraft, strøm, vejrmøller, økologiske grønsager
Kendskabskarakter	Gn.snit (antal former)	1,7
Hørt om VEØ Samsø	Ja Nej	54 3
Hvor har man hørt om VEØ	Samsø Posten E & M Radio/TV Bekendte Borgermøder Folder	48 12 15 11 6 4
Kendskab til E & M kontoret	Ja Nej	43 14
Henvendelse på E & M kontoret	Ja Nej	2 55
Kendskab til folder	Nej Set Skimmet Læst	10 22 18 7
Deltagelse i VEØ-arrangementer	Ja Nej	7 50
Argumenter for VEØ	Økonomiske Miljø	8 27
Argumenter imod VEØ	Økonomiske Gener	14 16
Holdningsrate	Gn.snit	3,6
Tro på gennemførelse	Ja Nej Tvivl	7 26 24
Vilje til at gøre noget	I hjemmet Udenfor hjemmet Både hjemme og ude Nej	18 5 7 27
Beskæftigelsesfordeling	Ufaglærte Faglærte Akademikere Pensionister	9 24 5 19
Aldersfordeling	15-30 år 31-40 år 41-50 år 51-60 år 61-70 år 71- år	4 7 15 13 12 6
Kønsfordeling	Mand Kvinde	25 32
Tilhørsforholds-fordeling	Indfødt Tilflytter	24 33

57 personer deltog i undersøgelsen og her ses totalopgørelsen af deres svar.

Svarfordeling / køn	Mænd	Kvinder	Total
Antal	25	32	57
Kendskabskarakter: gennemsnit	1,9	1,6	1,7
Kender kontor: Ja-Nej	19-6	24-8	43-14
Kender folder: Nej-Set-Skimmet-Læst	4-8-8-5	6-14-10-2	10-22-18-7
Holdningsrate: gn.snit	3,7	3,5	3,6
Tror på gennemførelse: Ja-Nej-Tvivl	4-11-10	3-15-14	7-26-24
Vil gøre noget: Ja-Nej	13-12	17-15	30-27

Sportsnyt

Golf

Samsø Golfklubs dameafdeling, bestående af såkaldte "samsiner", har holdt afslutning med match og festligt samvær. Der var vindere i alle rækker og gaver fra følgende velvillige sponsorer: "Klokkeblomsten", "Matrialisten", "Patricia" og "Underground".

Samsø Golfklubs herreafdeling, bestående af såkaldte "samsoner", har også holdt afslutning med match og ålespisning under festlige former med overrækkelse af pokaler som gik til: A-rækken: Rubin Pedersen - B-rækken: Poul Skanning.

INTERNET PAKKE

KUN KR. 595,-

Surfpakken indeholder et eksternt K56 voice modem, komplet med kabler og et 6 mdr. internet abonnement

SAM-Data

Åvej 14 - Ballen

Tlf. 86 59 35 65

Din lokale EDB leverandør

Breve til avisen

Vi har modtaget følgende læserbrev fra Henny Hansen, Lerbakkevej 9, Tranebjerg:

Til Hans Larsen

Hvor hæver morgenstunden sig uden vold og uro ? Kan du finde et sted væk fra galskab, uvidenhed, dumhed og grusomhed. Hæver de fleste sig ikke op over de grå morgeners usikkerhed i stedet for at rådne op. Nyd naturen og snup dig en Gammel Dansk og luk vinduet i for brisen, og lev i håbet for de dømte. God Jul.

ROSINEN:

Bryd ikke sammen - bryd ud!

Annoncer, tryk og abonnement:

Samsø Posten ApS
Tranevej 6 • 8305 Samsø
Tlf. 86 59 13 45 • Fax 86 59 03 41
E-mail: Avis@Samsoposten.dk

Redaktion

Preben Christensen (ansv.)

Journalist, redaktør
Carsten Pedersen - *cp*
Tlf. 86 59 33 15 • Fax 86 59 33 11
Biltlf.: 40 15 84 76
E-mail:
Redaktion@Samsoposten.dk

Sportsmedarbejder
Jørgen Holm Jakobsen - *lx*
Tlf. 86 59 18 82

WWW.SAMSOPOSTEN.DK

Erhvervsmæssig affotografering af tekst og annoncer i Samsø Posten er ikke tilladt.

Indsigelse mod vindmølle afvist

Udvalget for teknik og miljø kunne ikke tage hensyn til en indsigelse omkring placering af en 46 meter høj mølle i vindmølleparken nord for Vesterløkken.

Indsigelsen gik på, at med en afstand på kun 100 meter til den nærmeste af de eksisterende møller ville den nye, større, mølle give læ for de øvrige.

- Vi kan kun sige, at måske skal de mindre møller skiftes ud med større, siger formanden for udvalget, Leif Nielsen.

Der var ingen mølleplanmæssige aspekter i sagen, da området i forvejen er godkendt til formålet.

GODT TILBUD

Kontant-salg!

Hvidt kopipapir - A4

Afhentningspris pr. pk. á 500 ark **32,-** + moms

Kasse med 5×500 ark KUN **150,-** + moms

Åben: mandag - torsdag kl. 6.45 - 15.15,
fredag kl. 6.45 - 12.00

Byg en

Hvem siger, at en f
skal være en firkan
med et hul på forside
dag bliver der mulig
lave helt andre udfo
når Samsø Natursk
Tranebjerg Skoles
og inviterer til bygg

NEJ TIL SKILT
for teknik og milj
sluttet at følge N
gerforenings ønske
afvise et ønske fra
søe om at skilte
Nordby. Indtil apr
borgerforeningen
le et skilt ved opk
pladsen. Samtidig
politikerne, at det
(udvalget for tekn
der i fremtiden ha
cen til at afgøre sa
ning.

SAMSØ KANALEN
FM 99,3 & 105,
TORSDAG
16.05 **God eftermid**
m. Barno Jens
18.01 **Det' Dansk** *m*
19.00 **Radio 1'eren**
FREDAG
7.05 **Morgenradio**
9.05 **Trafik** *m. Cla*
10.05 **ÅNR / Radio**
FASTE PROG
7.00, 8.00, 9.00, 10.
Nyheder
7.20, 8.20, 16.20, 1

Der står VE-Ø'en i dag:

Intentionerne kom hurtigere end pengene

Formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor Birgit Bjørnvig, borgmester John Sander Petersen og formanden for Samsø Energiselskab, Bent Schalofsky, har skrevet denne orientering om udviklingen på VE-Ø området:

Formand for foreningen Samsø energi- og Miljøkontor Birgit Bjørnvig

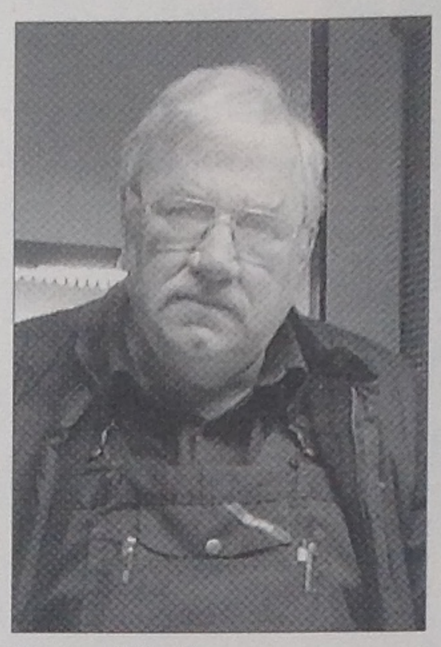

Formand for Samsø Energiselskab Bent Schaloffsky

Borgmester John Sander Petersen

Som omtalt i pressen er der sket en del siden Samsø 6. november 1997 blev udpeget til vedvarende energi-ø i skarp konkurrence med Ærø, Læsø, Thyholm og Møn.

Alligevel er der i befolkningen et stort behov for at få mere at vide:

- Hvad går projektet ud på?
- Hvilke konsekvenser vil det få for den enkelte? for erhvervslivet? for øen som helhed?

Er det noget, der er arbejdspladser i?

Er det noget, der er penge i - eller bliver det snarere en dyr omgang for os alle?

Man har fået at vide, at der snart ville blive omdelt en husstandspjece med mere information til borgerne, at der ville blive holdt et borgermøde osv. Men hvad bliver det til?

Dette indlæg er et forsøg på at svare på, hvad der er foregået, og hvad der vil ske i den nærmeste fremtid og på lidt længere sigt.

Det er som bekendt Miljøministeriet og Energistyrelsen, der står bag idéen om at udpege et område, hvor man vil undersøge, hvor langt man kan nå med hensyn til indføring af vedvarende energi, hvis alle gode kræfter forenes. (Det er jo planen, at hele Danmark skal have 35% af sit energiforbrug dækket af VE inden år 2030 i følge regeringens plan Energi 21 og på længere sigt meget mere).

Men dette vil kræve, at der udover de eksisterende tilskudsordninger skal investeres ekstra penge i projektet. Disse penge skal for en stor dels vedkommende komme fra Energistyrelsen. For at dette kan ske, skal der være nogen, der er ansvarlige for, at det man søger om penge til, også bliver til noget og for at pengene bliver brugt efter hensigten. Derfor var det nødvendigt at danne et energiselskab, som kan være ansvarlig overfor Energistyrelsen og ministeriet. Det er vigtigt, at flest muligt føler sig repræsenteret gennem dette selskab, da det hele jo gerne skulle være et fælles projekt, og det har været et stort arbejde at få dette selskab dannet på den rigtige måde og med vedtægter, der opfylder lovens krav. Det har taget mange timer og krævet mange møder at få dette på plads og at få fundet frem til den rette person til at være koordinator på projektet. (Som det vil være læserne bekendt blev det Aage Johnsen fra PlanEneregi, der - hvis pengene kommer til tiden - vil være fuldtidsansat fra 1. april. Også han har allerede lagt mange timers arbejde i projektet).

Det bør måske understreges, at man - fordi alle måske ikke ville føle sig dækket ind af et energiselskab, hvis medlemmer var valgt af Erhvervsrådet, Landboforeningen og "kommunen" - er enedes om, at foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, der skal stå for det daglige oplysningsarbejde, skulle have fire personer i repræsentantskabet (de andre har tre) og to personer i bestyrelsen (de andre har én). Hermed skulle beskyldningerne om at ønske en "magtkoncentration" vist være manet i jorden. Foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, herefter benævnt SEMK vil i øvrigt i fremtiden meddele tidspunktet for bestyrelsesmøder, som interesserede så kan overvære.

Om den lovede husstandspjece kan vi fortælle følgende: Man regner med, at den skal trykkes i 3.000 eksemplarer og være på 24 sider. Der skal være til de 2.200 husstande og desuden til fritidssamsinger og andre interesserede. Det bliver ret dyrt, og heller ikke til dette er pengene endnu bevilget. Det er planen (afhængigt af, om pengene kan skaffes), at der sammen med pjecen uddeles et ringbind med skilleblade, der skal gøre det nemmere at holde styr på de informationer, der gerne skulle komme "hen ad vejen".

Hovedindholdet i pjecen vil være en nærmere gennemgang af planerne, hvor de forskellige emner gennemgås: Energibesparelse (varme, el), energiforsyning (varme, kollektivt/individuelt), el (landvindmøller, havvindmøller, solceller, biogas), transport (elbiler, busser, godstransport m.m.) og der vil komme et afsnit om, hvad der videre skal ske i 1998. Det hele indledes af indlæg fra (forhåbentlig) miljøministeren, borgmesteren, Samsø Energiselskab og SEMK. Det skulle gerne blive et smukt hæfte, der på positiv måde kan reklamere for vores smukke ø og vort store projekt. Artiklerne er ved at blive skrevet, der søges om penge til udgivelsen og arbejdes med tilrettelæggelse af omdeling og et kvalificeret gæt vil være, at husstandsomdelingen finder sted en gang i marts. "Ting tager (desværre) tid".

Heldigvis er der indtil da mange oplysninger at hente i det netop udkomne blad, som OVE (organisationen for vedvarende energi) og SEK (samvirkende energikontorer) har gjort til et temanummer om Samsø og Danmark som VE-område (bladet er omtalt i Samsø Posten i fredags). Der er både ros og ris til vores projekt og masser af nyttige oplysninger. De snart 100 medlemmer af SEMK vil have modtaget bladet med posten og vi har ekstra eksemplarer i reserve til nye medlemmer.

Der vil blive lejlighed til at stille spørgsmål og drøfte projektet ved åbningen af SEMK's butik og kontor i Langgade den 28. februar. Det er nemlig lykkedes at få Lars Davidsen, der er en af pionererne fra energibevægelsen, til at komme og tale ved åbningen. Lars Davidsen har en meget stor del af æren for, at Ærø i dag har en førende position indenfor den vedvarende energi. Han var formand for Ærø Energi- og Miljøkontor fra 1986, har fratrådt sin stilling som forstander på Ærø Folkehøjskole og bor nu i København, hvor han er medlem af Energimiljørådet. Den nye koordinator, Aage Johnsen, og vores nye energivejleder, Søren Hermansen, vil naturligvis også være til stede ligesom borgmesteren har lovet at komme og sige et par ord.

Hvad så med det borgermøde som vi havde lovet at holde for over en måned siden?

Her har vi tænkt os - i stedet for at holde ét større møde, hvor der erfaringsvis ikke er så mange, der siger noget, - at rette henvendelse til øens borgerforeninger og tilbyde at energivejlederen, koordinatoren og / eller andre der ved noget om projektet og vedvarende energi i det hele taget vil komme rundt til lokale borgermøder med det formål at drøfte projektet, som det er tænkt for de enkelte områder. Vi mener, det giver bedre mulighed for at høre borgernes meninger og for at opsamle idéer, danne arbejdsgrupper, studiekredse eller hvad man nu ønsker. Det vil naturligvis tage længere tid at nå "raden rundt" og betyde mere arbejde for de implicerede end at holde et enkelt borgermøde, men vi tror, at det vil betyde en større deltagelse.

Som tidligere nævnt er det Miljøministeriet og Energistyrelsens håb, at Samsø skal blive det "ansigt" udadtil mod det øvrige Danmark, mod Europa - ja lad os bare tage munden fuld: mod verden, der skal vise, hvor langt man kan komme på VE-området, hvis man vil. Vi synes imidlertid, at det er mindst lige så vigtigt, at Samsø som VE-Ø bliver et projekt, vi kan stå sammen om, til gavn og glæde for os selv og vore efterkommere.

Ja til den store mølle i parken

Politikere enige om at give tilladelsen

Den kommunale tilladelse til at opføre en vindmølle med en navhøjde på 46 meter i vindmølleområdet vest for Tanderup er nu givet. Ansøgeren mangler derefter blot amtets miljøgodkendelse, der bl.a. drejer sig om den støj, møllen udsender.

Inden kommunalbestyrelsesmødet havde Samsø Vindenergi igen henvendt sig til politikerne med beregninger og ekspertudtalelser om møllens placering i en afstand denne gang 150 meter fra den nærmeste eksisterende mølle. Samsø Vindenergi har blandt andet anført, at turbulens fra en stor mølle vil kunne ryste de mindre møller i stykker - samt at den vil medføre en mindre produktion fra de små møller.

Men formanden for udvalget for teknik og miljø, Leif Nielsen (Borglisten) fastholdt at kommunen bør give en dispensation til opførelse af møllen. Dispensationen går alene på, at der i lokalplanen for området står, at en fjerde mølle skal have samme udseende som den Nordex-mølle, der i forvejen står området. Nordex-møllen er den største og nyeste af de tre eksisterende møller.

Kommunalbestyrelsens mølle-ekspert, Poul Dufresne

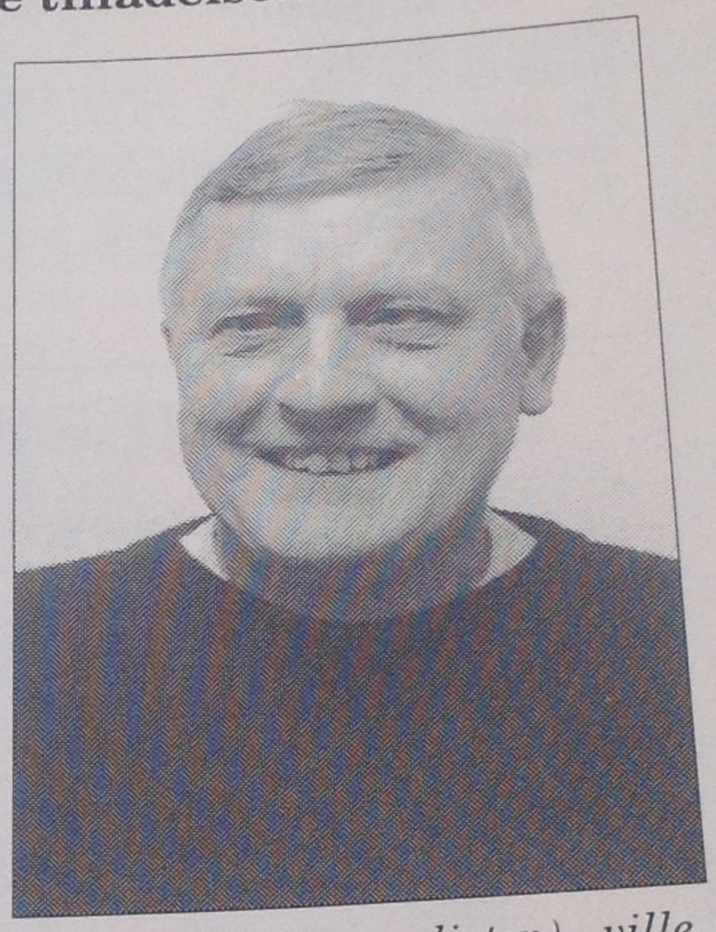

Leif Nielsen (Borgerlisten) - ville give tilladelsen nu, og det gjorde den samlede kommunalbestyrelse.

(Rad.) kunne samtidig sige, at han ikke troede på at der blev opstillet møller til fire mio. kr. pr. stk. med tilsvarende afstand, hvis de kunne ødelægge hinanden.

- Der er ingen tvivl om holdbarheden, og med en afstand på 150 meter til nærmeste mølle vil der ved en udskiftning af de to små møller med én stor blive en afstand på 170 meter mellem møllerne, sagde han.

Breve

Arne K. Jonsson, Sygehusvej 12, har skrevet dette læserbrev:

Jeg har netop læst i Samsø Posten, at der skal spares 600.000 kr. på hjemmeplejen og at frigivelse af den lovede million til Tranebjerg Skole er udskudt på grund af et par detaljer, der skal på plads.

Tingene skal måske forklares ved Samsø Kommunes budget for 1998, som jeg ved gennemgang må tilstå virker ualmindelig optimistisk med en opnormering af udskrivningsgrundlaget fra budget 1997 på 363,9 mio. kr. til budget 1998 på 380 mio. kr. Det en forøgelse af skatteborgernes skattepligtige indkomst i alt 16,1 mio. kr. i 1998 skulle give kommunen en øget skatteindkomst på mio. kr.

Jeg kunne tænke mig

Dette læserbrev er skre Ingvar Jørgensen, (forkortet af red.):

Alternativ energi-ø gi lighed for at gøre tænke anderledes. Kr nærmest. Her lidt ker.

Vi sætter ca. 50 v op - en investering mio. kr (som folk br at få lov til). Mølle sammen male 40 m brutto pr. år om alt

Tilladelsen til m tidsbegrænset til 2 ter foretages en n Vil vi stadig have se?

Klar til at matche VE-Ø-behovet for flis og træ

- Selvforsyning med energi er helt i tråd med tankerne bag Samsø som VE-Ø, og en af kilderne er træ, som mange i forvejen fyrer med på øen i forskellige former.

Nu har Hartvig Pedersen taget fat i sagen, etableret firmaet Samsø Flis & Brændelager, og anskaffet maskiner, der ikke bare kan lave træ til flis, men som også kan lave masser af anden træbearbejdning både til energi-formål og til brugsprodukter.

Energimæssigt er det en transportabel flishugger, der skal sørge for forsyningerne med flis. Den bruges både til egenproduktion med salg for øje og til udlejning. Desuden har virksomheden anskaffet en brændekløver, der deler træ i fire eller seks stykker, et savværk der kan producere 16 rummeter brænde i timen - savet og kløvet, og en maskine til at fylde sække.

I afdelingen for brugstræ er indkøbt en sav til at lave brædder og en maskine til at tilspidse hegnspæle - spildet fra tilspidsningen bruges naturligvis som flis til fyring.

Så nu er der frit valg, siger Hartvig Pedersen. Folk kan købe det færdige brænde eller leje maskinerne til selv at lave det på. Råmaterialerne kommer indtil videre af sig selv. Hartvig Pedersen har nemlig åbnet for aflevering af grene og lignende flis-egnede materialer. Og det benytter både virksomheder og private sig gerne af. Så sparer de nemlig den statsafgift, der følger med aflevering på genbrugspladsen.

Hartvig Pedersen har produceret en del flis til salg af de grene, der er afleveret på pladsen. Men flishuggeren kan også lejes til brug hjemme hos kunden selv.

Produktion af energipil

På længere sigt må der ventes et stort behov for træ til fyring. Også her er Hartvig Pedersen på forkant med situationen. Han har nemlig købt skud af energipil hjem. Dem planter han og opnår på én gang en pæn indhegning af pladsen til virksomhedens produktion og en mængde planter, der kan benyttes som moderplanter til produktion af energipil.

- Jeg dyrker kun moderplanter for at sælge til folk, der vil plante egne arealer til med energipil. Mange har et stykke jord, der er egnet til formålet, og der må ventes en stor efterspørgsel i takt med at VE-Ø projektet gennemføres rundt omkring, siger Hartvig Pedersen.

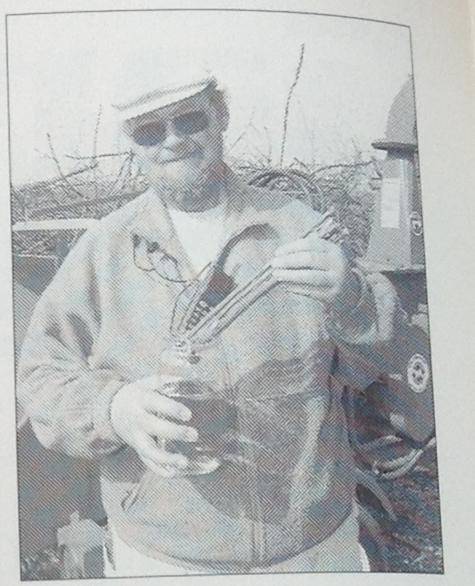

Hartvig Pedersen med stiklinger af energipil. Et forsøg viser, at de er flinke til at slå rod. Når de er plantet, vokser de seks meter om året. Det er træer, der vil noget på en VE-Ø.

Flot regnskab i borgernes hus

Med et overskud på 108.000 kr. efter alle udgifter er der plads til at følge den afgående bestyrelses forslag om at bruge

Overskuddet viser, at huset - når der ses bort fra sådanne større investeringer, ligner en selvfinansierende virksomhed. Det kommunale tilskud

I DAG:
Kl. 11-15.30
Marked.
Kl. 16-20 D
Reception.
Kl. 19.30 Biog
dersen og den

LØRDAG:
Kl. 11-15 M
Påskemarked.
ne.
Kl. 13 Marsk S
nebjerg. Åbent
Festival.

Bintje spise
sælges (kogefa
Holmega
Tlf.

PÅSKEM
i Medborg
lørdag den 4
Kom o
vi har mange f
Cafeen

S.U.
HÅNDB
SuperBru

...øn
...il 1998
93. årg.

Efterhånden en del sol. Svag til jævn vind omkring øst.
Dagt.: 12 - 15 • Natt.: 2 - 5

HØJVANDE v. LANGØR
I dag: 20.23 • I morgen: 09.23 & 21.41

SOLEN
Ned i dag: 20.35 • Op i morgen: 6.56
Dagen er i alt tiltaget: 7 timer 45 min.

vind fra sydøst
• Natt.: 2 - 6
...NDE v. LANGØ
• I morgen: 10.23 &
SOLEN
20.37 • Op i morgen
alt tiltaget: 7 timer 4

...kr.

Kolby-mølle nr. 1 i klassen

...havde bo-
...å stille og
...politiassi-
...rende på
...ørte var
...en sne i
...n til de
...erer sig
...remmed
...næsten
...isterne
...gterne.
...erolige
...e kon-
...oppet.
...raferet
...en ra-
...n blev
... uden
...kørte
...en var
...mme-
...n det
...stop-
...ikke
...Men
...g. Vi
... på
...for-

Tunø-møller havde dårligt vind-år

Med et energiindhold i vinden på kun 91% af et normal-års blev produktionen på de to Tunø-møller i 1997 noget lavere end gennemsnittet for møllerne i perioden fra henholdsvis 1987-97 og 1989-97. Men mest bemærkelsesværdigt for samsinger i Tunø vindmøllelaugs regnskabsberetning for 1997 er en lille bemærkning om, at vindmøllen ved Kolby Kås blev den bedste af 169 i sin klasse med den ene af møllerne på Tunø som nummer to.

Den mindste Tunø-mølle producerede 159.230 kWh, hvilket var ca. 31.000 kWh mindre end gennemsnittet, mens den største mølle producerede 238.930 kWh - 59.000 kWh mindre end gennemsnittet i møllens levetid.

Til gengæld kunne mølleejerne glæde sig over, at vinden ved møllernes hjælp havde skånet miljøet for udledninger på 1.145 kg svovldioxid, 1.035 kg kvælstofilter, 22.000 kg slagger/flyveaske, 40 kg støv - og 340.000 kg kuldioxid. Alle tal målt i forhold til, at samme energiproduktion ellers havde krævet 1.517 tons kul.

Og i kroner har hver anpartshaver fra første mølle blev opført i 1987 til og med afregningsåret 1996 fået udbetalt 1.945 kr. pr. anpart, og for dem der koblede sig på da den anden mølle blev opført i 1989 er der udbetalt 1.323 kr. pr. anpart.

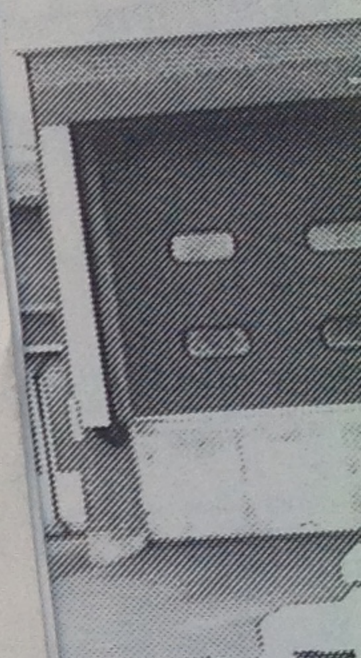

...agede selv,
...gtstøtte ger
...se af en aft

Ugens film

VENNER I JUNGLEN - "George den gæve liansvinger" er navnet på filmen i biografen i Tranebjerg torsdag, fredag og søndag aftener. Filmens hovedperson lever i junglen efter et flystyrt, får gode venner blandt dyrene, og lever godt og lykkeligt i deres selskab. Lige til en dag, han redder en kvindelig safarigæst og kommende brud fra en løve. Både George og abe-vennen Ape kommer til San Fransisco, og så er stilheden brudt.

...aft
...2
...ef

Invitation

Gravearbejde • Minigraver • Rendegraver
Bæltegraver • Anlægsarbejde
Lufthammer • Slamsugning og spuling

Det sker

I DAG:

SØNDAG:
Kl. 14 Onsbjerg Sportsplads. Fodbold, junior mod Lund.
Kl. 14 Tranebjerg Sportsplads, Fodbold, Old

Dan Pedersen, Vestervang Kolby Kås, fylder tirsdag 15. september 50 år.

Kommentar

Energikoordinator Aage Johnsen, Samsø Energiselskab, kommenterer her avisens kommentar i sidste uge angående elopvarmning på Samsø:

Det ret omfattende skrivearbejde CP har leveret i den sidste uge tolker jeg det således: at den udarbejdede Energiplan ikke er grundig nok, at elvarme baseret på vindkraft er bedre end fjernvarme, at Samsø på flere områder skal have en anden energipolitik end resten af Danmark, at vi har glemt el-installatørerne i vort energiarbejde og at staten ikke lever op til det de har lovet os.

Jeg vil medgive CP, at den Vedvarende Energiplan for Samsø kunne være mere detaljeret. Samtidig kan jeg give tilsagn om, at der vil blive rådet bod på dette i løbet af den 10-årige planperiode. Energiplanerne for de øvrige fire øer vi konkurrerede med mangler også detaljering. Men sådan er det for det meste i indbudte konkurrencer.

Da Energiplanen blev udarbejdet, vidste vi godt, hvor meget el der anvendes på Samsø til opvarmning af boliger, fritids- og sommerhuse (3.614 MWh pr. år). En stor del af dette forbrug sker i fritids- og sommerhuse, og da fritidshusene præger Nordby/Mårup, er vi klar over det specielle forhold i dette område (ca. 25 % af boligerne er elopvarmede). Jeg synes, at de forbrugere der har elopvarmede boliger i ro og mag skal studere de økonomiske muligheder, når man får tilbudt at skifte fra elvarme til en anden opvarmningsform. Der gives tilskud til en sådan omlægning og den årlige varmeudgift vil blive lavere. Målsætningen for hele øen er i øvrigt, at en trediedel af den direkte elopvarmning skal erstattes med andre energiformer.

Vedrørende fjernvarme kontra elvarme forsynet fra vindmøller, som blev diskuteret på mødet i Nordby, vil jeg pege på, at det måske kan blive vanskeligt, at finde plads til flere vindmøller på Samsø end de 15 der er planlagt. Mulighederne for omlægning af varmeforsyningen vil nu blive diskuteret videre i den arbejdsgruppe, der blev nedsat efter mødet i Nordby. Det sammen vil gælde i arbejdsgrupperne fra de tre øvrige områder vi har haft møde med.

Samsø er på den ene side udpeget til Danmarks Vedvarende Energi-Ø. På den anden side udtrykkes der ønsker om, at Samsø skal have andre planlægnings- og forsyningsforhold end resten af Danmark. Det er to modsatrettede ønsker, som bliver meget vanskelige at forene. Der kan være meget specielle forhold, hvor der bør ofres kræfter på, at arbejde for dispensation fra landets hidtidige energipolitik. Men at slås for direkte elopvarmning i stedet for fjernvarme som Carsten Pedersen foreslår, vil efter min mening ikke være fornuftigt.

Elbranchen på Samsø har vi ikke glemt. I flæng vil jeg nævne hvad vi allerede har diskuteret med denne branche: solceller, vindmøller, elbiler, hårde hvidevare og andre elbesparende foranstaltninger. De lokale elinstallatører deltager også på lige fod med de øvrige virksomheder i en større Vedvarende Energi Messe i Samsø hallen d. 17. - 18. oktober.

Til sidst vil jeg pege på, at der på nuværende tidspunkt er ydet/givet tilsagn om ca. 3 mio. kr. i tilskud og projektstøtte til Samsø. Heraf er de 2,7 mio. kr. kommet fra Svend Aukens styrelser. Dette har bl.a. betydet etablering af 3 nye arbejdspladser på øen, opstart af op mod 300 energisyn i utidssvarende boliger, opstart af en mere præcis kortlægning af øens nuværende- og fremtidige energiressourcer samt adskillige informationsmaterialer. Støttetilsagnene er kommet indenfor de sidste 7 måneder. I samme periode er der givet statsstøtte til en del solvarme-, varmepumpe- og biomasseanlæg samt til omlægning fra elvarme til centralvarme. Jeg kender ikke den samlede størrelsen af disse støttebeløb. Over de kommende år vil der blive givet mange energitilskud til Samsø. Men projekterne skal planlægges, detaljeres og projekteres inden der kan afsendes ansøgninger.

Med venlig hilsen,
Aage Johnsen,
Samsø Energiselskab

Festival-underskud til politisk behandling

Indstiller kommunal garanti på 250.000 kr.

Færre solgte billetter end forudsat i budgettet betyder, at Samsø Festival kommer ud af sommerens musikalske og sociale glæder med et underskud på ca. 16.000 kr. mod et forventet overskud på 200.000 kr. Og det betyder, at der ikke kan sendes penge til samtlige kreditorer. Men det betyder ikke, at det er slut med festival på Samsø.

Efter et møde mellem festivalens bestyrelse og Samsø Kommune er der foreslået forskellige modeller til at afhjælpe situationen.

Men festivalforeningens ønske om at få afskrevet en gæld til kommunen på 62.425 kr. plus et tilskud på 210.000 kr. bliver næppe løsningen.

I stedet for foreslår økonomiudvalget, at kommunen giver en garanti på 250.000 kr. som skal afdrages med 50.000 kr. årligt, første gang i sommeren år 2000.

Det sker

DAG:
18-21 Teglværket. Skydg. Samsø Skytteforening.
19.30 Biografen. "Blues thers 2000".
19.30 Kommunekontoret, elokale 1. Kommunalbeldsesmøde.

DAG:
.30 Biografen. "Blues rs 2000".
Børnehuset. Generalng. Foreningen Børr Venner.

HUSK!

Der er i dag tilmeldingsfrist til efterårets aftenskolekurser!

Det er tilmeldingerne d.d., der afgør, hvilke kurser vi starter.

Samsø Aftenskole

Sælges

B&O, jubilæumsmodel, farve TV.

Tlf. 86 59 60 63

ÅRHUS AMT
rådet

der i Amtsrådet

Århus Amtsråd afholder ordinært møde:
Tirsdag den 29. september 1998 kl. 9.00

Mødet starter med spørgetid. Skriftlige spørgsmål, der ønskes besvaret i spørgeden, skal være fremme **senest mandag n 21. september 1998.**
har også mulighed for at stille et kort ndtligt spørgsmål. Dette skal anmeldes ntsborgmesteren inden amtsrådsmødets

Amtsråd foretager 2. behandling af s budget:
g den 5. oktober 1998 kl. 16.00
Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.

or møderne kan ses på bibliotekerne edag den 25. september og torsdag r bliver beslutningerne fr

Nu i 2 etager

fyldt med tøj til sto

Politik Ø-kort

Vil give mere

Fra årsskiftet sk
på Samsø til at vi
de kører ombord
niens færger i
Hou og Kalundb
tis udrejse er slu
gengæld bliver
hjem til øen ige
Sådan går de
hvis kommuna
aften vedtager
læg forhandlet
lem Samsø
Samsø Liniens
Formålet er

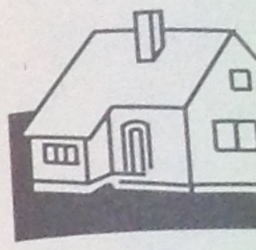

66 c, Pillema
Østergade 1
Rudolf Friis
Rasmussen,

8 d, Ørby by,
lystvej 10, V
ge Marie La

I a
min 75

ÅB
fredag
på Boll's
fra k

BØ

Gårdr

til lett
indven
se, evt
98,50
feriep

Kon

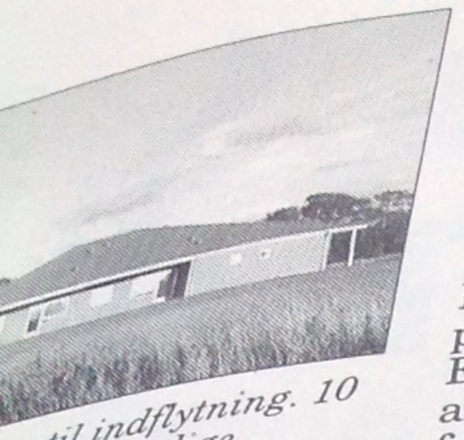

ar til indflytning. 10
eller tre ledige

t hus i ældreboli-
socialudvalgsfor-
Madsen (S) forud-
t kan vække ap-
bolig hos nogle.
ener ikke, der
ved at have en
g. Der kan hur-
den, siger Ei-

et en smule
e af storkon-
Tranebjerg
udsete be-
ndelse med

så ved at

egat,
ke fi-
det
e i
vor
og
er
g.
r

Kommentar

Der var så småt optræk til det pinlige, da foreningen Samsø Energi-og Miljøkontor tirsdag aften holdt borgermøde om det formentlig kommende forsyningsområde for kraft/varme på det sydvestlige Samsø. Den linieføring der kaldes Perlerækken.

Pinligt fordi man som tilhører kunne få en fornemmelse af, at "skarpe" spørgsmål der slet ikke var så skarpe endda blev betragtet som fjendske.

Der var f. eks. ikke megen lyst at spore til at svare på spørgsmål om, hvor mange millimeter af den lovede guldregn det indtil nu havde været muligt at få til at dale ned over Samsø som milde gaver fra styrelser, ministerier og fonde.

Men det blev da oplyst, at der var kommet penge til oprettelse af tre stillinger. Og det er jo godt nok i første omgang. Tilbage til de tre stillinger senere.

Spørgsmålet var ellers temmelig relevant.

Dels har det ikke været nogen større hemmelighed, at Samsø Energiselskab har ventet en hel del mere end forudset på at få tilskudskronerne hjem i kassen. Auken kunne jo også lige så godt have udleveret posen med 70 mio, da udpegelsen til energiø blev fejret i København. Det havde været meget nemmere. Dels hedder det i prognosen, at det samlede energiø-projekt vil skabe 30 nye arbejdspladser om året i 10 år i træk. Altså 300 arbejdspladser når den 10-årige etableringsperiode er udløbet.

Jamen så må det vel også være rimeligt at få svar på, hvordan det går med at få pengene hjem. Borgerne har ret til selv at vurdere, om de tror på rentabiliteten i projektet. Og det kan de ikke, hvis de ikke har forudsætningerne.

Men endnu værre kunne den åbenlyse mangel på respekt for "skarpe" spørgsmål som altså ikke var så skarpe endda godt tolkes således, at nu har nogle mennesker fået et job, og det skal i hvert fald ikke væltes eller anfægtes af nævenyttige borgere, der vil vide noget.

Ingen tvivl om, at fjernvarme og kraftvarme miljø- og samfundsmæssigt set er et gode - især da når der kan fyres med vedvarende eller fornybare energiformer, som oven i købet i nogle tilfælde ellers vil le give problemer i bortskaffelsen.

Men så virker det også desto mere underligt, at paneldeltagere tilsyneladende krampagtigt stritter imod, når borgerne vil kigge ind bag projektets yderste skal.

Man kunne i aller, aller værste fald forledes til at tro, at de ikke helt selv tror på deres eksistensberettigelse i jobbene.

Carsten Pedersen
redaktør

Sportsnyt

lometer lang rundstrækning der skulle gennemkøres 18 gange af de 65 deltagere. Da der manglede 40 kilometer af løbet kom Jan med i en gruppe på 6 ryttere, der holdt førin-

Sports

Fodboldresulta

SUI's fodboldhold
have spillet 8 kampe i v
den, men 2 af modsta
meldte afbud, så he
Samsø-holdene uden
Det var miniput C
putterne der fik de le
De sidste 6 kampe g
og 2 nederlag til Sam
ne.

Miniput B mødte
udebane. Det va
anden gang de 2 h
og i sidste kamp v
på hjemmebane
lørdagens kamp
drengene endnu
ræne, og det blev
8-2. Holdet har
første 4 kampe s
vundet samtlige
ne sæson.

Pigerne spil
mod Stautrup,
le prøve at sp
flotte start på
ringen, hvor
med 15-3. Hel
blev det ikke t
men det blev
på 7-1. Det se
rigtig godt ef
det.

Juniorhol
mønstre 5
pen mod S
afbud fra
det fortsæt
er det et s
kan genne
Med kun

KONCE
KE - M
ben, so
orff, pia
på søn
ser Ki
der bl

Samsø Posten

Nr. 6

Onsdag den 8. april 1998

93. årg.

VEJRET I DAG

Først skyet, men senere mulighed for nogen sol. Let til frisk vind fra nord og nordøst.
Dagt.: 5 - 10 • Natt.: 0 -4

HØJVANDE v. LANGØR

- se bagsiden

SOLEN

Ned i dag: 20.07 • Op i morgen: 6.31
Dagen er i alt tiltaget: 6 timer 42 min.

Koordinator klar på servicecentret

Nu har energi-øen fået de første ansatte

For tiden er jobbet at udarbejde en indstilling til kommunalbestyrelsen med hensyn til varmeplan for de fire områder, der i følge oplægget til VE-Ø projektet skal forsynes med større, kollektive varmeanlæg. Men når det er gjort, venter der masser af spændende opgaver for koordinator Aage Johnsen Nielsen, Samsø Energiselskab, der netop har taget et foreløbigt kontor i Samsø Servicecenters lokaler i brug sammen med sekretær Lisbeth Mahler, der fra 1. april deler sin tid mellem sekretærfunktionerne i energiselskabet og som hidtil i Samsø Erhvervsråd.

Pengene til lønninger kommer foreløbig fra den grønne jobpulje, som har bevilget et løntilskud på 300.000 kroner. Med streg under tilskud, og det betyder, at der også skal søges penge andre steder. En proces der har vist sig en del mere langsommelig end først forventet.

Paradoksalt nok har Samsø Energiselskab fra Energistyrelsen fået en vejledning i regnskab og revision med hensyn til tilskudsmidlerne. Men tilskuddene er bare ikke kommet endnu.

Heller ikke energiselskabets informationsmedarbejder er der penge til. Og Aage Johnsen Nielsen fornemmer efterhånden, at dette store ønske nok først kan opfyldes næste år.

- Vi mangler flere kroner til lønninger, men nu var der penge i kassen - øremærket som løntilskud - og derfor begyndte vi. Det er ikke for tidligt, siger Aage Johnsen Nielsen og Lisbeth Mahler.

Fortsætter næste side

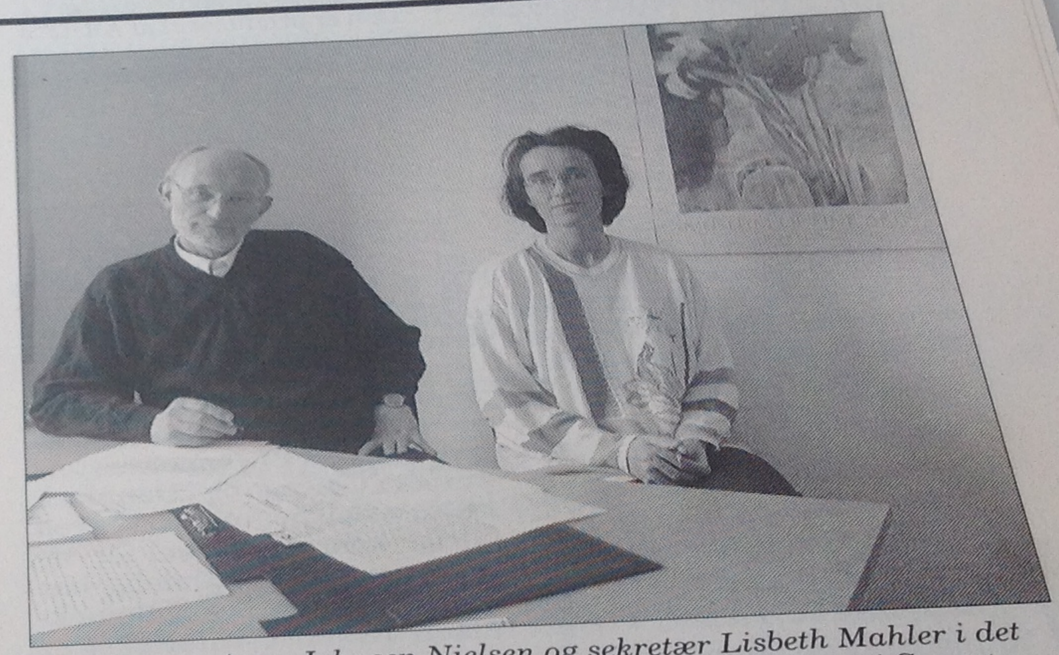

Koordinator Aage Johnsen Nielsen og sekretær Lisbeth Mahler i det foreløbige kontor, som Samsø Energiselskab har indrettet i Samsø Servicecenter.

DAGLI' BRUGSERNE PÅ SAMSØ

Vi har åben *alle* påskedage

l pose
BKI kaffe 19,95

30 stk.
Tuborg 99,95

Årets Samsø vin 110,00
Husk vi støtter ÆldreSagen med 50 øre pr. solgt flaske
3 flasker

KRONIK

John Reshauer, Slagterivej 7, Ballen, har skrevet denne kronik:

Biomasse på højskolen

Mødet i mandags på højskolen måtte klare sig uden energi-ø skeptikeren Bent Hindrup Andersen. Heldigvis rejste mødedeltagerne de nødvendige kritiske spørgsmål selv, og diskussionen var positiv og konstruktiv.

Selv spurgte jeg uforberedt og noget svævende til projektets styring, ikke med tanke på VE-Øs styrende organer, men snarere til det store puslespil fra politisk vedtagne spilleregler over markedsvilkår til personligt engagement. Hvordan får vi kabalen til at gå op?

Der kom nogle forskellige bud på, hvad jeg efterlyste med mit spørgsmål. Disse har jeg brygget videre på i det følgende.

Det store puslespil

1. Vi lever i et politisk styret samfund, hvor spillereglerne ændres løbende med hensyntagen til overordnede forhold som landets energiforsyning, CO_2 regnskaber, humuslaget, vandmiljøet m.m. Landets overordnede energipolitik satser stærkt på vedvarende energi på lidt længere sigt.

Samsø skal gå foran i bestræbelserne på at opnå vedvarende selvforsyning på energiområdet. (Dog skal søkablet ikke kappes.) De forhindringer, vi møder, må løbende evalueres for at anbefale ændringer i spillereglerne så resten af landet kan komme med. Dette kan af nogen opfattes som forslag til tvang.

Udtrykket er stærkt værdiladet og alle er enige om at undgå det, også på Samsø. Men det kan blive nødvendigt for VE-Ø at påpege uheldige spilleregler, som bør ændres for at fremme overgangen til vedvarende energi i Danmark.

2. På handelspladsen Samsø mødes el- og varmeforbrugerne og fremtidens energiproducenter. Forbrugerne skal have forsyningssikkerhed og rimelige priser, producenterne gode arbejdsvilkår og en rimelig betaling for arbejdet udført. Med vindkraft som eneste undtagelse må vi acceptere, at der ikke ligger store økonomiske gevinster i omlægningen, skønt Samsø som helhed vinder stort på alt det ekstra arbejde, der ellers ikke ville blive lavet.

For at opnå en tilstrækkelig høj tilslutning til VE-Ø og til de enkelte fjernvarmeprojekter vil der være brug for et folkeligt engagement udover det sædvanlige. Dette kan ikke købes for penge, hvilket fører mig til næste punkt.

3. Indfrielsen af målsætningen for VE-Ø Samsø forudsætter et bredt samarbejde på Samsø, et samarbejde om at nå nogle ideelle mål som ikke kan baseres på individuelle økonomiske overvejelser alene. Disse skal ikke tilsidesættes, men drivkraften må være en anden. Vi må hver især finde viljen til få noget op at stå som vil gavne vor ø og vort land, og som på længere sigt kan forbedre fremtidsudsigterne for vore børn og børnebørn, ikke alene her på øen, men overalt på jordkloden.

Spillereglerne

Spillereglerne af relevans for VE-Ø Samsø støbes fortrinsvis udenøs. Disse kan påvirkes politisk, men jo flere de foreslåede ændringer skal gælde for, jo mindre indflydelse har vi.

Der er dog et sæt spilleregler, som kun gælder projektet - betingelserne for udnævnelsen som energi-ø. Af hensyn til punkt 3 foroven vil det være passende at melde klart ud, hvilke overordnede hensyn VE-Ø forventes at leve op til. Kan vi altid vælge den mest hensigtsmæssige løsning set fra lokalt hold, eller indebærer VE-Ø-status en forpligtelse til at gennemføre bestemte dele af rapporten for at leve op til opgaven som udstillingsvindue for Danmarks VE-politik? Åbenhed om dette spørgsmål vil være afgørende for befolkningens fortrolighed med og dermed tillid til Energiselskabets beslutningsgrundlag.

Til sidst vil jeg kort nævne nogle forhold, hvor det vil være på sin plads at arbejde for undtagelser eller særordninger for Samsø som energi-ø. På den store konference på Samsø for et par år siden blev øen lovet en slags positiv særbehandling i forhold til igangsættelse af nye projekter. Dem har der ikke været alt for mange af. Udnævnelsen som VE-Ø er endnu en stor chance, men der skal smedes, mens jernet er varmt, hvis vi skal nå at lave om på spillereglerne.

1. Provenuet fra energiafgifter betalt af Samsøs borgere bør tilfalde energi-ø projektet. Hvis Samsø skal identificere sig helhjertet med opgaven, kan det ikke nytte noget, at vi skal stå med hatten i hånden hos Energistyrelsen hver gang et nyt initiativ skal vurderes. Der må arbejdes for større økonomisk råderum og mindre formynderi fra Energistyrelsen. Omfanget af energiafgifterne vil selvfølgelig falde i takt med udbygningen af CO_2 neutrale energikilder, men så er vi på rette vej.

2. Ansøgninger vedr. VE-Ø-relaterede projekter bør sikres politisk bevågenhed fra energiministeren. Styrelser og fonde er ikke nødvendigvis forpligtet til at fremme Energistyrelsens overordnede prioriteter, f.eks. VE-Ø. Arbejdet med VE-Ø må ikke udvikle sig til et opslidende trædemølle af ansøgninger og forhandlinger for at komme i gang.

3. Genbrugspapiret på Samsø bør udnyttes som energikilde. Dette kan ske miljømæssigt forsvarligt, og genbrugsindsamlingen kunne omfatte rengjorte mælkekartoner og alt brandbart nonfood. Selv den nuværende indsamling af genbrugspapiret kunne snildt dække Trolleborgs store energiforbrug. Forhindringen ligger i Miljøministeriets bestemmelser.

4. Erhvervsvirksomheder på Samsø som gerne vil benytte CO_2 -neutral brændsel eller tilkobles fjernvarmeanlæg bør opnå et tilskud til dækning af ekstraudgiften. Rentabiliteten af et fjernvarmeanlæg i Ballen-området kan blive en hård nød at knække, hvis områdets mange virksomheder ikke kommer med, og hvilken virksomhed vil frivilligt fordoble varmeudgifterne? Noget af provenuet fra borgernes energiafgifter kunne benyttes til dette formål.

Teknik og glæde

Arbejdet med VE-Ø er præget af mange tekniske overvejelser og forskellige løsningsforslag. Inddragelsen af forbrugerne i etableringen af fællesanlæg vil kræve at flere sætter sig ind i disse spørgsmål. Det kan være at VUC eller andre laver nogle kursusforløb. Ellers kan man starte i det små ved at kigge ind på Energikontoret i Langgade og spørge sig frem, læse rapporten, forsyne sig med brochurer, osv. Man risikerer at blive hægtet af en af de mest spændende dele af processen, hvis teknikken ignoreres. Den er faktisk alt for vigtigt til at overlade til teknikerne. Det kan være - ja det skal være - sjovt at lave energi-ø.

ROSINEN:

Kathrine havde altid været en ualmindelig skrap kone. En dag døde hendes mand, og efter begravelsen kom præsten for at sige et par trøstende ord:

- Det må have været et hårdt slag, sagde han.

Næh, svarede Kathrine. -

Jeg tjattede da bare lidt til ham....

Samsø Turistavis

HUSK annoncen i Turistavisen

- Husstandsomdeling til hele øen ved udgivelsen
- Gratis tysk oversættelse af annoncer
- Tryk i 4 farver uden farvetillæg
- Over 40.000 eksemplarer - effektiv distribution
- Annoncør- og brancheregister på dansk og tysk
- Udkommer ca. 1. maj

Samsø Posten

Brand i blomster

En blomsterkumme uden for Restaurant Dokken i Ballen var tirsdag morgen årsag til en større brandudrykning.

Der skete ingen skade ud over at blomsterkummen gik op i flammer.

Kat hentet ned fra træ

Samsø Redningskorps måtte kl. 04 natten til tirsdag på et kattens skovarbejde.

En kat havde siddet i fire timer i et træ, og det mente ejeren var rigeligt til en huskat. Mandskabet fra korpset klarede opgaven, så kat og ejer blev forenet på bedste måde.

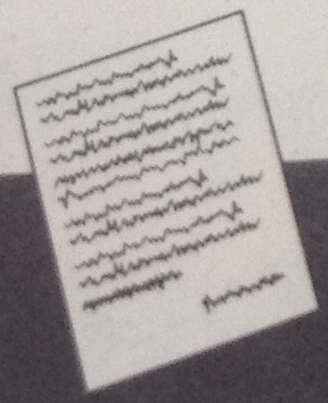

Breve til avisen

Kirsten Christensen, Kåsen 32,

vi alle, indtil Jan Jensen fra Q8

KINER
RTER
Nielsen
9 24 11

Breve til avisen

Energivejleder Søren Hermansen, foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, har skrevet dette læserbrev:

Onsdag 16. september var der debatmøde om vindmøller på Samsø.

Mødet var kommet i stand ved et samarbejde mellem Samsø Kommune og Århus Amt. Formålet var at afdække mulighederne for at udpege vindmølleområder og diskutere betingelser angående finansiering, ejerformer og lignende.

Energi-Ø projektet har angivet 15 produktionsmøller på hver 750 kW til at dække 75% af vores elforbrug. Mødet drejede sig derfor i højere grad om, hvordan vi bliver selvforsynende med el, end om de store problemer, der kan forudses med opstillingsplan.

Mødet blev afviklet i en positiv og konstruktiv ånd, hvor muligheder blev fremvist med forståelse og appel.

Det er hovedsageligt jordbesiddere, der har søgt om opstillingstilladelse til enkeltmandsejede møller. Men der blev understreget, at det var vigtigt at anvise plads til fællesmøller i de områder, der bliver udpeget.

Samsø Energi- og Miljøkontor laver derfor en undersøgelse for at afdække behovet for partsmøller.

Det er vigtigt at vi får et overblik over, hvor mange der er interesseret inden 15. oktober, når idéfasen udløber.

Vindmøller er en løsning på vores energiforbrug lige nu. Det angår os alle, og der skal derfor være mulighed for at vi alle kan deltage i projektet.

Folk der ikke er interesserede kan også glæde sig, idet der på mødet blev foreslået at ejere af produktionsmøller skal afgive 1% af nettoproduktionen til en almennyttig fond til havn for Samsø-projekter. En sådan ordning er ikke før hørt i Danmark, og den viser at der er forståelse for det fælles projekt Samsø som Vedvarende Energi-Ø.

GLASVÆRKSTEDET

TERMORUDER / ENKELTLAG
RENOVERING AF GL. VINDUER
FORSATSRUDER
INDRAMNING AF:
MALERIER
FOTOGRAFIER
PLAKATER
SPEJLE MV.
FARVET GLAS
OVNFORMET GLAS
SPECIALOPGAVER UDFØRES

86 59 34 15 / 21 47 26 86
BRUNDBY HOVEDGADE 97

Annoncér i Samsø Posten

- øens egen avis

erhuset, C.
nver ons-

a, Ballen.

"Festen".

um. Le-
useum

rhuet.
meba-

Eldre

dby.

The

Breve til avisen

Vi har modtaget dette indlæg fra Søren Hermansen, Samsø Energi- og Miljøkontor:

Som det fremgår af annonce andetsteds i avisen er det lige op over hvis der skal flere forslag med i amtets og kommunes idefase.

Jeg synes det er en god ide at borgerne på Samsø har mulighed for at købe andele i fællesmølleprojekter, så det vil jeg anbefale myndighederne at tage hensyn til.

Der er allerede mange der har givet uforpligtende tilsagn om køb af andele. de giver samstemmende udtryk for at det både tjener den fælles sag at kunne producere den energi vi bruger lokalt og så kunne tjene penge på investeringen samtidig.

Det er samtidig vigtigt for projektet at investeringen bliver på Samsø-hænder. et er os der skal nyde godt at strømmen og det er os der skal huse møllerne. så skal det også være vores projekt.

Der har allerede vist sig de første annoncer fra vindmøllefirmaer der vil sælge møller, både som private- og som andelsmøller. Men vi skal altså lige have myndighederne med på ideen, og det er mit indtryk at amtet er forstående overfor den mulighed at alle som har lyst vil få mulighed for at købe andele og resten bliver fordelt på private opstillinger.

15 stk. 750 kW møller dækker 75% af elforbruget. De vil give et sted mellem 3 og 4 millioner om året i skat. Det betyder noget at holder energiregnskabet indenø's.

LYBERTH OG FILM TIL SAMSØ - Rasmus Lyberth, den grønlandske sanger der også er skuespiller i den grønlandske film "Lysets hjerte", kan 31. oktober høres i esser Forsamlingshus. amsø Musikforening står bag rrangementet, og foreningen r gennem flere år forsøgt få en aftale med Lyberth, is stemmepragts originali-

maerne alvorlige, men de fremføres alligevel med et glimt i øjet og humoristisk sans. I forbindelse med koncerten har biografen på Samsø besluttet at vise "Lysets hjerte" igen. Det sker først i november. Begge begivenheder vil være et tilbud om en stor oplevelse ikke mindst for de mange på Samsø, der har rela-

første kamp med 10-9. Der var nok brugt lidt for mange kræfter i den første kamp, for det kneb med at holde tempoet i den næste kamp, og det var helt retfærdigt at AGF vandt denne med 8-6. Det er også hårdt at spille 2 kampe med kun en kort pause imellem. Søndag spillede Samsø-pigerne igen 2 kampe. Første kamp var mod Skovbak-

store modstand. Samsø-pigerne scorede både mange mål, og havde et stærkt forsvar med en god målmand, så det var helt fortjent med sejren på 15-2. I udekampen mod Solbjerg fik Samsø-holdet noget mere modstand. Solbjerg var i samme pulje som Samsø inden ombrydningen , og da de 2 hold mødtes sidst vandt Samsø med

dag en meget dramati
i Samsø Idrætshal m
fjenden fra Odder. Dis
kender hinanden fr
kampe, og især Odd
består af en flok gam
rede spillere, som ke
rævestregerne, og de
de i fuldt omfang i s
kamp. Odder havde e
deret sig med et par
der-venlige dommer
blevet overbevist om
spillere var meget
lende. Samsø kom
start, og førte en ove
3 mål, men så sta
merne deres eget
Samsø-spillerne fik
ger, som resulterede
te scoringer til Od
sestillingen blev
færdigt 12-12. Sa
burde have haft
føring. Anden halv
get dramatisk, og
merne der bragte s
adskillige gange,
drig til Samsø-ho
Ved et tremeterka
Rasmussen nærm
det af en Odder-s
lod ikke til at do
gøre noget ved d
ville Søren skyde
tigt, men de ruti
spillere fik det t
om at han ville s
ter dem. Odder-s
drede de meget
re til at give Sør
og det gjorde
Samsø uden sin
ler, og det benyt
det til at bring
et par mål, me

Breve til avisen

Claus Simonsen, Langemarksvej 10, har skrevet dette læserbrev:

Som menig samsing har jeg i den grad savnet information om energi-ø-projektet fra dem, der ligger inde med viden om det, så jeg hilser kronikkerne fredag og tirsdag velkommen.

Det er fint, Niels Lundsagers kronik kan få sat beslutningstagerne i gang med at fortælle om det, de er i gang med. Bent Schaloffsky skriver i sin svarkronik bl.a: " . . der er afholdt mange møder (. . .) for at finde frem til, hvorledes projektet skal startes og hvordan borgerne bliver informeret yderligere". Jeg håber så sandelig, at de mange møder snart giver sig udslag i, at man er klar til at informere . . . og ordet "yderligere" er i øvrigt ret flot at anvende i dén sammenhæng.

Informationsniveauet har nemlig indtil nu været jammerligt: Kort tid efter dannelsen af Energikontoret meldte jeg mig ind, men jeg har ikke hørt en lyd eller modtaget en linie fra foreningen siden min indmeldelse. PlanEnergi's energiplan forelå i et så latterligt lavt oplag, at den er umulig at få fat i. Kommunen har ikke, siden vi for 2½ måned siden blev udpeget til energi-ø, ofret ét eneste stykke papir på at orientere offentligheden om situationen, og i Samsø Posten har der været langt mellem snapsene. Ikke underligt, at mange undrer sig over, hvad ideen er med det hele.

Jeg har ofte talt med Niels Lundsager - også om energi-ø-tanken - og jeg har ikke hørt ham komme med "ustandselige udfald" mod projektet. Derimod har han ofte kommet med udfald mod det hemmelighedskræmmeri, der kendetegner aktørerne og mod det politiske magtspil omkring strukturen i Samsø Energiselskab, som p.t. synes at optage de involverede organisationer mest. Jeg kan derfor godt se, at en mand som Lundsager kan være død-irriterende; for han insisterer på åbenhed, og dét har man jo ikke særlig lange traditioner for her på Samsø.

Kort sagt: Mere information, tak - og gerne nu.

Breve til avisen

Niels Lundsager, Tværvej 2, har skrevet dette læserbrev:

Til kronikken i fredags fotograferede avisen mig. Jeg holdt da en avis op i håb om, at de største bogstaver kunne læses. Det kunne de ikke. Det var ugebladet "Ingeniøren". Overskriften lød: "Dansk CO2-plan vakler". Det kommer jeg tilbage til.

Brug af kul, olie og naturgas skal afvikles. At finde erstatningsenergi er en kompliceret sag. Samsø VE-Ø er et forsøg på at vise, hvordan det kan lade sig gøre.

I planen "Energi 21" skal biomasse om syv år dække 11% af landets energiforbrug. Biomasse er en samlebetegnelse for alt materiale fra planter og dyr. En af grundene til at Samsø blev valgt er, at vi har meget biomasse, især flis, halm og gylle. Desuden udnytter PlanEnergi biomassen effektivt til især varme, men også til el.

Og nu til "Ingeniøren":

Artiklens påstand er, at marker og skove mister deres frugtbarhed, hvis der ikke lades tilstrækkeligt med plantemateriale tilbage på jorden. Især er der i artiklen bekymring for muldjordens faldende indhold af jern.

Jeg tror, der snart bliver arrangeret et møde om emnet, muligvis med højskolen og energikontoret.

K. Hammelboe, Kåsen 13, har skrevet dette læserbrev:

Det gør mig så vred, at jeg gang

gelser for livstid, men sladder stempler for livstid, hvis den ikke bliver stoppet i tide. Og det er svært, for hvordan kan

rgerlisten) - ville
nu, og det gjorde
mmunal-

samtidig sige, at
le på at der blev
r til fire mio. kr.
tilsvarende af-
kunne ødelægge

n tvivl om hold-
med en afstand
til nærmeste
ved en udskift-
må møller med
afstand på 170
møllerne, sagde

en forøgelse af skatteborgernes skattepligtige indkomst på i alt 16,1 mio. kr. i 1998 som skulle give kommunen en forøget skatteindkomst på 4,9 mio. kr.

Jeg kunne tænke mig at vi-

forklaring fra kommunalbestyrelsens side angående 1998-budgettet, der kan vise kommunens proklamerede åbenhed.

Dette læserbrev er skrevet af Ingvar Jørgensen, Alstrup (forkortet af red.):

Alternativ energi-ø giver mulighed for at gøre ting og tænke anderledes. Kræver det nærmest. Her lidt strøtanker.

Vi sætter ca. 50 vindmøller op - en investering på ca. 200 mio. kr (som folk brænder for at få lov til). Møllerne vil tilsammen male 40 mio. kr. ind brutto pr. år om alt går vel.

Tilladelsen til møllerne er tidsbegrænset til 20 år. Derefter foretages en nyvurdering. Vil vi stadig have møllerne at se?

Når møllerne bygges, sættes der penge ind på en spærret konto til evt. fjernelse af dem. Det koster i 1998-kroner ca. 75.000 at fjerne en mølle. Det er der plads til i etableringsprisen. Også til at tage 1% af produktionen (400.000 kr. pr. år) og sætte ind på en "grøn konto" som kan komme andre gode tiltag til hjælp. Det vil-le måske gøre møllerne pænere at se på for os alle sammen.

De 20 år er genialt. Det vil give et løft i Samsøs økonomi. 20 år er ikke lang tid historisk set. Hvis udviklingen inden for alternativ energi fortsætter uændret som de seneste 15-20 år, passer det nogenlunde med, at om 20 år vil to - tre møller kunne klare det som 50 møller kan i dag.

Måske har vi alle solceller på taget og klarer os på den måde. Det vigtigste ved sol og vindenergi er, at det ikke alene er alternativt, men også vedvarende den dag solen ikke skinner og vinden ikke blæser.

Nu til det virkelige liv.

Der er vist søgt om ca. 50 møller, de første for godt et år siden. Der går rygter om, at der vil gå et - to år endnu inden man kan tage stilling til, om der skal møller op. Det er da heldigvis nok bare rygter, ellers er det for galt. Begynd dog med nogle få stykker, så vi kan komme i gang.

Uanset hvad man ellers finder på med hensyn til energi-ø, mener jeg det er vigtigt at sørge for at have råd til at rydde op, hvis nogle af tiltagene misslykkes så vi ikke får bygninger og lignende til at stå ubrugte og grimme til skræk og advarsel.

ROSINEN:

Nielsen opsøgte en spåkone og satte sig sammen med hende foran krystalkuglen.

- Jeg kan se, du er far til to børn, sagde hun.

- Der fik jeg dig. For det er da noget, du tror. Jeg er nemlig far til tre.

- Det er da noget, du tror, sagde spåkonen.

Annoncer, tryk og abonnement:
Samsø Postens Bogtrykkeri
Tranevej 6 • 8305 Samsø
Tlf. 86 59 13 45 • Fax 86 59 03 41

Redaktion:
Preben Christensen (ansv.)

Journalist, redaktør:
Carsten Pedersen - *cp*
Tlf. 86 59 33 15 • Fax 86 59 33 11
Biltlf.: 40 15 84 76
E-mail: pcw@image.dk

Sportsmedarbejder:
Jørgen Holm Jakobsen - *lx*
Tlf. 86 59 18 82

Erhvervsmæssig affotografering af tekst og annoncer i Samsø Posten er ikke tilladt.

UD

2,- + moms

0,- + moms

- 15.15,

ApS
amsø
3 41

e til avisen

nomisk kan det slet ikke hænge sammen, det vil gå konkurs, og kommunen må overtage resterne. Der vil nu i mange år ikke være økonomisk basis for en svømmehal eller badeland (eller andet) til glæde for borgerne og turisterne.

Desuden vil denne bygning e næste århundreder skæmme landskabet. Og den vil skabe præcedens for endnu mere ggeri i Nordby Bakker. Derskal det stoppes nu.

Hvis Jørn Utzon ikke var pafigur i dette projekt, ville rhovedet ingen tage et ant projekt alvorligt. Især i idste årtier er det lykkedes gressive byplanlæggere og tekter at ødelægge ende danske landskaber lignende prestigebyggerifremskridtets navn går

synede mennesker. Nordby Bakker og grådighed. Nordby Bakker er heldigvis endnu næsten intakte.

Et par snese kunstnere med statsstøtte skal ikke have lov til at ødelægge Samsø's natur, hvis jeg kan hjælpe til med at forhindre det. Og jeg er ikke den eneste. Næsten halvdelen af Samsø's husstande og man-

Vi efterlader kommende generationer en planet, som kommere en planet, som er mere ødelagt og nedslidt end den var, da vi fik den. Lad os dog give til vore børn bare en smule af den uberørte natur, som vi selv fik så meget af i arv. Der er snart ikke mere af den.

Formanden for Samsø Vindenergi, Einar Mortensen, har skrevet dette læserbrev (forkortet af red):

Det er forunderligt, at Poul Dufresne føler sig bedre vidende end andre eksperter med dagligt virke i VE-rådgivning og med Forsøgsstation Risø som bagland.

På seneste kommunalbestyrelsesmøde fortæller han om en tur til Jylland, hvor han har set vindmøller tæt placeret. Så kan vi også på Samsø, var hans begrundelse for at dispensere for afstanden.

Det er korrekt, at man nu kan placere møller tættere end den Samsø Vindenergi protesterer imod. Nye møller beregnes og bygges til at tåle større belastninger af den turbulens, der opstår ved tættere placering.

Samtlige medlemmer af kommunalbestyrelsen modtog inden mødet en rapport fra Danmarks Vindmølleforening, der anbefaler en afstand fra 220 til 260 meter. Stilles den nye mølle op tættere på, vurderes Samsø Vindenergi's gamle møllers levetid i værste fald til at blive halveret.

Jeg forventer ikke, at alle kbmedlemmer har teknisk indsigt. Men teknisk udvalgs (tu) medlemmer bør inden de indstiller til godkendelse undersøge påstande i evt. indsigelser. Det mener jeg ikke de har gjort.

I første omgang indstillede tu til godkendelse i en afstand på 100 meter. Dette viser, hvor lidt udvalget satte sig ind i de problemer, der opstår. Samsø Vindenergi indsendte indsigelse, Leif Nielsen tog sagen tilbage i udvalget til ny behandling. Samsø Vindenergi kan ikke acceptere tættere placering end 215 meter. I mellemtiden har bygherren frivilligt flyttet placeringen 50 meter til en afstand på 150 meter.

Tu var dermed tilfreds og indstillede til godkendelse (placeringen er meget tæt på at være uden for det område, hvor Samsø Kommune er øverste myndighed).

Det minder om et kræmmermarked. Man mødes på midten, så må alle være tilfredse.

Samsø Vindenergi er meget skuffet over den useriøse behandling, sagen har fået. Man tager ikke hensyn til eksperters udsagn/anbefalinger og ikke til fremtidige placeringer af nye møller i området. Vi har søgt om udskiftning af to små møller til én større, men ved dispensationen forringes mulighederne for en fornuftig udvikling af området Tanderup Mark. Dette har vi i vores indsigelser gjort opmærksom på.

Vi er i Samsø Vindenergi på ingen måde ude på at stoppe opstillingen af den 4. mølle, men der skal være fornuft i udbygningen - både landskabsmæssigt og økonomisk.

M PÅ!

Jensen

ejer, viceborgmester i Rønde.

tse på følgende

gtningepolitik,
orholdene for

Venstre i
ler og Samsø.

møbler købes!
esmøbler, skabe, chatoller,
kroner, lamper, diverse små
ANTIK v. Bjarne Larsen
22 19 25 00
en 14/9-21/9.

osten.dk

Breve til avisen

Gunnar Madsen, Mosevej 5, Mårup, har skrevet dette læserbrev:

Jeg er fuldstændig enig med Samsø Posten. Det er nu, vi skal holde Svend Auken til det løfte, han gav da han udnævnte Samsø til VE-Ø.

Ellers er det som at give en godsejer titlen, men ikke et gods. Og det kan vi samsinger ikke bruge til noget som helst.

Det ville ellers, hvis det blev opfyldt, blive et skub i den rigtige retning for os alle her på øen og befolkningstilvæksten ville hermed stige.

Også set sammen med svømmehal-projektet og "Strisser på Samsø"-filmen vil det give en slags tretrins-raket. Et skub bagi der er hårdt brug for her på Samsø, ja for så vidt på alle småøer i landet.

Jeg støtter også vindmølle- og solenergi(tankerne), da det er de reneste energiformer, der findes.

Jørgen Dræbye, Skoleparken 63, Esbjerg med fritidsadresse i Præstegyden i Nordby, har skrevet dette læserbrev:

Det er en rigtig god idé, redaktør Carsten Pedersen fremførte i kommentar på bagsiden af Samsø Posten 8. sept. om elvarme til (nord)samske huse. Idéen med havbaserede vindmøller er god, og tæt på Samsø findes et idéelt sted, nemlig på Svanegrunden vest for Samsø, hvor vindforholdene er optimale.

En placering her med opstilling af vindmøller ville sikkert kunne ske med samme lethed som det er sket ved Tunø. Området er meget lavvandet, fri for skibstrafik, tilpas langt fra Samsø til at møllerne ville genere udsynet/udsigten fra øen.

Vindmøller her ville udnytte vinden væsentligt bedre end hvis de var placeret på land. Det ville nok heller ikke volde større problemer at trække søkabel fra møllerne og forbinde dette med ARKE's el-net på Samsø.

Valgte man den type møller som er opstillet ved Tunø, som kan præstere 3 MW (10 stk 30 MW) kunne 10-15 møller sikkert dække hele Samsøs behov for el, selv med maksimal tilslutning/tilkobling til elvarme.

Evt. overproduktion kunne så sælges til ARKE.

Redaktørens idé er værd at undersøge, nu da Samsø gennem VE-Ø projektet har en yderst velfortjent og høj stjerne hos energiministeren.

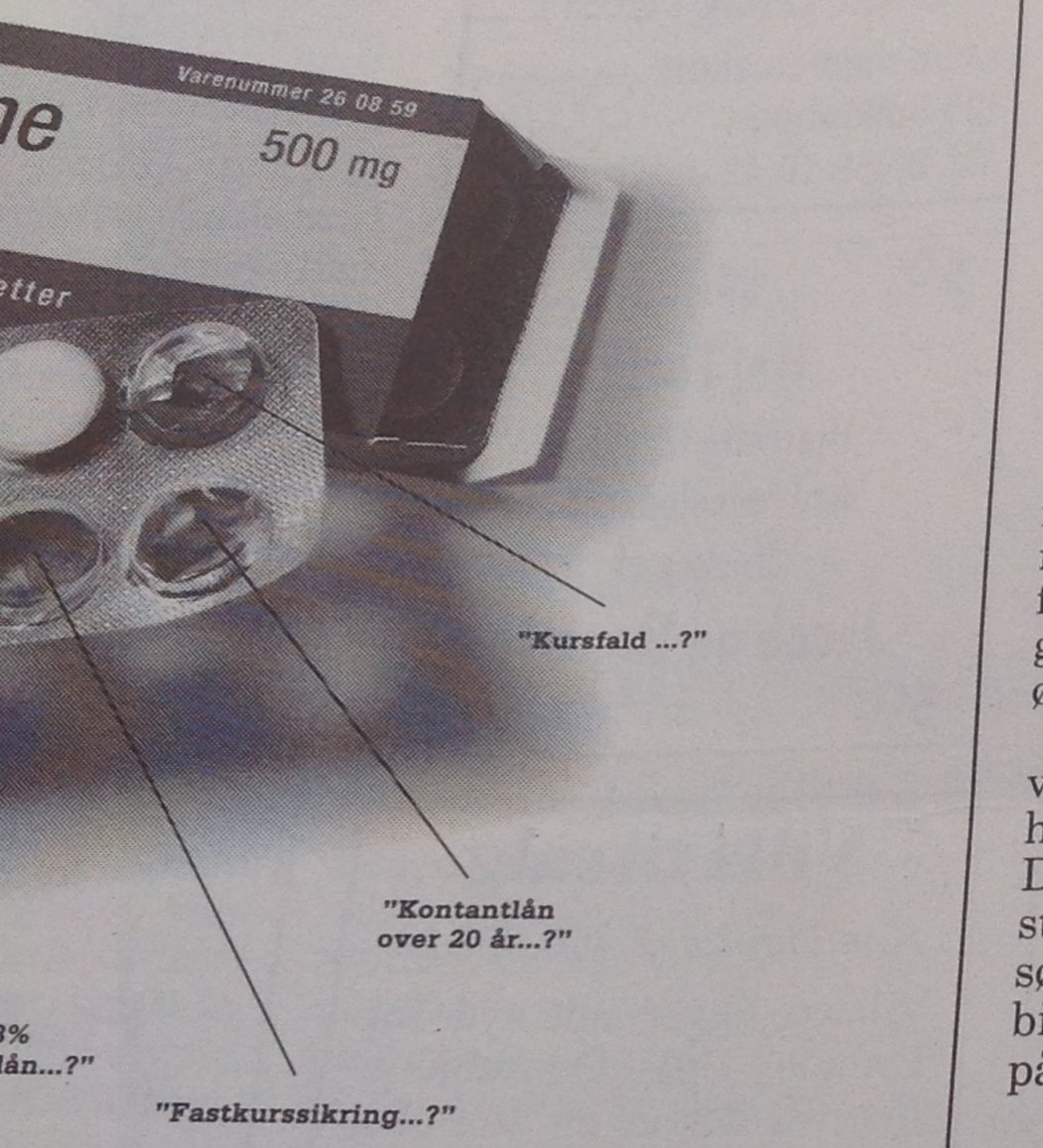

ekymringerne
givning?

af en kunderåd-giver.
n finder I så frem til ét
sser til netop din øko-

Annoncer, tryk og abonnement:

Med i euro-projekt efter energi-seminaret

Samsø og Samsø Energiselskab har som en konkret følge af EU-seminaret i sidste uge besluttet at indgå i to projekter sammen med andre europæiske øer.

Det ene projekt drejer sig om afsætning af vedvarende energi-anlæg og forhold omkring organisering og finansiering, og Samsø er tiltænkt en central rolle i projektet.

Det andet projekt er etablering af et netværk af mindre europæiske øer, der alle arbejder med vedvarende energi for at fremme anvendelsen af vedvarende energi på alle øer. Projektet drejer sig bl.a. om udveksling af erfaringer, og det er tanken, at Samsø Energiselskab skal være sekretariet for dette projekt.

Til begge projekter skal der naturligvis søges penge, og det er i denne omgang EU-programmet "Altener II", der er udset til at støtte eller betale arbejdet.

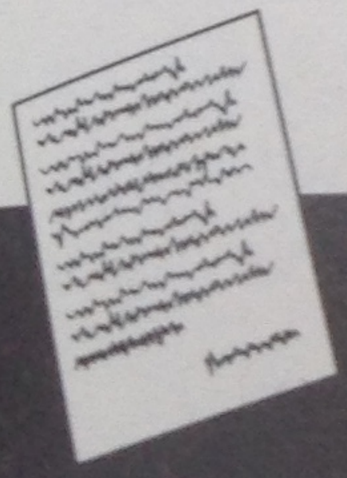

Breve til avisen

ge Johnsen, Samsø Energiskab, svarer her på læser- skrevet af Ole Pedersen uli (forkortet af red):

lagt til kollektiv varmeforsyning. Standardtilskud til solvarmeanlæg ydes ikke i de områder, der er udlagt til kraft-

Lion lade

Motion, r i en time

Oplægget og morska garantere mellem e gere, når Tranebj ening holder på p-pl

Til ge kert, a sen fr kurre med Eller foru gøre

D hve for pu ta va to r p

ed Idrætsfaneis
rdag, vil hånd-
enytte lejlighe-
ørældre og alle
ede, hvordan
foregår.
ngen har i dag
af dem er ca.
mange med-
også mange
til alt det
år omkring
her kunne
bruge flere

n håber at
nange til-
ke er no-
ke sig et
on. Mini-
rter kl.
de for-
am ind-
kultur-
l holde
første

hånd-
rls og
r Old
Boys
tisk
erie-

trænet de sidste 5 onsdag
pudse formen af, og begge hold
meldes i stærkeste opstilling.

Efter håndboldkampene er der jubilæumsmiddag i Idrætshallens Cafeteria, med efterfølgende dans til kl.???

Mølleplan til høring

Lokalplantillæg for øens eneste vindmøllepark - den vest for Tanderup - skal nu fremlægges til høring i otte uger.

Kommunalbestyrelsen godkendte på det seneste møde planforslaget.

De vigtigste ændringer vedrører alle møllernes størrelse og udseende.

Farven skal være hvidgrå, konstruktionen skal være tilspidsende tårnform, møllerne må højst være 46 meter til navhøjde og vingediameteren må højst være 48 meter. Desuden skal der være tre vinger på møllerne.

Receptionen er i Horsens

Receptionen i Dansk real Invest i morgen, fredag

indtil for en halv snes a
boede i Tranebjerg
gård, er indtrådt som
af Folketinget for Det
Venstre efter Elsebeth
Nielsen, der har orlov
get fordi hun er udn
minister. Anders Sa
bor nu i Horsens.

KONSTITUERING
socialdemokratiske
enings bestyrelse h
tueret sig efter gene
lingen på denne ma
Søgaard (næs
Knud M. Jensen
Birthe Nielsen (se
Hans Jakobsen (ud
sekretær). Forman
Rasmussen blev va
på generalforsamli
ge medlemmer e
Mikkelsen og
Jensen.

Timefore
blev god

Der bliver efter s
flere timer - heru
mer - til de yngst
nebjerg Skole, m

Samsø Posten

Nr. 107 Lørdag den 5. september 1998 93. årg.

VEJRET I DAG
Skyet, men tørt. Let til frisk vind omkring sydøst.
Dagt.: 15 - 20 • Natt.: 12 - 15

HØJVANDE v. LANGØR
- se nedenfor

SOLEN
Ned i dag: 20.00 • Op i morgen: 6.33
Dagen er i alt aftaget: 3 time 51 min.

Møllestrøm måske vejen til varme i Nordby

Mente deltager på energi-møde torsdag aften

Har I undersøgt, hvor mange der har centralvarme og hvor mange der har elvarme, ville en deltager på foreningen Samsø Energi- og Miljøkontors fjernvarmemøde i Nordby torsdag aften vide.

Og baggrunden for spørgsmålet var en formodning om, at en meget stor del af husene i Nordby i dag er opvarmet med el.

Da el også kan produceres miljørigtigt - nemlig med vindmøller, mente spørgeren at det måske var den mest rigtige måde at opvarme husene på frem for at der skal installeres centralvarmeanlæg i husene inden de kan tilsluttes et fjernvarmesystem.

At elvarmen er i strid med regeringens ønsker om fremtidig energipolitik i Danmark er en anden sag.

Og det hænger sammen med, at el normalt produceres med olie eller kul som brændsel, fremgik det af svaret fra bl.a. energikoordinator Aage Johnsen, Samsø Energiselskab.

At vindmøllerne er problematiske netop på Samsø er en anden sag. Energivejleder Søren Hermansen havde ellers i sit oplæg om baggrunden for VE-Ø projektet nævnt, at møller ikke er noget nyere fænomen. De fandtes på mange landbrug i gamle dage, forklarede han. Men der kom først rigtig skub i tanken om at lave strøm ved luftens hjælp i nyere tid da Tvindmøllen viste sig at kunne snurre.

Og så er vindmøller i dag en god forretning. Både for dem, der fremstiller møllerne (de er i dag en stor eksportartikel for Danmark) og for dem, der ejer møllerne. En privatejet mølle med fuld afskrivning er betalt hjem på få år selv om den koster omkring fem millioner kroner (en mølle på 750 kWh som dem, der er søgt flest tilladelser til på Samsø) og bagefter giver den ejeren et årligt overskud på 300.000 kroner.

Det er en god hjælp til driften i tider med lave priser på grisekød.

Det med eksporten og industrien har måske også spillet ind i regeringens ønske om at få et VE-område i Danmark. Skrækken for amerikanernes evne til at producere rationelt og i store antal kan have sat skub i Svend Aukens ønske om at Danmark skal bevare sin førerposition, mente Søren Hermansen.

Nordø-projektet

Om projektet på Nord-Samsø fortalte Aage Johnsen mere konkret, at tanken er at fyre med solvarme og bruge flis til at lægge ekstra energi i fjernvarmeværket i perioder med spidsbelastning.

At solvarmeanlæg kan være effektive er set flere steder i landet, blandt andet på Møn og i Saltum i Nordjylland.

Derimod var der en vis interesse fra deltagerne for at vide, hvor store arealer der skal tilplantes med produkter til fremstilling af flis.

En konkret beregning er ikke foretaget, men avlen vil primært ske på blandt andet brakmarker og på arealer, der er særligt følsomme af hensyn til grundvandet. Energipil skal nemlig ikke nødvendigvis gødskes med de stoffer, der virker forurenende.

Når der på Nord-Samsø er valgt sol og flis som brændsel til et fjernvarmeværk skyldes det blandt andet, at der ikke er så store mængder af biobrændsel på denne del af Samsø fordi der ikke er så meget landbrug med dyreavl.

Fra energimødet på Nordby Kro torsdag aften

...a venstre præsidenten ...komitéen Hermann ...n fra Samsø Rideklub, Lise Nielsen fra Samsø ...zytteforening.

fortsætter næste sid

EBBE REICH PÅ SAMSØ - Et samarbejde mellem Samsø Foredragsforening, Højskolen på Samsø og Foreningen Nordens afdeling på Samsø har gjort det muligt at få forfatteren Ebbe Reich som foredragsholder på et møde, der holdes på højskolen på onsdag aften. Emnet bliver Knud Rasmussen, som Ebbe Reich har et fremragende kendskab til blandt andet oparbejdet i forbindelse med hans bog "Den store fortryller", som netop handler om denne kendte person. Ebbe Reich stod bag Samsø Museums Norden-udstilling i påsken, og det har derfor været naturligt også at få ham til at fortælle på øen.

HØJVANDE ved LANGØR
I dag: 23.38
Søndag: 11.53
Mandag: 0.23 & 12.36
Tirsdag: 01.06 & 13.20

I anledning af min 40 års fødselsdag holder jeg
ÅBENT HUS
på Brundby Hotel
lørdag den 12. september
fra kl. 17.
ARNE BAGER

STORT FLYTTESALG

søndag den 6. september
fra kl. 9.00-12.00

Strandkrogen 3, Sælvig

RECEPTION
Fredag den 11. september 1998
afholdes reception for
erhvervschef
Hans Jørgen Andersen
og energikoordinator
Aage Johnsen Nielsen
i Sejlerstuen, Ballen fra kl. 14.00-17.00.
Samsø Erhvervsråd
og Samsø Energiselskab

Måtte erkende nej til møller

Kommunalbestyrelsen havde på mødet tirsdag aften ikke meget at vælge imellem, da en indsigelse fra amtet med hensyn til etablering af en fjerde mølle i vindmølleområdet vest for Tanderup skulle behandles.

Amtet havde på forhånd fastslået, at de samlede støjkrav ikke kan overholdes, hvis der rejses endnu en mølle.

Så politikerne måtte acceptere, at der skal ske en udskiftning af nogle af de eksisterende møller, hvis der skal bygges en ny, større og langt mere effektiv rolle i øens eneste nuværende vindmøllepark.

Et liv med fly

For Thomas S. Damm, pilot i SAS, har den erhvervsaktive del af tilværelsen været et liv med fly.

Efter ni år som flymekaniker i Flyvevåbnet gik han i luften som ambulancepilot hos Falck, siden var han firmapilot hos Lego, og nu gør han tjeneste som trafikpilot i SAS på nienде år.

I sin fritid er Thomas S. Damm aktiv i lavvarslingsdistrikt Odense, og det er netop Flyvehjemmeværnet på Samsø, der nu gør det muligt at møde den aktive fly-mand på øen.

Det sker på torsdag 27. au-

Ugens film

ILDSTORM - "Firestorm" er navnet på filmen i biografen i Tranebjerg torsdag, fredag og

Samsø Posten

Nr. 207 Tirsdag den 27. januar 1998 92. årg.

Ny mølle kan ryste de gamle i stykker

Afstanden bør være 215 meter, siger eksperter. Nu vil Samsø vindenergi også bygge en stor mølle

Da Samsø Kommunes udvalg for teknik og miljø på det seneste møde besluttede at sige ja til opstilling af en 46 meter vindmølle 100 meter fra den nærmeste af de eksisterende tre møller i vindmølleområdet på Tanderup Mark, var det i direkte misforhold til de beregninger, der bruges ved placering af vindmøller, fortæller formanden for Samsø Vindenergi, Einar Mortensen.

Normalt beregner man en afstand mellem møllerne på fem gange rotordiameteren. Da den nye mølle får en rotordiameter på 44 meter, siger beregningen en afstand på 220 meter.

For de nuværende møllerejere betyder en kortere afstand ikke bare, at der bliver mindre vind til de tre bestående møller og dermed en mindre indtjening. Der vil også opstå en kraftig turbulens omkring den nye, store mølle, og denne vil kunne ryste de mindre møller i stykker, mener Einar Mortensen.

Beregninger foretaget af Danmarks Vindmølleforenings konsulent viser, at der for Samsø Vindenergis tre mølle vil blive tale om et produktionstab på 12.400 kWh svarende til 7.200 kr, hvis den store mølle stilles op i en afstand af 150 meter. Med afstanden på 100 meter, som teknisk udvalg har anbefalet, vil tabet og risikoen for ødelæggelser blive endnu større.

Einar Mortensen fortæller, at formanden for teknisk udvalg, Leif Nielsen, har anført, at Samsø Vindenergi ikke selv har kunnet overholde afstandskravet.

- Men for det første findes der ikke et lovkrav om afstanden, for det andet er de eksisterende møller langt mindre (rotordiameteren er 26 meter på den største af dem) og for det tredje havde man ikke de samme erfaringer for 13 år siden da møllerne blev bygget, som man har i dag, siger Einar Mortensen.

- I virkeligheden er det ikke afstandskrav, teknisk udvalg dispenserer for. Det er lokalplanens indhold og krav. I den står der nemlig, at en fjerde mølle i området skal have nøjagtig samme udformning som den eksisterende Nordex-mølle. Den har en tårnhøjde på 30 meter og en rotordiameter på 26 meter, mens den mølle man nu vil tillade har en højde på 46 meter og en diameter på 44 meter. Nø møllen er bygget som konstruktion, mens de skal være bygget som tå ger Einar Mortensen.

Lokalpsy på kb-da

Kommunalbestyrelse mødet i aften - der i skubbet en halv tim nye medlemmer er på fastlandet - tage placeringen af lokalp på Samsø. Og det gange.

Første gang er nå let om etablering gade 8 skal behand vil borgmester J Petersen i sin fore befale, at indsi naboer til ejendo og at kommun derfor stemmes gengæld kan de kere senere på for godkendelse trakt på ejend husvej 7. Og så være i orden.

Der stemmes for at godken større mølle i vestkysten, se testeret på gr for, at den st vinden ud af v værende møll

Den nye fa

ÅBENT HUS PÅ "KLEISTRUPGÅ

ø
n
3

92. årg.

VEJRET I DAG

Blæsende, med regn af og til.
Frisk vind til kuling fra vest.
Dagt.: 5 • Natt.: 0

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 22.48 • I morgen: 11.18 & 23.33

SOLEN

Ned i dag: 16.39 • Op i morgen: 8.21
Dagen er i alt tiltaget: 1 time 24 min.

man nu vil tillade har en tårnhøjde på 46 meter og en rotordiameter på 44 meter. Nordexmøllen er bygget som gitterkonstruktion, mens den nye skal være bygget som tårn, siger Einar Mortensen.

Da politikerne åbenbart vil se bort fra lokalplanens indhold, har Samsø Vindenergi besluttet at søge om tilladelse til at udskifte de to små møller med en stor.

Lokalpsykiatri igen på kb-dagsordenen

Kommunalbestyrelsen skal på mødet i aften - der i øvrigt er skubbet en halv time fordi de nye medlemmer er på kursus på fastlandet - tage stilling til placeringen af lokalpsykiatrien på Samsø. Og det endda to gange.

Første gang er når spørgsmålet om etablering på Smedegade 8 skal behandles. Men her vil borgmester John Sander Petersen i sin forelæggelse anbefale, at indsigelserne fra naboer til ejendommen følges og at kommunalbestyrelsen derfor stemmes imod. Til engæld kan de samme politiere senere på mødet stemme or godkendelsen af en lejekon-

Linien adskiller sig ikke meget fra de tidligere. Dog er der nu indlagt ekstra afgange i dagene omkring Samsø Festival. Disse afgange har ikke tidligere været indlagt i sejlplanen, men er annonceret særskilt.

Et antal afgange sejles kun på bestemte ugedage og bestemte tider af året. Dette berører kun "Sam-Sines" sejlplan bortset fra at afgangen lørdag aften med "Vesborg" også i den nye plan udgår i vinterperioden.

Og så skulle vedtægterne for Samsø Energiselskab A.M.B.A. være klar til kommunalbestyrelsens godkendelse. De enkelte andelshavere skulle inden mødet have fundet

Samsø Posten

Nr. 229

Torsdag den 26. februar 1998

92. årg.

VEJRET I DAG

Skyet og noget diset, sidst på dagen mulighed for lidt regn.
Frisk vind til kuling fra sydvest.
Dagt.: 7 - 10 • Natt.: 6 - 8

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 23.14 • I morgen: 11.44 & 23.57

SOLEN

Ned i dag: 17.44 • Op i morgen: 7.16
Dagen er i alt tiltaget: 3 time 34 min.

Nye områder til møller vedtaget

Vil indgå i forhandlingerne med amtet

Kommunalbestyrelsen besluttede tirsdag aften at sige god for yderligere tre områder til vindmøller - som alternativer til de områder, der blev godkendt af den tidligere kommunalbestyrelse sidste år.

- Den gamle kommunalbestyrelse udpegede områder, men et par af dem kan måske give problemer - dels Vesterløkken af hensyn til radiokæde-strålerne og dels ved Besser Kirke, sagde formanden for udvalget for teknik og miljø, Leif Nielsen (Borg.), da han forelagde punktet.

De tre nye områder øst for Kolby Kås, syd for Kolby og nord for Brundby vil blive inddraget i forhandlingerne med amtet sammen med de oprindeligt udpegede områder for at være bedst muligt dækket ind i første omgang.

Jørn C. Nissen (K) bemærkede, at det er alle tiders at have flest mulige placeringer i første omgang med henblik på at få de formentlig 15 - 20 møller anbragt på øen.

Erik Grenaa (V) og Poul Dufresne (Rad.), der begge har søgt tilladelse til at bygge vindmølle, valgte efter nogen overvejelse at forlade kommunalbestyrelsens mødelokale inden punktet blev drøftet.

Det skete dog ikke uden stikord fra borgmester John Sander Petersen, der spurgte om de to selv mente at være inhabile.

Poul Dufresne mente at hans situation var som Erik Grenaa's, og da denne gik gjorde det radikale medlem det samme.

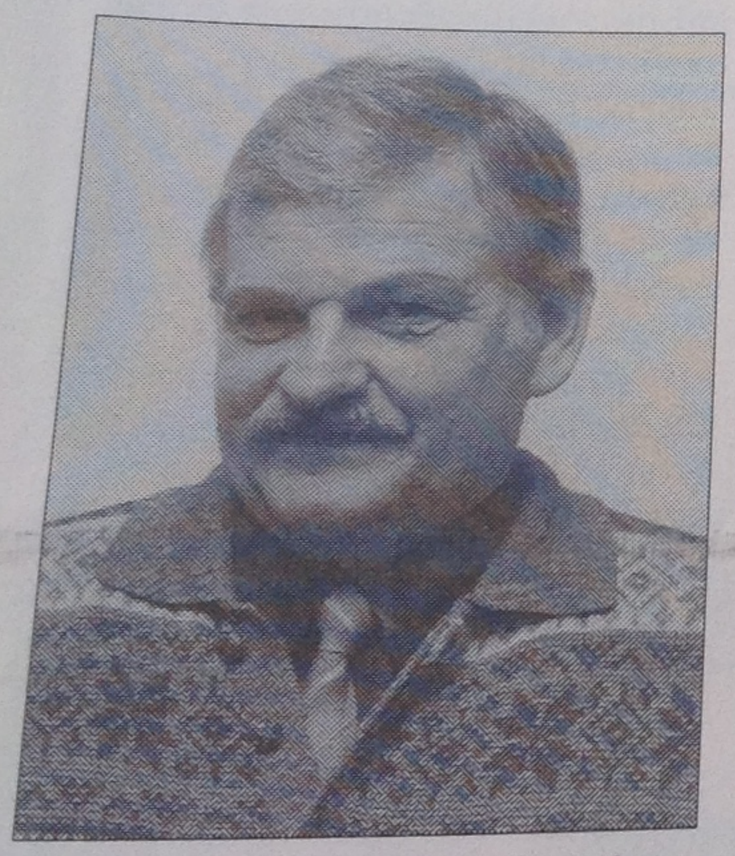

Poul Dufresne (Rad) - ud under debat om mølleplanlægning

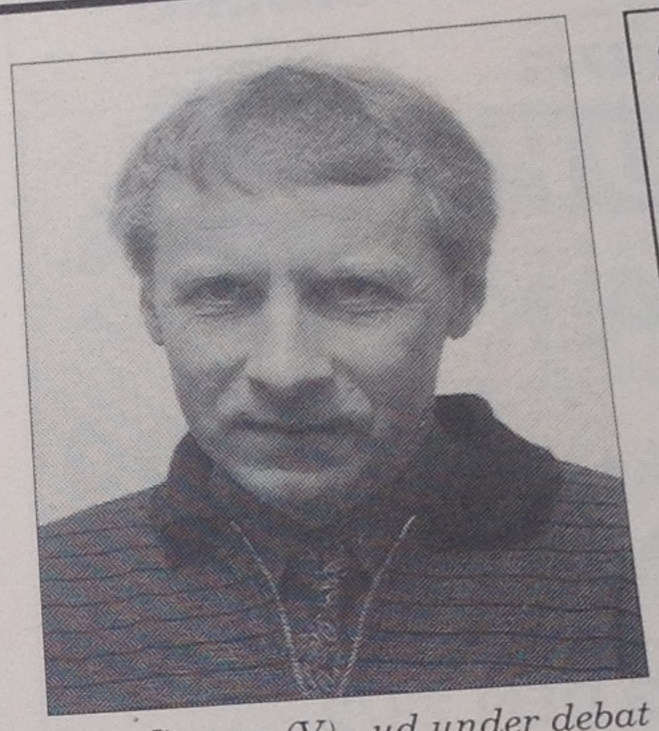

Erik Grenaa (V) - ud under debat om mølleplanlægning

SAMSØ KANALEN 105.2 MHZ

RADIOPROGRAM

TORSDAG 26/2
16.05 **God eftermiddag Sam** *m. Barno Jensen*
18.01 **Dansk Timen** *m. Hell*
19.00 **Tak for i dag - Pause**

FREDAG 27/2
7.05 **Morgenradio** *m. Sø*
9.05 **Spørg om trafik** *m.*
10.05 **Dansk Timen** *(gen*
11.05 **Hits Nonstop til k**

FASTE PROGRAMTIDER
7.20, 8.20, 16.20, 17.20 **Samsø Kalenderen**
18.00 **Vejrudsigten**
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 17.00 **Nyheder**
8.30, 16.30 **Sport / N**
8.40, 16.40 **Forening**
17.40 **Samsø Posten**

Mangler du Sprøjtecertifikat?

Arbejdsmarkedskontoret holder kursus fra mandag den 2. marts.

Ring 86 59 24 28 inden fredag kl. 12.00.

Åben for alle.

Så åbner

Café Ofelia

- kom og se den nye ba

Fredag den 27/2 og lørdag de spiller det århusianske rockbra

Dørene åbnes kl. 20.00 - Ent

~~~

Skal du holde fest - giver vi g

~~~

Ballen Badehotel • Steakhous
Tlf. 86 59 17 9

Husstandsomdeling til hele øen v

Samsø Posten

Nr. 61 — Fredag den 3. juli 1998 — 93. årg.

VEJRET I DAG

Skyet men muligheder for sol. Let til frisk vind fravest og nordvest.
Dagt.: 15 - 20 • Natt.: 10 - 15

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 18.29 • I morgen: 07.26 & 19.42

SOLEN

Ned i dag: 22.01 • Op i morgen: 4.43
Dagen er i alt aftaget: 9 min.

Nyttige kontakter og mere viden på seminaret

75 deltagere fra 14 EU-lande udvekslede viden og idéer i Tranebjerg

Af: John Reshauer

Samsø som VE Ø er nu en kendt sag også for personer med vedvarende energi som arbejdsfelt fra mange andre lande, efter at blandt andre energikoordinator Aage Johnsen fra Samsø Energiselskab skitserede Samsø-projektet på det netop gennemførte EU-seminart om vedvarende energi på Flinchs Hotel.

Men samtidig måtte de samske og danske deltagere konstatere, at udlandet også kan følge med i snakken.

For eksempel fortalte Keith Boxer fra Gotland om de positive økonomiske følger af den udbredte satsning på VE på Gotland. Fjernvarmen i Visby benytter 11 forskellige energiressourcer, de fleste af dem fornybare, og de mange vindmøller og forbedrede elkabler til fastlandet har ført til større stabilitet i elforsyningen. Når vinden blæser kan Gotland nu eksportere el til fastlandet. Energipriserne er faldet til lidt under priserne på fastlandet.

De mange vindmøller ejet af udenøs kapital gav anledning til debat, og resultatet blev en frivillig ordning hvor ejerne betaler 1% af produktionen til en lokal udviklingsfond.

De fleste vindmøller på Gotland ligger indenfor et mindre område på sydøen, og det er her fonden virker.

José Mendes fra Madeira introducerede el-tekniske problemer for vedvarende energi på grund af store udsving i forbruget i løbet af døgnet. På Madeira arbejder de hovedsageligt med vandkraft, men vind og sol skal også udnyttes i større udstrækning.

Poul Erik Morthorst fra Risø gennemgik mulighederne for at reducere og konvertere overskuds-el fra vindmøller i lukkede systemer. Hans beregninger viste, at det var muligt at udnytte vindenergi i stor udstrækning selv på øer uden kabler. På Samsø kan vi indtil videre nøjes med at eksportere overskuds-el til fastlandet, skønt han mente at vi skulle overveje at beholde mere af el-produktionen på øen ved hjælp af de beskrevne teknikker.

Vinden blæser også på Orkney øerne, og Richard Gauld har genoplivet en ældre forsøgsmølle på 3 MW og opnået gode resultater. Han rejste spørgsmålet om store eller små vindmøller, et spørgsmål de danske deltagere havde svar på. Isolerede øer kan uden problemer opnå 20% dækning af deres el-forbrug med middelstore (danske) vindmøller, og det er meget sandsynligt at denne andel kan forhøjes væsentligt når de nødvendige styresystemer er færdigudviklede.

Denne konklusion blev understreget af Carsten Hansen fra Risø med baggrund i hans erfaringer på Cape Verde øerne. Hansen anbefalede en gradvis udbygning af vindkraften for at sikre lokale erfaringer med vedligeholdelse, m.m. Samtidig mente han, at man bedst sikrede den lokale befolkningsopbakning til VE projekternes udvidelse ved at vente til de første positive forbedringer kunne mærkes.

Endelig hørte vi Sigrid Muntwyler fortælle om el-biler og el-cykler i Schweiz. Den danske Ellert lever videre i en tysk produceret udgave, og hun berettede også om to spændende hybrider, en lav, overdækket trehjulet vogn med el-motor og pedaler som kun brugte 6-7 Kw pr. 100 kilometer, og en hurtigkørende cykel. På den sætter en elhjælpemotor ind når man cykler, og vupti, så har man medvind på hele turen! Den var energimæssigt den suveræne vinder, men vidunderet er ulovlig i Danmark. Citroens elbiler fik også pæne ord med på vejen, i sær med hensyn til deres relativt lave el-forbrug.

Både Cipriano Marin (Spanien) og Ida Seidelin fra Ærø havde gode erfaringer med solvarmeanlæg. Sidstnævnte kunne fortælle om verdens største solfangeranlæg og om aktuelle planer for dens udvidelse. Med en VE-andel på over 15% er Ærø godt med i opløbet om at nå 100% vedvarende energi. De har arbejdet med VE oplysning i flere år på øen, og denne indsats betyder, at beboernes henvendelser angående VE-anlæg er overvejende positive og meget konkrete. Rådgivningen går ud på at finde den bedst egnede løsning for den enkelte husejer.

Samsø Energi- og Miljøkontors butik i Langgade i Tranebjerg er behjælpelig med brochurer og litteratur. Desuden kan der findes mange oplysninger om VE på Internet.

MALERI OG PAPIR PÅ BIBLIOTEKET - Billeder malet lag på lag i akryl eller i akvarelteknik hovedsageligt som landskabsabstraktioner med naturen og klassisk musik som inspiration er, hvad Ulla Rasmussen, Ballen, i august udstiller på Samsø Bibliotek. I udstillingen indgår desuden håndlavet papir, som kunstneren blandt andet bruger i collager og ophæng sammen med ting fundet ved stranden. Sin kunstneriske uddannelse har Ulla Rasmussen fået dels ved at gå i malerskole hos Lasse Weimann i fire år og dels gennem et halvt år hos Frits Bro Pedersen på Århus Kunstakademi. Udstillingen kan ses i bibliotekets åbningstid.

KLIP UD!

SAMSØ JAGTFORENING
JAGT, VILDT & NATUR

Harpeshøj

Træningsskydning
for anden halvår af 1998

Onsdag 8/7
Onsdag 15/7
Onsdag 22/7
Lørdag 25/7 - *Præmieskydning*
Onsdag 29/7
Onsdag 5/8
Onsdag 12/8
Onsdag 19/8
Onsdag 26/8 - *Mærkeskydning*
Lørdag 29/8 - *Præmie- og pokalskydning*

KLIP UD!

Danmarks Fodboldskole

Samsø - uge 28

Alle tilmeldte møder omklædte mandag kl. 9.00.

Husk regntøj/varmt tøj.

Madpakke og drikkevarer medbringes.

S.U.I. Fodbold - Leif

Håndbroderede bluser fra Thailand
samt herreskjorter i Thai-silke

+ tasker, badedragter, smykker m.m.

- til vores sædvanlige lave priser

Vel mødt på Kræmmermarked i Brundby og Ballen.

Med venlig hilsen
Lis Design

Samsø Posten

Nr. 209 Torsdag den 29. januar 1998 92. årg.

VEJRET I DAG

Først nogen sol, med i dagens løb mere skyet. Opfriskende vind fra syd.
Temp. hele døgnet: 0

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.03 • I morgen: 0.18 & 12.48

SOLEN

Ned i dag: 16.43 • Op i morgen: 8.17
Dagen er i alt tiltaget: 1 time 32 min.

Problemer omkring "helgarderet" udkast:

Om igen med VE-Ø vedtægter

Formentlig i strid med styrelsesloven

En kommune må næppe gå ind som aktie-, anparts- eller andels-køber - heller ikke i samarbejde med andre selskaber og ikke engang i forbindelse med VE-Ø projektet gennem Samsø Energiselskab.

Men trods gennemarbejdning og rådgivning fra et advokatfirma stod der alligevel i vedtægtsforslaget til Samsø Energiselskab A.M.B.A. en passus om at selskabet (der altså har kommunen som medvirkende) kunne erhverve aktier, anparter eller andele i selskaber eller foreninger i forbindelse med realiseringen af selskabets formål.

Kun Torben K. Jensen (SF) havde åbenbart fået øje på, at dette formentlig er i strid med lovgivningen, og det medførte en diskussion, der foranledigede borgmester John Sander Petersen (V) til at suspendere mødet - i praksis til at smide presse og tilhørere ud af mødelokalet - i ca. 20 minutter.

Bagefter var stemningen overvældende forsonlig. Alle kunne se det fejlagtige i ordlyden, og det blev simpelthen besluttet at stryge hele sætningen i den pågældende paragraf.

Også paragraffen om ændring af vedtægterne var faldet SF'eren for brystet. Heri stod oprindeligt, at mindst 2/3 af repræsentantskabet kunne træffe beslutninger om selskabets likvidation eller om tilføjelser og ændringer i vedtægterne.

Her blev der på forslag fra Torben K. Jensen tilføjet en passus om, at dette skal ske på to på hinanden følgende møder med mindst 14 dages mellemrum.

Ændringerne betyder, at vedtægterne nu igen skal godkendes i de tre andre interessent-kredse, som er Samsø Landboforening, Samsø Erhvervsråd og Samsø Energi- og Miljøforening.

I øvrigt får kommunen tre politikere og ikke som først foreslået to politikere og en embedsmand i bestyrelsen.

Medlemmerne bliver John Sander Petersen (V), Leif Nielsen (Borg.) og Einer Madsen (S), der fik otte stemmer mod tre stemmer til modkandidaten Poul Dufresne (Rad). Stedfortrædere bliver Poul Dufresne (for borgmesteren), Jørn C. Nissen (K) for Leif Nielsen, og Holger Christensen (V) for Einer Madsen.

Oprindeligt var kommunaldirektør Robert V. Rasmussen foreslået som medlem. Men han må nu "nøjes" med at være sparringspartner for borgmesteren og de øvrige politikere i kraft af et sekretær"job".

Vindmøllesag trukket tilbage

En enig kommunalbestyrelse stemte tirsdag aften for at trække sagen om den fjerde vindmølle i mølleparken på Tanderup Mark tilbage til fornyet udvalgsbehandling.

Både udvalget for teknik og miljø og økonomiudvalget havde ellers indstillet, at der skulle gives tilladelse til en 46 meter høj mølle i området - placeret med en afstand på 100 meter til den sydligste af de nuværende møller.

Siden har kommunalbestyrelsen modtaget en indsigelse, og udvalgets formand, Leif Nielsen (Borg.) foreslog efter en indledende udredning, at sagen blev trukket tilbage.

- Vi vil naturligvis gerne høre alle parter - også modparten, sagde Leif Nielsen, der ved at trække forslaget gav mulighed for ny behandling i teknisk udvalg.

Endelig beslutning:

Lokalpsykiatri på Sygehusvej

Kommunalbestyrelsen på Samsø besluttede tirsdag aften at sige ja til en lejekontrakt fra advokat Lars Gjødvad på ejendommen Sygehusvej 7, der skal bruges til lokalpsykiatri på Samsø.

Prisen er egentlig 3.800 kr. pr. måned, men incl. betaling for ændringer på bygningen skal kommunen betale 6.100 kr. pr. måned.

Alle medlemmer af kommunalbestyrelsen gik ind for at indgå lejeaftalen, der løber i mindst fire år.

Torben K. Jensen (SF) fandt det dog ud fra kommunal-økonomiske hensyn uhensigtsmæssigt at leje, da det kunne være billigere at eje. Og der er faktisk mulighed for at låne pengene til at købe.

Sagen medførte en del snak - blandt andet om det mere fleksible i at leje og omkring varmesynsrapport på huset. Det sidste bør i fremtiden indgå i al kommunal ejendomssnak, fremgik det fra bl.a. Birgit Bjørnvig (Borg.), der også er formand for Samsø Energi- og Miljøforening. Man er vel VE-Ø.

NY SEJLPLAN - bortset fra enkelte ændringer sejler Samsø Linien i planåret 1998-99 med samme afgangstider som i indeværende planår. Kommunalbestyrelsen sagde ja til planen tirsdag aften.

Samsø Servicecenter
Østerløkkevej 1
Tlf. 86592211
Fax 86591980
Åbningstider:
tirsdag - onsdag - torsdag
kl. 8-12.30

DET KAN IKKE GÅ GALT
- når De køber lokalt!

Kyndelmisse

Lysgudstjeneste
Tranebjerg Kirke
den 1. februar kl. 19.30.

Medvirkende:
Tranebjerg Kirkes voksenkor
Spejderne
Konfirmanderne

Efter gudstjenesten:
Åbent hus i konfirmandstuen
med æbleskiver, kaffe

Talentfulde børn fra Børnehuset udstiller kunst på Tranebjerg Bibliotek.

Alle inviteres til fernisering

Landskabsarkitekt Niels Junggreen Have, Aabenraa, taler om vore kirkegårdes særpræg og fremtid:

En dejlig have!
- om haver i almindelighed og kirkegårdshaver i særdeleshed.
onsdag d. 4. februar kl. 20.00.

Samsø Posten

Nr. 230 — Fredag den 27. februar 1998 — 92. årg.

VEJRET I DAG

Mest skyet og til tider regn.
Kuling fra sydvest
medvindstød af stormstyrke.
Dagt.: 5 - 7 • Natt.: 2 - 5

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 23.57 • I morgen: 12.29

SOLEN

Ned i dag: 17.46 • Op i morgen: 7.14
Dagen er i alt tiltaget: 3 time 38 min.

Erhvervsrådsformand:

Opbakning til nye projekter på Samsø

Vi kan godt selv-tonen fremme på generalforsamling

Håndværkerne på Samsø kunne godt være med, da der skulle gives tilbud på byggeri af ældreboliger.

Samsø blev udpeget som VE-Ø og det kunne ikke være anderledes med øens beliggenhed og et godt forslag.

Samsø Linien vandt licitationen på besejlingen af Sjælland.

Opbakning til familiepark i Kolby Kås, til Samsø Fritidscenter med svømmehal m.m. og til Stride Strømme-gruppens projekt samt naturligvis ros til og tilfredshed med landbrugets øgede produktion af slagtesvin.

Noget skal nok være glemt, for det vrimlede med generelt set lyse og optimistiske toner ikke bare i erhvervsrådsformand Bent Schaloffsky's beretning, men også i de "tillægsberetninger" der kom fra undergrupper og i den generelle debat.

Formandens beretning kom langt omkring og berørte naturligvis ikke mindst VE-Ø projektet. Men en enkelt nyhed var der også: Der arbejdes på at få TV2 til at lægge deres vejrstation på Samsø, når kanalen smides ud fra Sprogø i forbindelse med åbningen af broen.

Hotel-undersøgelse

Efter mange års arbejde på at forøge hotel-kapaciteten på Samsø er der nu ved at blive skaffet penge til en undersøgelse af muligheden for bæredygtig hoteldrift på øen.

Om det fortalte Karl Johan Tønner-Hansen, som er turistforeningens repræsentant i rådet, at der foreløbig er skaffet 30.000 kroner til undersøgelsen, der ventes at koste 150.000 kroner. Lykkes det ikke at finde pengene i fonde m.m, bliver projektet skrinlagt som urealiserbart, sagde han.

Landbruget

Holger Christensen fra slagteri-gruppen i erhvervsrådet fortalte om udviklingen inden for produktion af slagtesvin, at der på Samsø satses på multi-site princippet med en tre-deling af produktionen fra nyfødt gris til slagtet gris. Det virker sygdomsbekæmpende, og landmændene kan holde planlagte ferier.

En tælling sidst i 1997 viser, at der i 1999 vil blive produceret godt 90.000 slagtesvin på Samsø.

Millioner til rådighed

Erik Grenaa fortalte på vegne af den fraværende Leader II-formand Arne Kremmer Jensen, at der kun er brugt 71.000 kroner ud af 3,6 millioner kroner af Leader II-midlerne.

To projekter er godkendt - to projekter er under bearbejdning, og syv projekter er enten afvist eller trukket tilbage, fortalte han.

En af grundene til at pengene går så trægt er, at udvalget i videst muligt omfang har kanaliseret ansøgninger over i Mål 5B-midlerne indtil disse var brugt.

- Vi håber der kommer mere gang i ansøgningerne i 1998, sagde Erik Grenaa.

Iværksætterfond

Iværksætterfonden baseret på forarbejdning af landbrugsprodukter fra Samsø har endnu ikke modtaget ansøgninger til et projekt, som fonden venter på, fortalte Lars Clausen.

- Men fonden ligger med penge, som vi gerne vil have ud og arbejde, sagde han.

Mange nye medlemmer

Samsø Erhvervsråd har i øvrigt fået en del nye medlemmer, og det påvirkede budgettet for 1998 således, at der allerede inden budgettet blev godkendt på generalforsamlingen var indkommet 5.000 kroner mere end budgetteret i kontingenter fra virksomheder.

BØRNEFILM PÅ BIBLIOTEKET - Mandag 3. marts spiller følgende film for de 3-7 årige: "Blyanten og viskelæderet" - "Cirkeline - månen er en gul ost" - "Generalen" - "Goril la Gorilla". Spilletid 45 minut ter.

MØDER VÆLGERNE
Bent Hindrup Andersen, på mandag taler om biomas energi på højskolen, er også litiker for Enhedslisten. eftermiddagen samme da nytter han lejligheden t møde vælgerne på Samsø sker på Sams Bar i Tranek

Nyvalgt

Fabrikschef Gerner gensen, Samsø Kons brik, blev på erhver generalforsamling val medlem af bestyrelse rektør Holger Ch DLG Samsø, der ud grund af sit valg ti nalbestyrelsen.

Butik
Klokkeb
TØJ & BRUGS

Feriel
fra 1/3 til

Nordby Hovedgad
Telefon 8
- lige ved

HUSK

generalforsamling i Støttekredsen for Stride Strømme lørdag den 28. februar kl. 10.00 i Medborgerhuset.

Familie og Samfund Samsø

BANKOSPIL

KOMEDIE

B.U.I. opfører italiensk kome
i Besser Forsamlingshus
lørdag 21., søndag 22. & tirsdag 24. m

Stykket er en farce og hedder "Kaviar

OVE har udsendt temablad om Samsø

Energi-øen belyses fra stort set alle sider

Medlemmer af foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor ved det allerede. De har nemlig for et par dage siden modtaget det nyeste nummer af bladet "Vedvarende Energi & miljø" fra OVE - Organisationen for Vedvarende Energi og Samvirkende Energi- og Miljøkontorer: Samsø får nemlig igen omtale i næsten uanede mængder, og denne gang i form af en grundig belysning af projekt Vedvarende Energi-Ø fra stort set alle sider.

Men også alle andre end foreningens knap 100 medlemmer vil kunne få en grundig samlet information ved at læse bladet.

Større artikler er skrevet af borgmester John Sander Petersen, formanden for erhvervsrådet, Bent Schaloffsky, af ingeniør og planlægger Aage Johnsen, der fra 1. april er energiø-projektets koordinator på Samsø, af formand for Samsø Landboforening Henning Madsen, og af formanden for foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor Birgit Bjørnvig.

Desuden har informationschef Per Svendsen, ARKE, et indlæg om ARKE som totalleverandør af energi, og professor Niels I. Meyer fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har en mere generel artikel om et bæredygtigt energi-Danmark.

Bladet indeholder naturligvis også andet end Samsø, omend endnu flere artikler har direkte eller indirekte forbindelse med VE-Ø projektet.

Thyholm er blandt andet omtalt et par steder - dels som stedet hvor borgerne helt eller delvist selv fabrikerer solvarmeanlæg - og som stedet der kunne have nået at vinde kapløbet om VE-Ø projektet.

Også den kritiske vinkel er fremme i bladet blandt andet i form af tre kritiske spørgsmål stillet af Ole Elmose, der er formand for Viborg-egnens Energi- og Miljøkontor. Spørgsmålene besvares af blandt andre Birgit Bjørnvig.

Børn synger på plejehjem

På mandag er det fastelavn, og

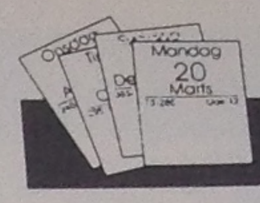

Det sker

I DAG:
Kl. 11-15.30 Medborgerhu
Marked.
Kl. 19.30 Medborgerhuset
redrag. Foreningen Nord
Kl. 19.30 Biografen. "Ad
Eva".

LØRDAG:
Kl. 10-13 P-pladsen v
lund. Natur og kultur
tingsborg Skov. Samsø
skole.
Kl. 14 Biografen. "He
Kl. 18.30 Pillemark g
Generalforsamling. P
Borgerforening.
Kl. 18.30 Nordby
stelavnsfest.
Kl. 19 Pillemark gl. s
terfest. Pillemark
ening.
Kl. 22-03 Kolby Fo
hus. Diskotek.
klubben Samsø/Sa
len.

Bintje spisek
sælges (kogefa
Holmegå
Tlf.

ÅBENT HUS
Da jeg blev 40 år i tirsdags
vil det glæde mig at se
familie og venner
lørdag den 21. februar

SAM
FL
KL

Pjecen endelig ud til borgerne

I denne uge er pjecerne om VE-Ø projektet postomdelt til borgerne, hvoraf de første modtog den 24 sider fyldige tryksag i mandags.

Pjecen fortæller om baggrunden for projektet, om formålet med det, og om en del af mulighederne i det.

Der omtales blandt andet varmebesparelser, som skal udgøre en stor del af VE-Ø omlægningen, el-besparelser og el-produktion via vindkraft fra såvel land- som havbaserede møller og solcelleanlæg, kollektive varmesystemer og varmeforsyning i det åbne land. Desuden gives der en slags status omkring mulighederne for at benytte eldrevne biler, som skal udgøre en stor del af transport-fremtiden på Samsø.

Og endelig er der forudsigelser omkring påtænkte arbejder i 1998 og senere samt en praktisk rubrik med forkortelser og omsætningsforhold.

Brochuren er rigt illustreret med farvestrålende billeder.

Den er produceret af ARKE's informationsafdeling i samarbejde med et århusiansk reklamebureau.

Fotou træf

Plankevær

Trods dårlig endnu dårlig års udstillin arrangeret Samsø og op syd for Hav en publiku I år bli mentlig er gang hold lig "hjemm Det ske april i k træf for Formå er at ko stilling der for faringe grafer. faring bageve skoler Langk Der

---

KONCERT I KIRKEN - På lørdag 11. april er der koncert med Niels Thilma, studerende ved Det Jyske Musikkonservatorium med trompet som hovedfag. Koncerten indeholder musik på trompet og orgel af bl.a. G. Fr. Händel, J. S. Bach, N. W. Gade, G. F. Telemann og G. Torelli. 34-årige Niels Thilma har også studeret i York, England, og fået undervisning af flere fremtrædende engelske trompetister. Desuden har han deltaget i trompetmesterkurser i Chicago og i Danmark ligesom han har medvirket ved talrige koncerter såvel for orkester som solo. Endelig har

Velkommen til
Påskeægtrilning

en ved
on.

mmy
lsen
bjerg

k

den

an
ns

en

Plan klar til vedtagelse

I princippet ingen tilslutningspligt

Der bliver ingen pligt til at lade sig koble på fjernvarmesystemerne i de nye forsyningsområder på Samsø - Besser, Langemark, Torup og Østerby; Ballen, Brundby, Ørby og Permelille, Perlerækken langs vestkysten af sydøen og i nord Nordby og Mårup.

Men for at stimulere interessen har udvalget for teknik og miljø efter at sagen er behandlet i Samsø Energiselskab besluttet, at der ikke skal ydes tilskud til etablering af andre energiformer i de fire områder.

- Hvis nogen vil have sol- eller jordvarme eller lignende, så kan de godt det. Men de kan ikke få tilskud til etableringen. Sådan er det bestemt for at stimulere interessen for at koble på de nye anlæg, fortæller formanden for teknisk udvalg, Leif Nielsen (Borg).

Forslaget er udarbejdet af ARKE, og det skulle have været behandlet på tidligere møder i de politiske organer, hvortil det var sendt direkte fra elselskabet.

Men dengang blev det stoppet fordi Samsø Energiselskab ikke havde haft mulighed for at vurdere og kommentere forslaget.

Det er nu sket, og det er det lokale energiselskab, der har sendt det til kommunen.

Koncerter

Nordby Kirke
fredag 8/5 kl. 19.30.

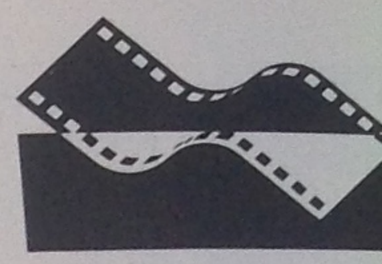

ALENE HJ
med skolek
hjemme m
bil, der ind
chip til 1
Så er stile
"Alene hje
i Tranebje
øvrige film
ke bare fe
maven. O
der ved, h
Filmen s
dag aften

Voldsom indskra i færge-dispensa

SiD lukker for alt andet end syg

Mens dispensationen til Absc
Samsø Linien fra Sømændenes Forbund i sidste uge gav mulighed for bl.a. overførsel af nødvendigt foder til landbruget og kørsel med rustvogn, har SiD nu strammet så meget, at kun sygdom er omfattet af tilladelserne. Ganske vist sygdom både hos dyr og hos men-

hjælp
Dert
tioner
det på
mal o
plus
Ek
af Si
- K

Planlægger energi- messe i oktober

Samske håndværkere skal vise kunnen og muligheder

Ikke mindst mulighederne for at spare energi i bygninger i det åbne land bliver temaet, når der i følge de nuværende planer holdes energimesse i Samsø-hallen den sidste weekend i skolernes efterårsferie.

Koordinator Aage Johnsen, Samsø Energiselskab, fortæller, at det er tanken at lade samske håndværkere med relation til varme-besparende arbejder viser, hvad der er muligt.

Som eksempler kan nævnes mindre biobrændselfyr og kombinationen solvarme og varmepumpe.

Hensigten er at repræsentere de forskellige grene og dermed et bredt udsnit af øens håndværksfag.

Det er ikke så meget den enkelte virksomhed, der skal "sælge varen", men tilsammen skal der gives et indtryk af mulighederne.

Derefter kan man kontakte den håndværker, man normalt bruger, og få denne til at udføre opgaverne.

Desuden vil ARKE som leverandør af el og varme på Samsø blive repræsenteret på messen ligesom der efter planen skal fremvises prøveresultater på f. eks. biobrændselsfyr.

De deltager i cykelløbet

sen, Samsø Kommune. 4. Vagn Fransen, Jyske Bank. 5. Lars Udby, Flinchs Hotel. 6. Rubin Petersen, Samsø Godstransport. 7. Benta Johannessen, Kyholm Gymnastikforening. 8. Erik Koch Andersen, Økologisk Landmand. 9. "Bubber" Jørgen Chr. Jensen, Den Lille Maskinstation. 10. Erik Nielsen, Bisgård Mark Borgerforening. 11. Bo Bakkær Sørensen, Jyske Bank. 12. Lisa Sørensen, Jyske Bank. 13. Hanne Navntoft, Jyske Bank. 14. John Sørensen, Danish Crown. 15. Gert Sørensen, Danish Crown. 16. Michael Damm, Tranebjerg Skole. 17. Kaare Holm Sørensen, Langemark. 18. Jørgen Olsen, Samsø Tennis Klub. 19. Søren Schmidt, SID. 20. Jacob Holm, SID. 21. Tom Asmussen, Samsø Håndværkerforening. 22. Jørgen Holm Jacobsen, Samsø Håndværkerforening. 23. Hans Jørgen Buhr, Samsø Grønt. 24. Torben Christiansen, Samsø Auto. 25. Henning Madsen, Samsø Landboforening. 26. Viggo Kristensen, Samsø Landboforening. Udenfor konkurrence deltager Jan Jespersen, Kolby Kås, der er Arytter under DCU.

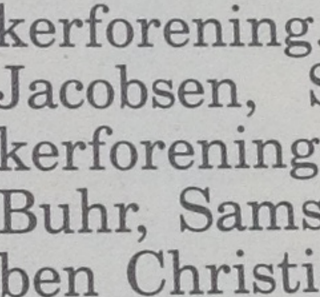

Det sker

I DAG:

Kl. 10-01 Pladsen, Strandvejen, Ballen. Sommer & Markedsfest. Ballen og Omegns Borgerforening.

Kl. 10-16 Brattingsborg Park.

LØRDAG

Kl. 9-12.30 Jyske Banks P-plads, Tranebjerg. Gratis kaffebord, Cykelløb, Musik, Marked, Rulleskøjteshow. Lion Club Samsø/Tranebjerg Handelsstandsforening.

Kl. 9-13 Tanderup Hovedga

3-5. Loppemarked.

Kl. 10 V/Skibsværftet i Ball

Loppemarked.

Kl. 10-13 Høneballevej

Langemark. Loppemarke

Kl. 10-14 Q8, Tranebjerg.

ked.

Kl. 10-01 Pladsen, Stra

jen, Ballen. Sommer &

kedsfest. Ballen og O

Borgerforening.

Kl. 11.30 Balle. Trakt

Samsø Landboungdom

Kl. 14-17 Friskolen,

Sommermarkedsfest.

Borgerforening.

Kl. 22 Brundby H

Marco".

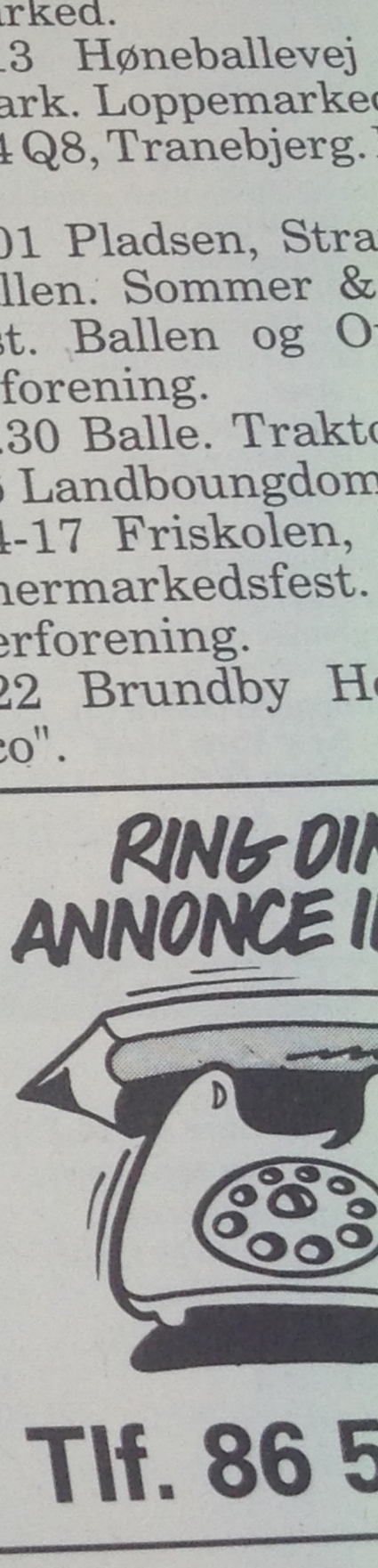

Tlf. 86 5

Gav

På 2 stk. fe

værdi 120

800,- kr.

Politikere får nye mølle-tal

Kommunalbestyrelsens medlemmer kan igen på mødet i aften forvente at få nye beregninger på betydningen af en stor mølle i vindmølleområdet vest for Tanderup.

Det er igen Samsø Vindenergi, der via formanden Einar Mortensen vil gøre politikerne opmærksom på de uheldige følger af en ny stor mølle opstillet i 150 meters afstand fra den nærmeste nuværende mølle.

I orienteringen til samtlige politikere fremgår det igen, at afstanden skal være mindst ca. 220 meter for at undgå generende indflydelse. Og denne gang uddybes med, at denne afstand også vil gøre det muligt at udskifte de to mindste møller i området med én stor.

Udvalget for teknik og miljø og senest økonomiudvalget har besluttet at anbefale, at der gives tilladelse til at rejse en 46 meter høj mølle 150 meter syd for den sydligste af de nuværende møller.

Bøder f
parkeri
på havn

Der vankede s
middag bøder ti
der ulovligt hav
nytte båsene til
ser, taxa, varet
dicappede m.
Havn.

Efter klager
stedet både v

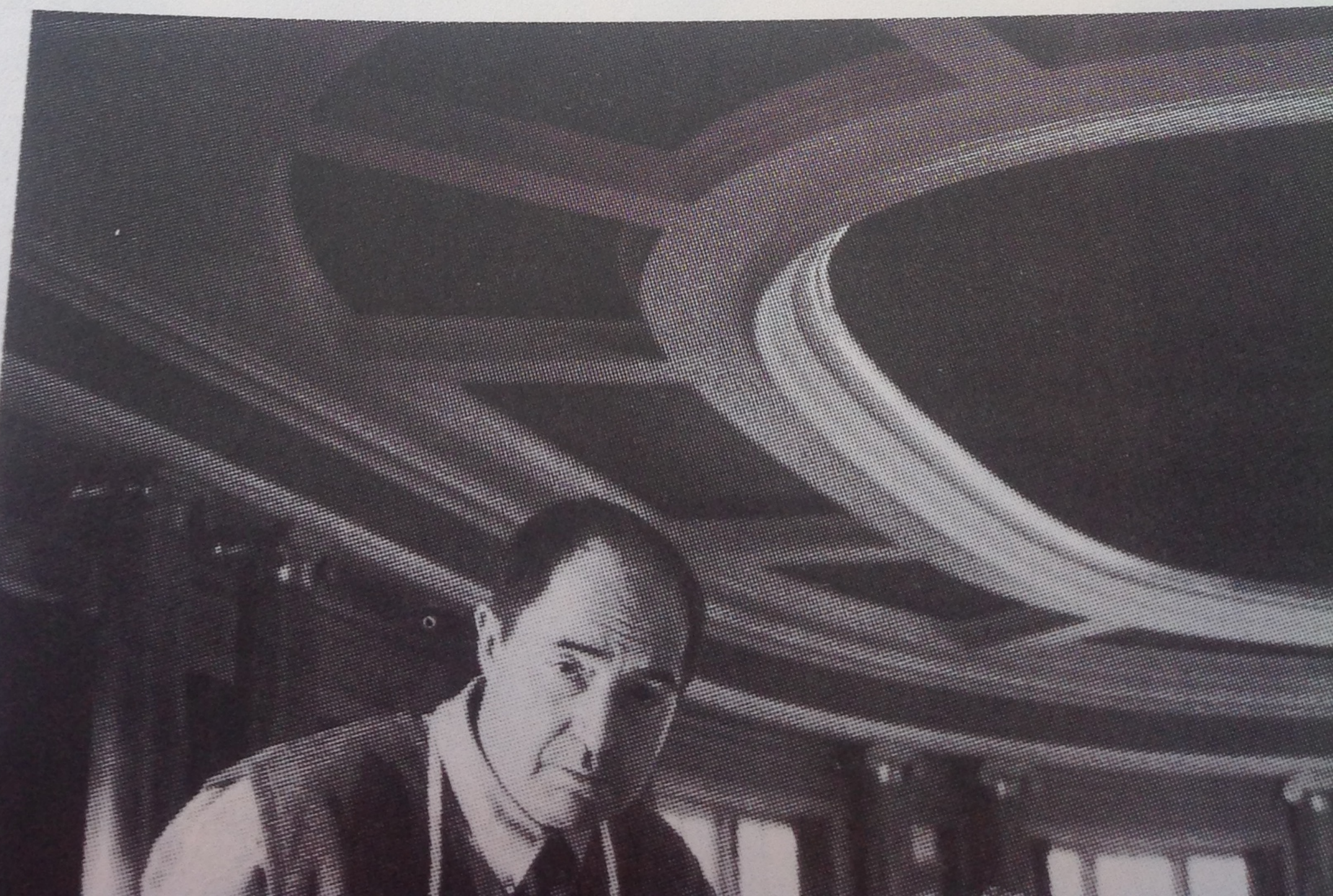

n

998

93. årg.

Let til jævn vind. Sne-, slud- eller regnbyger formiddag. Eftermiddag flere skyer. Aften SØ til SV jævn til frisk vind. Temp. dag 3 - 7 gr, nat 2 - 6 gr.

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 12.18 • I morgen: 0.42 & 13.02

SOLEN

Ned i dag: 16.26 • Op i morgen: 7.38

Dagen er i alt aftaget: 8 time 46 min.

Protester mod møller ved kirken

Danmarks Naturfredningsforenings (DN's) lokalkomité, menighedsrådet ved Besser Kirke og stiftet er alle imod placering af vindmøller ved Besser Kirke, fortæller formanden for DN's lokalkomité, Anders Holm, efter at have læst avisens artikel om borgernes bemærkninger til møller på Samsø.

- Det kan fremstå som om der kun er én, der er imod møllerne, der i øvrigt af nogle betegnes som møllerne ved Lundgærde men som er ved Besser Kirke, fortæller Anders Holm.

- Men der er altså tre, der går imod dem. Og det synes jeg, at borgerne skal vide, fastslår formanden.

Flere politikere i det kommunale system har tidligere givet udtryk for, at denne placering næppe vil komme i brug - netop af hensyn til kirken. Det var angiveligt medvirkende til, at der blev udarbejdet en alternativ plan fra kommunens side "i tilfælde af, at en eller flere placeringer i det første forslag ikke kunne godkendes".

ÅBNINGSTIDER I
DAGLI' BRUGSEN KOLBY

VI HAR ÅBENT
ALLE UGENS 7 DAGE

30 sten, som enten er opkaldt efter komtesserne på Brattingsborg i sidste del af 1800-tallet eller forsynet med navder en udligning årene i mellem på §22-tilskuddene, men den beslutning er først trådt i kraft fra årsskiftet.

Tranebjerg Borgerforening og Medborgerhuset
afholder **FASTELAVNSFEST**
søndag den 22/2 kl. 14.00 i Medborgerhuset.

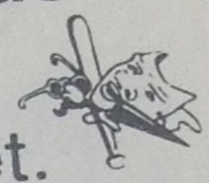

RECEPTION

Samsø Energi- og Miljøkontor
åbner butik på Langgade 26

Lørdag den 28. februar kl. 12.30 til 15.00 holder vi åbent hus.

Der vil blive budt på en forfriskning, og mulighed for at se sig omkring, og høre mere om foreningen og kontoret.

Lars Davidsen, tidligere formand for Ærø energikontor kommer og fortæller noget om energi-ø projektet.

På bestyrelsens vegne
Søren Hermansen

vinte
"SNE
27
i hall

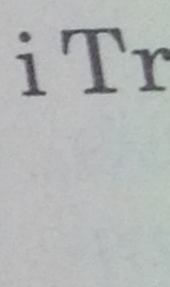

SAMS
FOREDI
FOREN

Journ
om G
som

i Tr

Er
m

og TV 2

TV 2
hederne Ekstra
der i natten
r i alverden er
n Sandiego? (16)
s Tot
derne
nale nyheder
Sket
Lykkehjulet

rne
lprogram
remning
ikke kunne le
a fra 1993.

program

DAG

1
rrencen
G)
gnsprog

Vejret

and

n fra 1990.

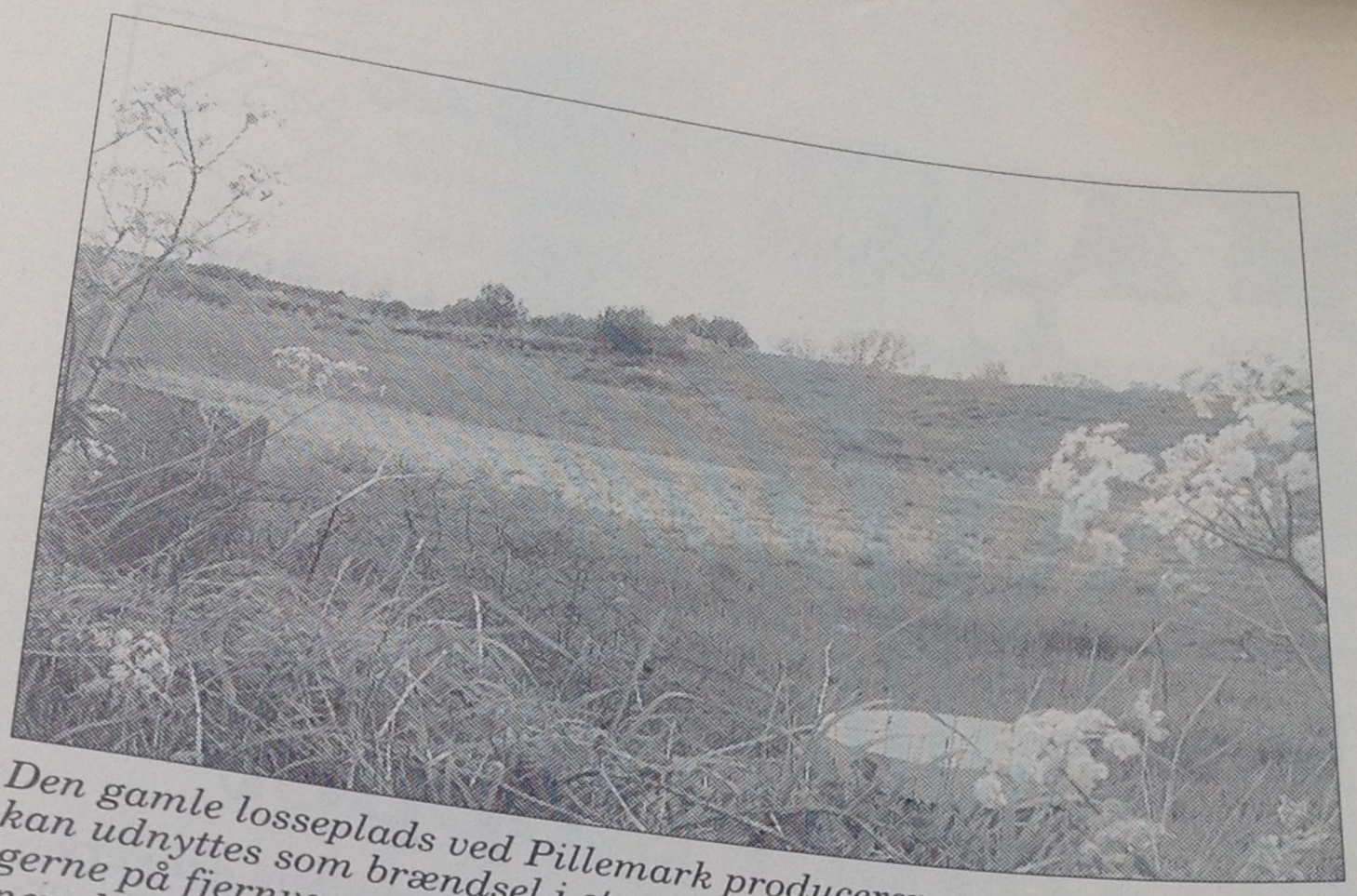

Den gamle losseplads ved Pillemark producerer masser af gas, der kan udnyttes som brændsel i et varmeværk. Gassen indgår i beregninger på fjernvarmekæden "perlerækken" fra Sælvig til Kolby Kås gennem byerne på sydvest-Samsø.

Samsø Konservesfabrik bliver Samsø. I rapporten omkring V Danish Crown i Ballen nævnt

Samske håndværkere klar til varme-arbejdet

- Vi kan sagtens klare arbejdet med at opbygge de fire fjernvarmeværker på Samsø på den tid, der er afsat til det.

Formanden for Samsø Erhvervsråd og Samsø Energiselskab, Bent Schaloffsky, er ikke det mindste i tvivl om, at samske håndværkere med den afstukne tidsplan kan påtage sig de store anlægsopgaver, der følger med VE-Ø projektet.

I første omgang har kommunalbestyrelsen vedtaget varmeplan for de fire områder, der skal forsynes med fjernvarme henholdsvis fra rene varmeværker og fra kraftvarmeværker.

- Vi har fået gode erfaringer i forbindelse med byggeriet af fjernvarmeværket i Tranebjerg, og de erfaringer kan vi bruge nu. Vi har også både mestre og svende på kursus i solvarme, fortæller Bent Schaloffsky.

Samtidig understreger han, at der vil blive opgaver til alle håndværkere.

- Selv om nogle måske ikke kan være med på byggeriet af varmeforsyningerne, så er der masser af andre opgaver, som skal løses mens dette byggeri står på. Der vil være lige så meget andet arbejde, som der er nu, siger Bent Schaloffsky.

Ros til Sander og til Schmi

Under eventuelt på nalbestyrelsens møc aften var der ros fr Nissen (K) til b John Sander Peters SiD-formand Han for den måde, tacklede stor færgeproblemer.

Ja ti over

Kommunalbes den lukkede d dag aften sagt

SAMSØ KULTURPRIS 1998

7.30, 8.30 **Nyheder / Sport**
8.40, 16.40 **Forenings service**
16.30 **Sport**
17.40 **Samsø Postens overskrifter**
18.00, 18.59 **Vejrudsigten**

efter aftale, fra april til september.

Konsultation i Odder
daglig efter aftale

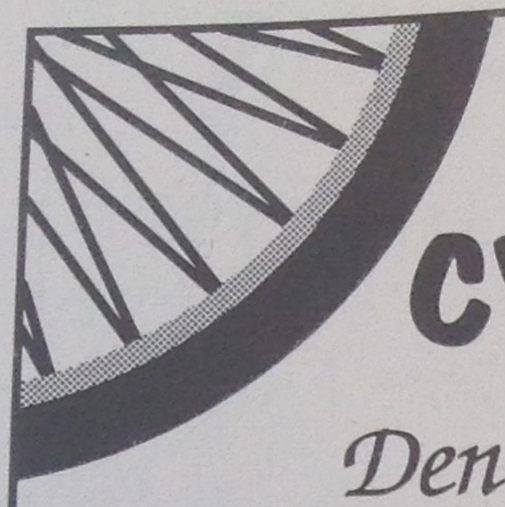

HAVEMASKINER
CYKLER • KNALLERTER

Den Gamle Smedie - v. Morten Nielsen

SMEDEGADE 36, TRANEBJERG • 86 59 24 11

Samsø Energiselskab A.M.B.A.

Nyoprettet stilling som koordinator og informationsmedarbejder for Samsø Energiselskab A.M.B.A., ønskes besat med tiltrædelse ca. den 1. april 1998.

Ansøgningsfrist den 10. februar 1998.

Ansøgningen bedes fremsendt til:
Formanden for Samsø Erhvervsråd
Bent Schaloffsky
Ballenvej 50
8305 Samsø

Eventuelt yderligere oplysninger om stillingen bedes rettet til Bent Schaloffsky, tlf. 86 59 07 30.

Postens overskrifter
Vejrudsigten

Furden 1, Tranebjerg

Samsø Posten

Nr. 165 — Onsdag den 25. november 1998 — 93. årg.

Svag til jævn
og sydvest.
Temp. hele dø

HØJVA

I dag: 14.56

Ned i dag:
Dagen er

Samsø er befolket af natur- og miljøfolk

Danmarks Naturfredningsforening har på landsplan 8,6% af befolkningen som medlemmer.

På amtsplan er 8,8% af beboerne i Århus medlemmer.

Men på Samsø er 13,8% svarende til 286 beboere medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening.

Og det sidste tal er endda lavt i forhold til tidligere højder. Der har i perioder været 30% af øens befolkning som medlemmer.

Det sidste hænger sammen med, at DN på landsplan har hvervekampagner hvert fjerde år i alle områder. Antallet af medlemmer i et område topper det år, der hverves. Derefter falder det støt og roligt indtil næste hvervekampagne. Og sådan en skal der være på Samsø i 1999.

Ingen politik, tak

I øvrigt nævnte lokalkomitéens formand, Anders Egede Holm, at der har været en nedgang i antallet af medlemmer på ca. 50 på Samsø i år målt i forhold til 1997. Tre har direkte meldt sig ud ved telefonisk henvendelse til formanden fordi de var utilfredse med, at DN på landsplan gik ind i valgkampen til Folketinget med en støtte til den siddende regering med den begrundelse, at man ville bringe natur- og miljøpolitik ind i valgkampen.

På Samsø har lokalkomitéen fastslået, at den ikke mener foreningen skal være så politisk og at kontingentpengene ikke skal gå til annoncer for regeringen - lige meget hvilken regering der sidder på stolene.

- Vi er kede af at miste seriøse og naturbevidste medlemmer, fastslog Anders Egede Holm i sin beretning på lokalkomitéens årsmøde mandag aften.

GENVALG - Alle medlemmer af Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, som var på valg mandag aften, blev genvalgt. Det betyder, at medlemmerne stadigvæk er Anders Egede Holm, Erik Eriksen, Carsten Bruun, Mogens Wedel-Heinen, Ingolf Petersen, Anne Buur Ogilvie, Jørgen Hemmingsen, Allan Johnsen og Søren Bertel Jensen. De to suppleanter Karen M. Poulsen og Søren Andreassen blev ligeledes genvalgt. Konstitueringen finder sted senere.

Besser Ma måske vå

DN lokalt: Vandmiljøplan

Formanden for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Anders Egede Holm, mener, at Vandmiljøplan 2 måske betyder, a lodsejere i Besser Made- o Græsløkkerende-området måske vil ændre holdning den tidligere fremførte i om at vælte digerne og ig gøre områderne til vådom der.

Samtidig indgår område i Århus Amts offentlige de om genopretning af vådo der i amtet, og de er tegne på et kort, som er udsendt bindelse med debatten.

Tidligere har lodse overvejende været imo nen, men vandmiljøp hensigt om at mindske

Om Lukas

27

i Nordby P

Alle er hjer

Me

JULET

Søndag den 29
juletræet p

Julemarke

Samsø Kiosken - Kisa Marked

Samsøs første energimesse

De to sidste dage af efterårsferien, lørdag den 17. og søndag den 18. oktober indbyder Samsøs håndværkere og en række organisationer til en informationsmesse om vedvarende energi i Samsø Hallen

Initiativet til Samsøs første energimesse kommer fra en gruppe af Samsøs håndværkere.

De ville gerne have en lejlighed til at informere bredt om de muligheder, som Samsøs udnævnelse til Vedvarende Energi-Ø giver.

Masser af information

Det drejer sig blandt andet om spørgsmålet om de rigtige og mest rentable energibesparelser, samt hvilke typer vedvarende energianlæg, der kan etableres uden for de kommende fjernvarmeområder.

Samsø Energiselskab og Energi- og Miljøkontoret har koordineret bestræbelserne på at gøre messen til virkelighed.

Begge organisationer deltager også på messen med oplysninger om den vedvarende energiplan, om vindmøller, om de nye fjernvarmeområder og om mulighederne for gratis energisyn i byerne: Ballen, Brundby, Permelille og Ørby.

Samsøs håndværkere

Samsøs tømrere og murere vil på energimessen vise eksempler på energiglas og muligheden for efterisolering.

El-installatørerne samt ARKEs EnergiCenter kan fortælle alt om el-besparelser, og specielt om hvordan man kan opnå store besparelser ved at skifte til lavenergi hvidevarer.

Smedene vil demonstrere, hvordan varmepumper, biobrændselskedler og brændeovne kan kombineres med solvarmeanlæg.

Der vil blandt andet blive vist solvarmeanlæg og træpillefyr i drift.

De lokale forhandlere af træpiller og flis vil også være repræsenteret, og i skolegården vil der blive produceret træflis.

Ligeledes i skolegården bliver der lejlighed til at afprøve el-biler.

Og når det gælder finansieringen af den kommende tids vedvarende energitiltag, kan man hente gode råd og vejledning på standen for øens to banker.

Eksperthjælp

Endelig deltager Statens Prøvestationer for solenergi, varmepumper og biobrændselskedler med eksperter indenfor de forskellige områder.

Her vil man også kunne finde nyttige oplysninger om solceller og nabovarme.

Underholdning

Det hele kædes sammen med forskellige former for underholdning i den efterårspyntede hal med masser af spændende stande, som VI Design & Dekoration har stået for opbygningen af.

Der vil være mulighed for få noget at spise og læske sig med under messebesøget, og serveringen står kursister fra Grøn Springer for.

Det koster ikke noget at besøge den spændende messe, som borgmester John Sander Petersen åbner lørdag den 17. oktober kl. 10.

Om lørdagen er Samsø Energimesse '98 åben indtil kl. 17, mens der søndag er åbent fra kl. 11 til 15.

Messeprogram

Åbningstider: Lørdag kl. 10-17 • Søndag kl. 11-15

LØRDAG

10.00 Borgmester John Sander Petersen åbner Samsø Energimesse '98

12.00 Vinderen af Energi-konkurrencen offentliggøres

14.00 JA, JA BAND
Forrygende underholdning med alt fra The Beatles til Huey Lewis

- der vil også være aktiviteter til de mindste

LØRDAG & SØNDAG

11.00 Demonstration af flishugning

13.00 Demonstration af flishugning

Actionbane med Hjemmeværnet

Samsø Bueskytter
viser det sidste nye indenfor jagt- og skiveskydningsbuer

Demonstration af redskaber til moderne femkamp, bl.a. fægteudstyr

Prøv 2 af de sidste nye el-biler og scootere

I DAG:
Kl. 13-16 Samsø Mus
vende museum. Øk
Samsø.
Kl. 13-17 Medbo
Støttemarked for sv
det.
Kl. 14 Fra Kolby Kir
Sagens travetur.
Kl. 19 Samsø Glas,
Kunstauktion.
Kl. 19.30 Biograf
Sweet Herafter".

FREDAG:
Kl. 13-16 Medborge
Strikkeklub, hver fr
uger.
Kl. 13-17 Medbo
Støttemarked for sv
det.
Kl. 15-17 Magasinby
Købmandsgård, Ba
holm Kaperkrig o
tæne". Økomuseum
Kl. 16 Biografen. "Sp
- the movie".
Kl. 19.30 Biograf
Sweet Herafter".
Kl. 22 Brundby Hote
s'n Dimes".
Kl. 22 Cafe Ofelia, B
stent Noodles".

TVANGSAUK
Onsbjerg - Enfam
Efter begæring af
haver afholdes a
Fogedretten, Mølle
15, 8305 Samsø
Tirsdag d. 3. novem
kl. 12.00
over
Stadionsvej 16, Or
8305 Samsø
Matr. nr. 74
Onsbjerg by, Ons
Ejendommen er et mo
ret enfamiliehus, opfø
på 90 m² samt 40 m
henhold til BBR. Hus
holder: køkken/alru
børneværelse, soveva
bad m/brus. Forbered
til uudnyttet 1. sal. G
privat fælles vandværk
Hårde hvidevarer er fj
Grundareal ifølge
gen: 466 m², heraf vej
Ejendomsværdi pr.
1998: kr. 280.000,0
grundværdi kr. 45.100
Salgsopstillinger kan
i Fogedretten i Tra
samt hos rekvirenten.
Yderligere oplysning
ejendommen, samt
delse om besigtigelse
til:
Advokatfirmaet
Lars Gjødv
Besservej 2, Tranel
8305 Samsø
Tlf. 86 59 05 5

teria onsdag den 25. marts 1998 kl. 19.30.

Dagsorden iflg. vedtægter.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Foreningen Samsø
Energi- og Miljøkontor

afholder lørdag den 7. marts kl. 13.00 generalforsamling på Flinchs Hotel.

Dagsorden iflg. vedtægterne.

Søren Hermansen fortæller noget om energivejlederens arbejdsområder og kontorets funktioner.

Birgit Bjørnvig

Liniens nye færge "Kyh
denne indretning vil bl
det komme selskaber t

- Hvis Samsø Kommu
på et tidspunkt komm
om at informere om V
jektet, kan det ske o
"Kyholm" i den udsi
der ligger lige under
tæller rederiets adm
de direktør, Valter M
sen.

Loungen får plads
sagerer. Men et såk
rum" ved siden af ka
passagerer. En a
kunne være, at n

Tak

for venlig delt
Johan Jensen
se.

En stor tak ti
met for deres

På fam
Carl

ANTIKT ELLER GAMM

Foråret er på vej, og nu skal vi have ry

Samsø Posten

Nr. 11 Lørdag den 18. april 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol, men chance for enkelte byger. Svag til jævn vind fra nordøst og nordvest.
Dagt.: 7 - 12 • Natt.: 0 - 5

HØJVANDE v. LANGØR

- se bagsiden

SOLEN

Ned i dag: 20.27 • Op i morgen: 6.06
Dagen er i alt tiltaget: 7 timer 27 min.

Danish Crown-direktør på Samsø-møde:

Ingen risiko for lukning foreløbig

Administrerende direktør i Danish Crown-slagterierne, Keld Johannesen, har nu på et møde med samske svineavlere ladet forstå, at der ikke er risiko for lukning af Samsø-afdelingen inden for en overskuelig årrække.

Hvor mange år det er, blev der ikke sat tal på. Men Hans P. Clemmensen, der er formand for svineavlsudvalget i Samsø Landboforening, mener det i hvert strækker sig godt ind i næste årtusind.

Det var nu ikke fremtidsudsigterne for slagteriet, der var årsag til at Keld Johannesen var på Samsø for at mødes med svineavlerne.

- Vi ville gerne snakke specialproduktioner. Der spørges meget på fritgående grise, men vi ville også gerne have lidt ekstra for dem. Vi ville gerne vide, hvad vi skal investere i, og det fik vi ikke noget svar på, fortæller Hans P. Clemmensen.

Det fremgik derimod på mødet, at Keld Johannesen undrer sig over problemer med at få tilstrækkelig mange medarbejdere på Slagteriet i Ballen i sommerperioden.

- Det kan jo nok virke mærkeligt, når vi taler om at bevare slagteriet også af hensyn til arbejdspladserne, siger Hans P. Clemmensen.

På mødet deltog 35 af 70 medlemmer af leverandørkredsen, og det er et særdeles flot fremmøde i forhold til det, der opleves i andre områder.

Når 93.000 i 1999

Med hensyn til lokale svineproduktioner forventes det i en statusrapport omkring Samsø-projekterne, at der sidst i 1999 nås en lokal produktion af slagtegrise på 93.000. Tallet skal ses i sammenhæng med, at der i 1997 blev "importeret" omkring 40.000 slagtesvin til slagteriet i Ballen for at nå op på 100.000 slagtninger.

Målet er at nå en lokal produktion på 100.000 slagtesvin. Men under alle omstændigheder skal der laves en revurdering af slagteriets økonomi som grundlag for en evt. beslutning om lukning.

Informationschef i Danish Crown, Gudrun Andreasen, oplyser, at slagteriets ledelse ikke vil udtale sig om Samsø, før denne vurdering er gennemført.

- Vi laver hverken halvvejs eller trekvartvejs-vurderinger, og før vi laver vurderingen vil vi ikke udtale os. Det er en beslutning, vi har truffet, siger informationschefen.

Åbent hus

DLG INVITERER TIL "Samsø-træf" Lørdag d. 25. april 1998

Skælskør Planteskole Planter til din have	**Kolby Brugs** Vin, spagnum, blomster	**Ide Møbler, Odder** Tæpper, møbler
Gartner Søren H. Nielsen, Stauns Potteplanter, blomster	**Træskomanden** Arbejdstøj, træsko, overtøj	**VE-Ø kontoret Samsø**
Samsø Vask Rengøringsmidler	**Disney Tøj** Børnetøj	**Danspun, Toftebjerg** Tøj, stof
Den Gl. Smedie Husqvarna	**Specialbutikken, Odder** Værktøj, haveredskaber	**Samsø Flis og Trælager v. Hartvig Pedersen**
Vitfoss Produkter til dine kæledyr.	**DLG Samsø** Økologisk foder, foder i små potioner, gødning & græsfrø	**DLG's Øko-konsulent**

Åbent hus fra 10^{30} - 15^{30}

hos DLG Samsø, Kåsen 57, Kolby Kås

dlg Dansk Landbrugs Grovvareselskab

Slut med en del af tilskuddene

Forskel i de enkelte varme-områder

Med vedtagelsen af kollektiv varmeforsyning i fire nye områder på Samsø er det til dels slut med tilskud til omlægning af varmeforsyning. Men reglerne er forskellige, alt efter om der er tale om kraft/varmeforsyning eller blot varmeforsyning.

Kraft/varme-områderne bliver "Perlerækken" langs vestkysten af sydøen og Besser-, Langemark-, Torup-, Østerbykæden, og her vil der ikke længere kunne gives tilskud til etablering af solvarme. Et kraft/varmeværk vil nemlig i perioder af sommeren have en overskudsproduktion af varme for at opretholde el-produktionen, og denne varmeproduktion går til spilde, hvis konkurrencen fra private solvarmeanlæg bliver for hård, fremgår det af en redegørelse, som energikoordinator Aage Johnsen Nielsen, Samsø Energiselskab, har udarbejdet.

Lidt bedre står det til i de områder, hvor der etableres ren varmeforsyning på kollektiv basis. Her kan der stadigvæk ydes tilskud til solvarme.

Men for alle kollektive forsyningsområder gælder, at det er slut med tilskud til varmepumper (jordvarmeanlæg) og mindre biobrændselanlæg.

Også elvarme bliver forbudt snak i varmeforsyningsområderne, og statens tilskud til omlægning af elvarme inden for disse områder fjernes samtidig, mens der stadigvæk ydes tilskud uden for de kollektivt varmeforsynede områder.

Til gengæld kan der søges tilskud fra elsparefonden, som administreres af ARKE.

Aage Johnsen Nielsen forventer, at ændringerne i tilskudsmuligheder for omlægning af el-varme træder i kraft samtidig med at de kollektive varmeværker etableres.

Kr. Himmelfart.
maj:
Tranebjerg kl.
Kor.
Ørby ingen.
Nordby kl. 10.
Langør ingen.
Kolby kl. 10.3
Onsbjerg kl.
Besser kl. 10
Tunø ingen

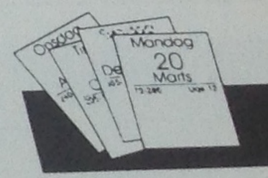

I DAG:
Kl. 10-13
monstrat
Kl. 14-1
demons
Kl. 18-
ning.
Kl. 19
Kom
Kl. 2

Den sidste tulipan i denne omgang

nyt have- eller natur-emne næste forår, når Samsø igen prydes af blomster med eller uden særlig historie.

sø
en
998

93. årg.

Først nogen sol, men også enkelte byger. Svag til frisk vind fra syd og sydøst.
Dagt.: 20 • Natt.: 10

HØJVANDE v. LANGØR
- se nedenfor

SOLEN
Ned i dag: 22.03 • Op i morgen: 4.39
Dagen er i alt aftaget: 3 min.

Svært at finde arbejdskraft

Samsø bliver feriemål for stadig flere mennesker. En kendsgerning der næppe bliver væltet af at øen nu er VE-Ø. Men det kan knibe med at finde medarbejdere til virksomhederne, og det står ikke i særlig godt forhold til de kommende anlægsopgaver, selv om meget kan klares med nuværende medarbejderstab og god planlægning.

En af dem, der har mærket problemet, er formanden for Samsø Erhvervsråd, smedemester Bent Schaloffsky, Ballen Maskinfabrik.

- Der plejer at komme reaktioner med det samme, når vi søger medarbejdere. Men foreløbig har jeg ikke fået kvalificerede henvendelser på en annonce i avisen i tirsdags, hvori jeg søgte to mand, fortæller Bent Schaloffsky fredag morgen med nogen undren.

Dog har han ansat en efterlønsmodtager i 200 timer.

- Det kan hjælpe noget i sommer. Men vi har så meget at lave, at jeg også selv arbejder med hele tiden. I går måtte jeg sige nej til en ordre, fordi vi ikke har mandskab til at udføre arbejdet, siger Bent Schaloffsky.

Mærkedage

Lis Pedersen Mårup Hovedgade 26, fylder i dag 70 år.

Fabrikschef Gerner Jørgensen, Samsø Konservesfabrik ApS, kan onsdag 1. juli fejre 25 års jubilæum.

HØJVANDE ved LANGØR
I dag: 14.02
Søndag: 02.29 & 14.41
Mandag: 03.11 & 15.20
Tirsdag: 03.54 & 16.00

GLASPUSTERI
Arbejdende værksted & butik
SAMSØ

handlingen, selv om ansøgnin-
gen va
januar
Det
med,
havde
staur

delse afholde en stribe borger-
møder. besluttede politikerne
...mingen.

En oplysning der givetvis falder i god og frugtbar jord hos samske landmænd, der hellere ser møllerne male strøm ud af luften over deres egne jorder. Men også en oplysning, der tilsyneladende var uventet af Samsø Energiselskab, der har søgt om havplacering af vindmøller som kompensation for den mængde fossile brændstof, der skal bruges som drivmiddel til energislugende færger og landbaserede transportmidler. Kompensation på den måde, at møllerne skal producere en energimængde, der svarer til forbruget af fossile brændstoffer således at der bliver balance på landsplan.

Amtet havde ellers i den udsendte folder op til mødet henledt opmærksomheden på havbaserede møller som mulig erstatning for landbaserede, hvis det var svært at finde egnede steder - hvilket nok kunne tænkes at være tilfældet på Samsø.

Men den holdt altså heller ikke - i hvert fald i første omgang. Ingen regnede nemlig tilsyneladende med, at Samsø som VE-Ø havde en chance for en ministeriel dispensation til finansieringen af møllerne, så de evt. kunne ejes af samske landmænd og andre af øens borgere, selv om de placeres langt fra de samske kyster - på vandsiden.

To forslag udarbejdes

Der skal nu udarbejdes både et forslag til tillæg til regionplan og et forslag til tillæg til kommuneplan, hvori mølleplaceringerne vil blive fastlåst i den endelige godkendelse formentlig i løbet af foråret.

Teknisk forvaltning klar til VE-Ø opgaver

Med indstillingen om at afsætte 150.000 kr. til ekstra bemanding i teknisk forvaltning med henblik på at magte kommende VE-Ø opgaver har Samsø Kommune rustet sig til at være med, når der skal handles.

Teknisk forvaltning er som de øvrige forvaltninger i Samsø Kommune (og så mange andre kommuner) hårdt presset mandskabsmæssigt.

Og det nytter ikke noget, når man er VE-Ø, har politikerne nu besluttet.

Beløbet er foreløbig gået videre til 2. behandlingen af budgettet for 1999 og de følgende tre år.

Ja til kommunal estival-garanti

Sportsnyt

Fodboldresultater

SUI's fodboldhold skulle spille 9 kampe i weekenden, men der var igen 2 hold der valgte at spare turen til Samsø. BMI, der skulle have mødt Old Stars, meldte afbud få timer før kampen. Nu var det ikke så overraskende at netop BMI meldte afbud, for det er langtfra første gang klubben bruger denne fremgangsmåde sidst i turne

var vist meget godt. Solbjerg var blevet forstærket til Samsø-turen, og tilføjede Samsø-holdet det første nederlag, der blev så stort som 2-7. Nu havde kampen ingen betydning for placeringerne, men det var en lidt ærgerlig måde at tabe på. Samsøpigerne har kvalificeret sig til regionsmesterskaberne, der spilles 4. oktober.

Juniorholdet spillede på hjemmebane mod Lund, og der var ensrettet trafik i hele kampen. Lund havde ikke meget at byde på, og det blev sejr til Samsø-holdet på 12-0. Junioerne spiller sidste kamp hjemme på lørdag

for de dårligste huse

Et varmesyn kan godt betales af midler fra Energistyrelsen. Men kun i de tilfælde, hvor en bygning tydeligvis lider under energimæssigt dårlige forhold.

Det fremgik på borgermødet i Brundby torsdag aften.

Søren Hermansen, foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor, fortalte, at man havde søgt Energistyrelsen om penge til energirapport i alle de 400 huse, der er placeret i det kommende varmeværks område. Men det var for meget.

Husejerne kan godt få en energirapport, men de skal betale selv, med mindre huset er dårligt isoleret eller lider af tilsvarende energislugende skavanker.

Tilskud hvis el-varme

En bestemt gruppe af husejere vil blive særlig kraftigt berørt af udgiften til indførelse af fjernvarme ud fra den økonomiske model, der indtil nu har været på tale. Det er husejere med el-opvarmning. De skal ligesom alle andre kun betale 100 kr. for tilslutningen til fjernvarmenettet - og derefter en forholdsvis forbrugspris, men de skal også betale udgiften til et radiatoranlæg til vandbaseret opvarmning.

På borgermødet i Brundby blev det oplyst, at der i sådanne tilfælde kan ydes et tilskud på 30% til arbejdet.

Priserne på et centralvarmeanlæg svirrede, men en smedemester anslog en udgift på ca. 25.000 - 30.000 kr. i et hus på 70 kvadratmeter. Det fremgik dog også, at der regnes med en tommelfingerregel, som siger 6.000 - 6.500 kr. pr. radiator. En pris der kun er vejledende, så det i den sidste ende må kommе an på et tilbud fra den VVS-installatør, man vil bruge til opgaven.

Båd kom selv fri

GOLFBANEN FEM

Samsø Golfbane mar
søndags fem års be
festlig vis dels med
sponsoreret af Sams
forening - den ene af
tre ejere, og dels m
dagskage til dagens
dagen blev tjek-in
praktiske gøremål
turistchef Inge Va
var nu ikke fordi h
sig på æret i dage

DA

TRAN
SKOLENS G
FRA FREDAG

FOR DREN

I dansetimerne veksler undervisning me
& Showdanse) - på lige fod med de klas
Vi lægger vægt på den afslappede form
sjovt at gå til dans og ikke for svært, fo
og der skal også være plads til fejltrin.
Alle får fra den første time den opleve
der systematisk med indlæring af sam
bevægelse i tæt samspil med de and
piger.

3½ - 5 årige
5 - 7 årige
8 - 10 årige
11 - 13 årige
UNGE: fra ca. 14 år

KOM TIL UFORP

Samsø Posten

Nr. 94 — Onsdag den 19. august 1998 — 93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol, men en overgang skyet. Let til frisk vind fra vest.
Dagt.: 15 - 20 • Natt.: 8 - 13

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 22.09 • I morgen: 10.35 & 23.03

SOLEN

Ned i dag: 20.43 • Op i morgen: 6.01
Dagen er i alt aftaget: 2 time 34 min.

Varmeprisen falder når værker er betalt

Men der må regnes med større investeringer efter 20 år

- ARKE er et forbrugerejet selskab. Vi skal ikke tjene penge, og derfor vil prisen på varmen falde til brændselsprisen plus udgifterne til drift af værket, når det efter en 20-årig periode er betalt.

Det fastslår leder af ARKE's udredningsafdeling, Steen Schütte, der deltog som tilhører på borgermødet i Brundby i torsdags - men som blev "fisket frem" af Søren Hermansen fra foreningen Samsø Energi- og Miljøkontor og endte med at komme til at besvare en væsentlig del af aftenens spørgsmål.

Når Steen Schütte påpeger den forventede ændring af varmeprisen efter at værket er betalt, skyldes det at Samsø Posten efter mødet i torsdags skrev, at ARKE i princippet i al evighed ville kunne opkræve en betaling, der ligger lige under olieprisen.

Det er heller ikke forkert, hvis der som nu skitseret opereres med en betaling på 100 kroner for at blive tilsluttet fjernvarmenettet hvorefter varmeprisen bliver som nævnt op til den udgift, folk ellers ville have haft til oliefyring.

Systemet betyder i første omgang en besparelse for forbrugeren, der da heller ikke på noget tidspunkt kommer til at betale mere, end det ellers ville koste at fyre med olie. Men for at kunne finansiere byggeriet af fjernvarmeværkerne, de tilhørende ledningsnet og tilslutningerne til hver enkelt bolig bruger ARKE den forskel, der ligger mellem energiprisen til et fjernvarmeværk og den pris, forbrugeren ellers skulle betale for olien.

På nuværende tidspunkt betyder det, at af hver krone ARKE opkræver for varmeforsyning går ca. 67 øre til etablering og drift af værkerne og de tilhørende anlæg samt til at betale VVS-installatører for at tilslutte husene.

Når værkerne efter - beregnet - 20 år er betalt, skulle varmeprisen altså i princippet kunne falde til godt en tredjedel - nemlig den tredjedel af den oprindelige pris, det koster ARKE at købe brændsel til værket. Dertil skal så lægges de almindelige driftsomkostninger til vedligeholdelse af værkerne.

- Men man må jo nok regne med større investeringer i hvert fald i ny kedel, når der er gået 20 - 25 år, minder Steen Schütte om.

Positivt møde

Afdelingslederen konstarer efter mødet, at der var en positiv ånd. Spørgsmålene gik meget på, hvad man får og hvad det koster.

- Men brugerindflydelsen betyder åbenbart også meget på Samsø. Man vil vide, hvor stor indflydelse man som forbruger har på værkerne, erfarede Steen Schütte.

- Og den indflydelse har forbrugerne i og med at ARKE er forbrugerejet - hvis de vil tage indflydelsen. Men der er kun meget få, der stemmer til valget af repræsentanter. Vi så gerne, at der var mange flere, siger Steen Schütte.

Steen Schütte har tidligere arbejdet med etableringen af fjernvarmeværket i Tranebjerg samt med et par varmeværker, som ARKE har bygget i Nørredjurs Kommune.

Sportsnyt

Golfresultater

Samsø-spillere løb med fire af seks vinderpladser, da der lørdag blev spillet om præmier sponsoreret af murermester Sv. Åge Rasmussen på Samsø Golfbane:

A-rækken: Bjarne Jensen Claus M. Hansen (begg Samsø), Børge Munk Ebbese (Søllerød).

B-rækken: Janne Terki sen, Joan An Clemmen (begge Samsø) og Ha Munk Ebbesen (Søllerød)

Søndagens match sponso af Samsø Turistforening

A-rækken: Louis (Miga), Grete Filla (Mø Stefan Waldstrøm (Be

B-rækken: Hanne M besen (Søllerød), Waldstrøm (Belgien) Terkildsen (Samsø Pokalen tilfaldt Ja kildsen.

STUBBE OG RØDDER ER IKKE LÆNGERE NOGET PROBLEM

Med vores nye selvkørende stubfræser, fjerner vi hurtigt og effektivt stubbe og rødder ned til en dybde på 30-35 cm.

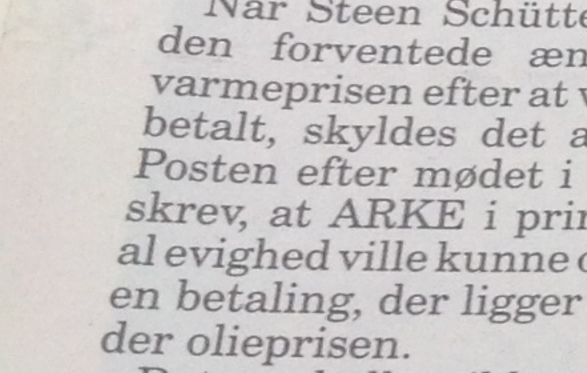

TBL HAVESERVICE
Horsens 75 61 42 04
Mobil 40 10 66 79
- også topkapning af træer

SAMSØ LANDBOFORENING

Vi slutter udsalg
med EXTRA
-10% RA
på de nedsatte u
TORSDAG-FREDAG

Samsø Posten

Nr. 98 — Tirsdag den 25. august 1998 — 93. årg.

VEJRET I DAG

Byger, men også lidt sol.
Jævn til hård vind fra vest og nordvest.
Dagt.: 15 • Natt.: 5 - 10

HØJVANDE v. LANGØR

Idag: 13.54 • I morgen: 02.21 & 14.27

SOLEN

Ned i dag: 20.28 • Op i morgen: 6.12
Dagen er i alt aftaget: 3 time 00 min.

Den gamle losseplads ved Pillemark skal levere gas til drift af kraftvarmeværket ved Sydsamsøs vestkyst. Der betales efter nugældende regler ingen afgift.

Varme-smæk berører ikke værker på Samsø

Problemet gælder kun kraft/varme-værker der fyrer med olie eller kul

Weekendens avis- og tv-overskrifter om ekstra udgift til fjernvarmekunder på 125 - 200 kroner om måneden kan tages med stor ro af samske varmeforbrugere. Også af dem, der efter planen i løbet af de kommende godt fire år tilsluttes fjernvarme- eller kraftvarmeværker.

Der er nemlig alene tale om, at værkerne har manipuleret med fordelingen af brændselsforbruget til henholdsvis el- og varmeproduktion for at opnå lavere betaling for CO2-afgift. Og denne afgift betales kun af varmeproduktion fyret med fossile brændsler - altså olie og kul.

På Samsø skal varme- og kraftvarme-værkerne fyres med vedvarende eller fornybare energikilder, og dem betales der ikke CO2-afgift af, idet brændselsforbruget er neutralt i CO2-sammenhæng.

På kraftvarmeværkerne som de indtil nu forudses anlagt på Samsø skal der fyres med biogas og lossepladsgas samt anden biomasse.

Desuden er der en forskel mellem de store centrals kraftvarmeværker som bl.a. Studstrupværket ved Århus og Nordjyllandsværket ved Aalborg og de små, decentrale kraftvarmeværker, der etableres til at forsyne en enkelt eller flere mindre byer.

- De centrale kraftvarmeværker har som væsentligste formål at fremstille elektricitet. Varmen udnyttes fordi man for en del år siden fandt ud af, at der var et spildprodukt, som kunne bruges.

Derimod er de små kraftvarmeværker anlagt for at forsyne et område med varme, mens elektriciteten er biproduktet, som kan gøre værket mere rentabelt, fortæller lederen af ARKE's udredningsafdeling, Steen Schütte.

Træflis som her hos Hartvig Pedersen er ikke belagt med afgifter. Det er altså både et miljøvenligt og et billigt brændstof til kraftvarmeproduktion.

Linje 862 **København-Samsø**
Efterårsplan 31. august - 30. november

Busrute i forbindelse med færgen Holger Danske

		Søndage, mandage torsdage og fredage	Lørdage
TIL SAMSØ			
Ballerup station	afg.	14.15	9.15
Samsø, Kolby Kås	ank.	17.45	12.45
FRA SAMSØ			
Samsø, Kolby Kås	afg.	13.15	8.15
Ballerup station	ank.	16.45	11.50

Tirsdag og onsdag: Ingen buskørsel på linje 862.

gråhundbus 44 68 44 00

STEAK HOUSE SAMSØ 86581700 MUSIK CAFÉ OFELIA BALLEN BADEHOTEL

Ringkøbing Big Band
(med 27 medvirkende) underholder
på Cafe Ofelia i Ballen
lørdag den 29. august kl. 14-16

Det er Big Band-musik i den gode, gamle "klassiske" stil, fra tiden med: Count Basie, Glenn Miller, Duke Ellington m.fl.

Billetter i forsalg på Samsø Turistbureau,

LME-SAMSØ

30 ÅR MED FLY OG FLYVNING

En aften med pilot i SAS, Thomas Schau Damm, Billund.

Foredrag, lysbilleder og film fra et liv som flymekaniker, ambulancepilot, firmapilot og trafikflyver.

Onsdag den 26. august kl. 20.00

Samsø Posten

Nr. 139 Tirsdag den 20. oktober 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol, men efterhånden også byger. Jævn til hård vind fra vest og nordvest.
Dagt.: 7 10 • Natt.: 2- 7

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 11.56 • Natt.: 0.20 & 12.30

SOLEN

Ned i dag: 18.02 • Op i morgen: 8.02
Dagen er i alt aftaget: 7 time 22 min.

Vellykket energimesse

Messens publikum kunne også få en prøvetur i en rigtig elbil, fra Citroen.

Over 1500 mennesker lå vejen forbi Samsø Hallen, da der i weekenden var energimesse på Samsø.

Allerede ved åbningen lørdag formiddag, var ca. 120 gæster, mødt op, for at se den flotte messe, der var pyntet op med bl.a. birketræer.

52 udstillere viste velvilligt frem af det nyeste indenfor elbesparelser, solenergi, fyringbrændsel og meget andet. Foruden øens lokale leverandører og håndværkere, var også en del udenø's leverandører mødt frem på messen.

På Samsø Energiselskab og Energi og Miljøkontorets stand, kunne gæsterne bl.a. få mere at vide om vindmøller, de nye fjernvarmeområder og mulighederne for at få et gratis energisyn i byerne: Ballen, Brundby, Ørby og Permelille.

Hos Arke's Energicenter kunne man få mere at vide om, hvordan man kan opnå store energibesparleser i hjemmet, ved at skifte til lavenergihvidevarer.

I skolegården var der mulighed for at få en tur i en elbil og her kunne gæstene også se hvordan at træflis bliver produceret og ikke mindst hvordan det skal bruges, da der i skolegården også var opstillet fyr til forskellige brændsels former.

Ved slutningen søndag eftermiddag, var der stor tilfredshed med messen, både fra gæstenes side og fra udstillernes side.

Bridgeresultater

I Samsø Bridgeklubs makkerturnering blev placeringen således:

1. Tage Hansen/Bjarne Jensen, 127 p.
2. Grete Garde/Peter Lauritzen 122 p.
3. Steffen Friis Møller/Ingrid Skanning 122 p.

Familie og Samfund Samsø

"Ateisme på et Humanist"

Undskyld vi maler på din avis.

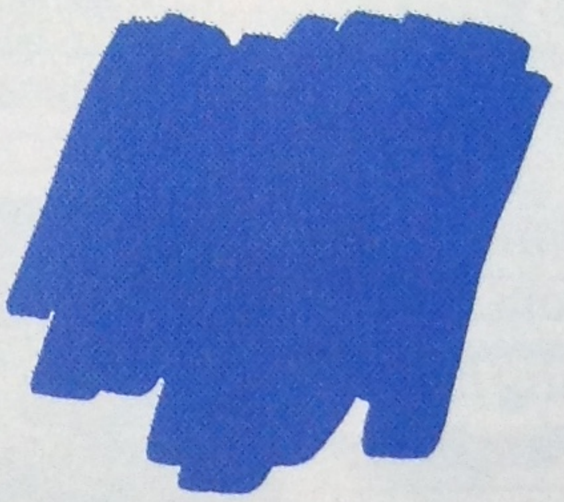

Vi vil bare vise, at du kan få små farveprøver til kun 25 kr.

Der er jo ingen grund til at male hele huset for at finde ud af, om farven er den rigtige. Så på gensyn foran

KRONIK

Vedvarende energi-ø

Hvorfor Samsø?

Kronik af Niels Lundsager, Langemark

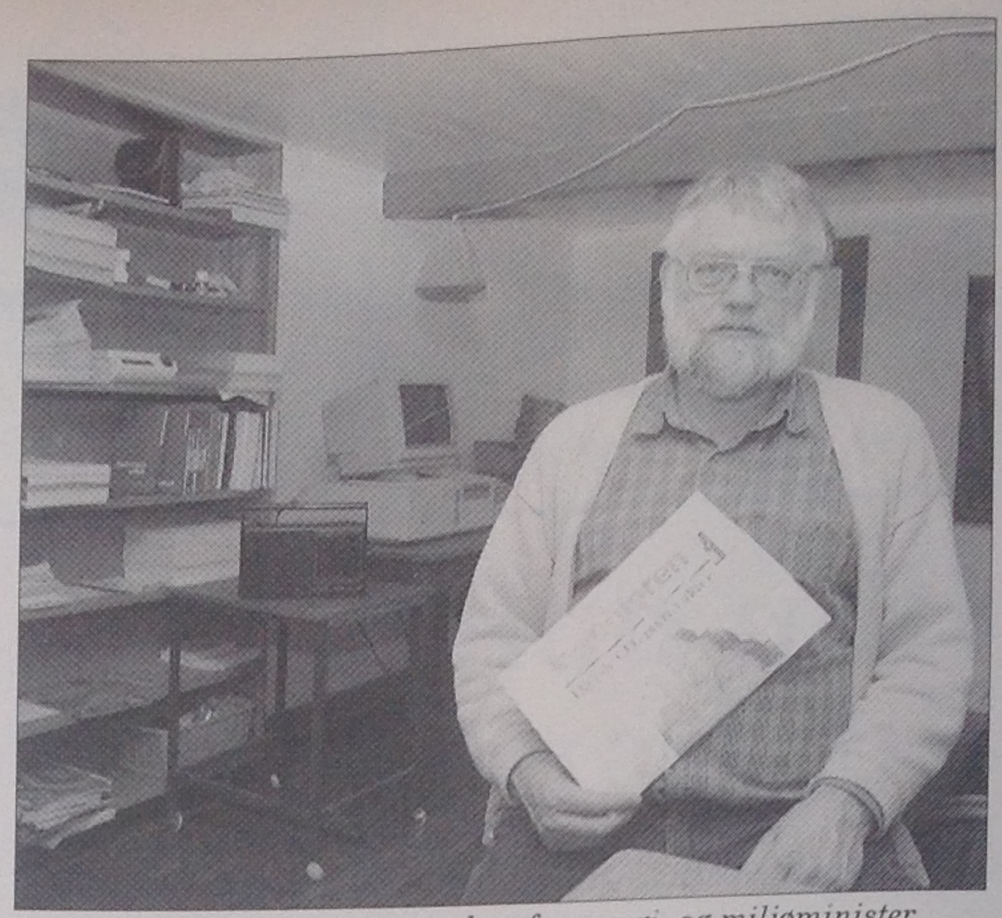

Niels Lundsager undrer sig over, hvorfor energi- og miljøminister Svend Auken lod Samsø vinde i kampen om at blive VE-Ø.

Ovenstående spørgsmål har undret mig og mange andre. Jeg vil ikke her prøve at besvare det, men i stedet beskrive, hvor lidt vi har fortjent det. Først og fremmest har øens politiske leder glimret ved sin passivitet. Da slagteriet var på vippen og penge og arbejdspladser stod på spil, var han ellers ikke bleg for at markere sig. Nu står mindst lige så mange penge og arbejdspladser på spil, og han gør intet synligt.

Når jeg interesserer mig for sagen skyldes det især interesse for klodens miljø, men det er da også spændende selv at bo et sted, hvor der satses på fremtiden og ikke på fortiden.

Denne artikel bygger ikke på en grundig journalistisk undersøgelse. Der kan være enkelte fejl, men så vil Samsø Posten nok være så venlig at lægge spalteplads til rettelserne, når de kommer. Mest frygter jeg for at rettelserne slet ikke kommer, fordi aktørerne fortsat vil holde kortene tæt til kroppen. Jeg synes at denne sag vedrører os alle, og at vi har krav på at vide, hvad der skal ske med os.

Sagen startede med at Energistyrelsen i foråret '96 udsendte et lille hefte, "Energi 21". I Århus blev heftet læst af en planlægger, Mogens Knudsen, i firmaet PlanEnergi AmbA. Han bed mærke i fem linier midt i heftet, hvor energi-øtanken var nævnt. "Det er lige noget for mit firma og Samsø," tænkte han. Så tog han kontakt til Bent Schaloffsky i Ballen, formand for Samsø Erhvervsråd. Han var straks med på ideen, der ville sætte gang i øens erhvervsliv. Siden har PlanEnergi og Schaloffsky arbejdet for ideen i konkurrence med fire andre områder. PlanEnergi og Schaloffsky vandt til sidst konkurrencen.

Jeg mistænker Svend Auken for i forvejen at have bestemt sig for Samsø, og på den måde holdt de fire andre konkurrenter for nar, men det har vi ikke vidst på Samsø. Vi er i hvert fald ikke valgt p.g.a. vort engagement. Lige før vi blev valgt, talte jeg med en kone fra Læsø. Jeg spurgte om hun vidste hvad en VE-Ø var for noget. "Ja - mon ikke!" svarede hun, "vi har jo ikke kunnet læse om andet det sidste år." Lige, da vi var valgt, var en ældre dame på Ærø så skuffet, at hun ikke kunne lade være med at ringe til sin datter på Samsø og skælde hende huden fuld p.g.a. den uretfærdighed, der var overgået Ærø. Alle på Samsø ved, at en lignende viden og engagement har vi ikke haft.

Tilbage til historien. Schaloffsky fik skrevet en ansøgning til Energistyrelsen. Medunderskrivere var Sander Petersen, borgmester og Henning Madsen, formand for Landboforeningen.

Borgmesteren har nok ikke været let at få med på sådanne griller. "Lad gå" har han nok sagt til sidst, "hvis bare kommunen ikke skal betale én times arbejdskraft til projektet." Teknisk Udvalgs formand, Ejnar Madsen, tilføjede: "Bare jeg kan være sikker på, at vi slipper for vindmøller!" Ejnar fik ikke sin vilje med møllerne og sagen gik glat og enigt gennem byrådet. Når man ikke skal betale en krone, behøver man jo ikke at overveje så længe.

Landboforeningen har nok ikke haft indvendinger. Schaloffsky har lovet, at planen ikke ville anfægte den ensidige og energikrævende driftsform, men tværtimod styrke den ved at sikre stigende priser på gylle og halm og som noget nyt, betaling for kartoffeltoppe.

Undervejs i processen forsvandt øens modstand imod vindmøller. Det skete ikke fordi Schaloffsky og Sander Petersen argumenterede for energirigtige løsninger. Det skete fordi de større landmænd opdagede, at de fik langt større fortjeneste ud af at dyrke vindkraft end af at dyrke kartofler.

I løbet af foråret '97 blev Samsøs rapport så til hos PlanEnergi i Århus. I betragtning af at det drejer sig om en investering på over en halv milliard, er det ikke nogen grundig rapport. 1-200.000 kroner blev der brugt på den og kun et par måneder måtte arbejdet tage. Hvor megen støtte PlanEnergi har fået fra Samsø, ved jeg ikke, men jeg tvivler på at Sander Petersen, Ejnar Madsen, kommunaldirektøren og kommuneingeniøren har ofret mange timer på det projekt, der er så afgørende for øens fremtid. Når borgmesteren var nødt til at nævne VE-Ø planerne, nøjedes han med at henvise til at det var så fornemt, at erhvervslivet tog sig af den sag. Jeg mener at Sander Petersen har et ansvar over for hele øens befolkning. Det har Schaloffsky og Henning Madsen ikke på samme måde. Kommunens aktiviteter, f.eks. planlægning af ældreboliger, bar ikke præg af at man rustede sig til at kunne være demonstrations-ø. Jeg har heller ikke hørt at man har opkvalificeret personalet på teknisk forvaltning.

Schaloffsky vidste at Energistyrelsen lagde vægt på, at der var græsrødder på energiøen, altså folk, der brændte for sagen. For at sikre sig en organisation af ildsjæle, indkaldte Erhvervsrådet til stiftende møde i et energikontor. Mødet blev holdt d. 2. juli kl. 18.30 med gratis spisning på Flinchs. Der var bestilt 50 kuverter, men der kom kun lige nok til at danne en bestyrelse på fem personer. Jeg kom i denne bestyrelse, men er siden trådt ud, af årsager, der ikke kommer med her. Denne forening blev dannet så sent, at den ikke fik mulighed for at blande sig i rapportens indhold.

6. november blev Samsø VE-Ø. Borgmesterens begejstring blev formuleret nogenlunde således: "Det bliver nok ikke så slemt." Den første tid derefter mødte jeg mest ængstelse hos folk, og de blev ikke hjulpet meget af presse, politikere og Energikontor. Efterhånden møder jeg dog nu flere og flere, der er begyndt at se mulighederne, og nogle går rundt og får sjove ideer, de mangler blot et sted at gå hen med dem.

Imens holder Energistyrelsen, PlanEnergi, ARKE, Erhvervsrådet, Landboforeningen, Kommunalbestyrelsen og Energikontoret møder, føler hinanden på tænderne, og får fastlagt magtstrukturen i Samsø Energiselskab, uden at vi andre får noget væsentligt at vide.

Energiselskabet får snart kontor i Tranebjerg. Dette bemandes med en medarbejder fra PlanEnergi, som vil være den, der sidder nærmest på arbejdet med at revidere planen.

Foreningen "Energikontoret" holder snart generalforsamling, og alle, der er positive over for vedvarende energi, bør møde op - man kan endnu nå at blive medlem. Snart får Energikontoret forretningslokale i Langgade, hvor også ikke-medlemmer kan få informationer. Så kommer der forhåbentlig gang i den debat, der startede på Læsø og Ærø for 18 måneder siden. Hvis vi er rigtig hurtige, får vi også indflydelse på den reviderede rapport, der om fire måneder skal ligge færdig på dansk og engelsk, og når jeg her siger "vi" tænker jeg på alle på øen og på alle foreningerne.

SUNES FA
er Sune en
film, på tv o
ses Sune i
bjerg, der i
ten samt o
både lørdag
"Sunes fa
(Krumme)
i titelrollen.
sig omkring
drømme. 12-
ge på piger
på vildmark
Anna til Sib
kon til La
Anders And
Grækenland
bel på 2 år
Gæt engang
der - og gå i
om du gætte

Samsø S
afholder
ling tirsda
kl. 19.30
på Teglvæ

MED F
EL
v. F
Tlf. 8

ME
Er du melle
egenskaber:
Kan du lide
Er du ansva
Har du en h
de unge.
Har du situa
Er du fleksib
Har du kørel
Er det noget
Fonden/den
Opholdstede
Gammelløk
8305 Samsø
Fax 86 59 2

dets skoler. Nogle
står motionen i, at alle elever
sendes på løbetur og derefter
på ferie. Andre steder er ele-
verne delt på forskellige akti-
viteter.

den udi skole

Annoncer
- øens egen

LANDINSPEK
L. VIINHOLT-N
Miravej 4, 8240
Tlf. 86 21 0

Træffes på S
hver torsdag ef

ADVOKA
O. Koefoed
T. Kels
Langgade 24
KONTO
Tirsdag kl. 1
Træffetid e
tlf. 86 5

Udenfor ko
omstilling til
kontoret, tlf

Vær med fra starten

En sund investering i fremtiden

Samsø er udpeget til Vedvarende Energi-ø, og der har vist sig at være stor lokal interesse og opbakning hertil. NEG Micon regner med at opstille de første vindmøller i 1999, og det er derfor vigtigt for os allerede nu at undersøge interessen for vindmøllelaug.
Hvis du vil sikre dig andele - uden binding naturligvis - kan du forhåndsreservere allerede nu, men du kan også få tilsendt yderligere informationsmateriale, så snart det foreligger.

Vindmøller er en sund forretning for miljøet, for Samsø og for dig, så send nedenstående kupon i udfyldt stand eller ring til Tine Bræmer-Jensen hos NEG Micon på tlf. 8710 5000, så kommer vi tilbage til dig, så hurtigt vi kan.

Vindmøllelaug på Samsø

KUPON

Navn _____

Adresse _____

_____

Postnr./By _____

Tlf. _____

___ jeg ønsker at forhåndsreservere andel/e

___ jeg ønsker informationsmateriale tilsendt.

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

N·E·G MICON®
Powerful Simplicity

NEG Micon A/S
+++2343+++
Alsvej 21
8900 Randers

ROS
- Hvordan gik
ude med din
veninden.
- Jo, jeg måt
nogle lussing
- Du godeste
- Nej - han
tiden.

Annon
og abo
Samsø P
Tranevej
Tlf. 86 59
E-mail: A

Reda
Preben C
Journali
Carsten
Tlf. 86 5
Biltlf.: 4
E-mail:
Redakti

Sportsr
Jørgen
Tlf. 86

WWW
Erhverv
tekst o

Samsø Posten

Nr. 116 Fredag den 18. september 1998 93. årg.

VEJRET I DAG
Mest tørt med nogen sol. Let til jævn vind fra vest.
Dagt.: 15 - 18 • Natt.: 10

HØJVANDE v. LANGØR
I dag: 23.30 • I morgen: 11.45

SOLEN
Ned i dag: 19.26 • Op i morgen: 6.58
Dagen er i alt aftaget: 4 time 51 min.

Vindmølle-borgermøde:

Kommunens plan fik størst opbakning

Havbaserede møller er endnu fremtid

Kommunens plan til placering af vindmøller i mindre grupper på Syd-Samsø løb af med sejren, da der onsdag sidst på eftermiddagen var borgermøde om vindmølle-planlægning for Samsø på Flinchs Hotel.

Det første skud mod amtets plan kom fra godsejer Anders Lassen, der kunne konstatere at amtet havde anbragt et flertal af møllerne på hans jord - både i nord og i syd.

- Og jeg vil ikke have dem, fastslog han og fortalte i ganske utvetydige vendinger, at amtet sædvanen tro ikke havde gjort sig den ulejlighed at spørge lodsejeren, inden man disponerede over arealerne.

- Jeg synes bedre om kommunens plan, fastslog Anders Lassen.

Mødet skulle angiveligt handle om placeringen af de 15 møller, der ventes anbragt på Samsø i forbindelse med VE-Ø projektet.

Forlods er Nord-Samsø udelukket af landskabsmæssige grunde. Så er der sydøen tilbage, og her har der også været problemer med at finde egnede steder, som samtidig kan tilfredsstille ønsker fra kommende mølleejere.

Derfor har kommunen først efter grundige overvejelser og besigtigelser anbefalet fem områder. Amtet har anbefalet tre områder. Og kommunen har yderligere anbefalet tre alternative områder, hvis de fem først uepegede eller nogle af dem ikke holder.

Amtet var på mødet repræsenteret med formanden for trafik- og miljøudvalget, Bo Fibiger, samt en planlægger og en kontorchef. Kommunen var repræsenteret af borgmester John Sander Petersen samt kommuneingeniør Peter Ibsen.

Efter oplæg af John Sander Petersen og Bo Fibiger blev amtets idé og kommentarer til vindmøller fremlagt. Blandt andet blev der vist en illustration, som havde til formål at vise hvor enorme de aktuelle store vindmøller er sammenlignet med huse, kirker og husstandsmøller.

Og et imponerende syn var det. Blot glemte amtets repræsentant at gøre opmærksom på, at vindmøller i den størrelse normalt anbringes i hvert fald nogle hundrede meter fra alfar vej og nærmeste beboelser, hvorfor de i praksis virker knap så imponerende i størrelse.

Det gjorde til gengæld andre. Og det var også fra salen, der blev lukket for snakken om evt. havplacering af møller frem for landplacering.

En repræsentant for en vindmølleorganisation kunne nemlig fortælle, at der ikke var de helt store chancer for havplacering af møller omkring Samsø før den nuværende plan om elværksejede havplacerede møller er gennemført om måske 10 - 12 år.

fortsætter næste side

Til leje i Tranebjerg

Enkelt- og dobbeltværelser m/fælles bad og køk-

Café Sophie Amalie Restaurant
FREDAG & LØRDAG
KL 18-21
MØRBRADBØF

Dagli' Brugserne Mårup & Ballen tilbyder lørdag og søndag

Fyld vinkælderen op

Vi giver

Samsø Posten

Nr. 104 Onsdag den 2. september 1998 93. årg.

VEJRET I DAG

Nogen sol, kun enkelte byger.
Jævn vind omkring øst.
Dagt.: 15 - 20 • Natt.: 7 - 12

HØJVANDE v. LANGØR

I dag: 20.39 • I morgen: 09.08 & 21.53

SOLEN

Ned i dag: 20.08• Op i morgen: 6.28
Dagen er i alt aftaget: 3 time 38 min.

Vindmøller kan måske opstilles på havet

Alternativ til store, landbaserede møller, mener amtet

Måske er diskussionerne om placering af 15 vindmøller med 46 meter tårnhøjde og 70 meter maksimalhøjde på Sydsamsø omsonst. I hvert fald nævner Århus Amt i et oplæg til borgermøde på Flinchs Hotel 16. september om forslag til vindmølleplan for øen, at nogle få havbaserede møller med deres langt større kapacitet kan være et alternativ.

I forvejen er det ønskeligt i henhold til VE-Ø planerne at opstille ca. 15 havbaserede møller ud for de samske kyster alene for at modvirke energiforbruget til transport på og til og fra øen.

Borgermødet holdes fordi der skal ske en ændring i regionplanen for at kunne komme videre med en væsentlig del af hele VE-Ø projektet, nemlig den del der hedder el-produktion. Med de nuværende muligheder for at producere el ved hjælp af vedvarende energiformer er der ingen alternativer til møllerne.

I sig selv er der da heller ingen problemer med at få møller nok på Samsø. Der er angiveligt indsendt ansøgninger til kommunen om placering af i alt omkring 60 landbaserede møller.

Problemet er bare, at sådanne møller i kraft af deres størrelse er synlige langt omkring, hvis de skal stå på steder, hvor deres ydeevne er tilstrækkelig. At de også kan høres, gør ikke sagen nemmere.

Ansøgerne er landmænd, der har egen jord til placeringen af møllen og som kan finansiere de omkring fem millioner kroner, møllen koster. Men i diskussionerne gennem det seneste nu snart et trekvart år har der fra bl.a. socialdemokratisk side været lagt vægt på, at der også skal være mulighed for andelsmøller.

Flere placeringsmuligheder har været foreslået for at tage hensyn til begge ønsker, og på borgermødet skal der bl.a. tages stilling til disse muligheder.

Samsø Kommune har udpeget fem områder som sine primære ønsker: Ved Besser Kirke, ved Sanholm, sydøst for Brundby, syd for Pillemark og syd for den nuværende møllepark vest for Tanderup.

Dertil kommer et antal alternative ønsker om placering fra kommunen, nemlig nordvest for Brundby, sydvest for Kolby og umiddelbart øst for Kolby Kås.

Amtet har ligeledes foreslået et antal placeringer til nærmere overvejelse: Ved Nørreskifte omkring Harpesdal, ved Nørreskifte nord for Samsø Farmen og nordøst for Onsbjerg. Dertil kommer, at amtet foreslår det nuværende vindmølleområde.

De nuværende regler siger, at man kan være personlig ejer af en vindmølle opstillet på egen ejendom eller man kan eje en andel på 2% af en mølles produktion eller 30.000 KWh i en mølle. I begge tilfælde skal man dels være myndig og dels have tilknytning til det lokalområde, hvor møllen opstilles.

Men, tilføjer amtet i oplægget, det vil være naturligt at gennemføre forsøgsprojekt med ændrede finansieringsmuligheder som led i VE-Ø planerne.

En sådan ændring skal ske via Miljø- og Energiministeriet.

SLUTTER MED POKALER

- Samsø Skytteforening slutter på lørdag og søndag udesæsonen med klubmesterskab på banen ved Brundby. Der bliver skydning på 25 meter pistol og 50 meter riffel, og midt på søndag eftermiddag overrækkes der pokaler til vinderne af mesterskabet samt for amtsskydningerne. Det er dermed den første hele sæson på baneanlægget, der slutter. Anlægget blev indviet 28. juni sidste år, og det har siden fungeret til stor glæde og tilfredshed for skytterne.

Café Perlen er lukket
fredag den 4. september
på grund af selskab

Café Perlen
Sælvig Havn • 86 59 25 00

Sandblæsning af huse
- kommer overalt

Sandblæseren kommer til Samsø - så ring og indhent tilbud.

Tlf. 97 19 45 85

Besser Forsamlingshus

Vi udlejer lokaler til fester, selskaber o. lign. - Derudover stole, borde og service ud af huset.

Priser og aftaler:
Tlf. 86 59 09 68
bedst ml. kl. 17-18

SOMMERMØDE

Torsdag den 3. september med forstander Jørgen Carlsen, Testrup Højskole.

BRUNDBY Hotel

Tlf. 86 59 00 11

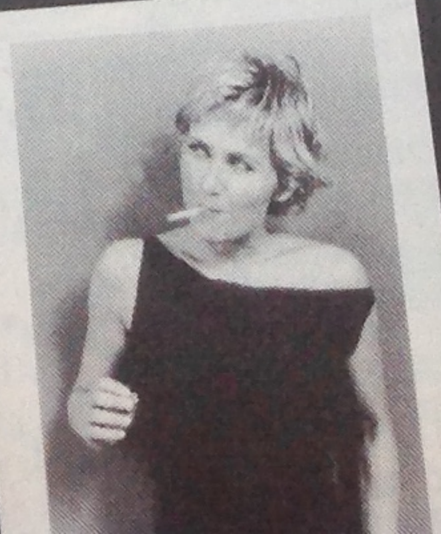

Biografen Samsø

spiller tors., fre. og søn.
kl. 20.00

Slut kl. 21.30

fra venstre præsi
rkekomitéen Her
nsen fra Samsø
ge Lise Nielsen
Skytteforening

fortsætte